ΣΕΙΡΑ Γ: ΗΡΩΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ

ΘΗΣΕΑΣ ΠΕΡΣΕΑΣ

ΗΡΩΕΣ, άνθρωποι δυνατοί, ατρόμητοι και ωραίοι στην ψυχή, στο νου και στο σώμα. Κι αν δεν ήταν έτσι όπως τους ήθελε η φαντασία των ανθρώπων σ᾽ εκείνα τα παλιά, τα μυθικά χρόνια, όμως υπήρξαν. Γιατί πάντα υπήρχαν ήρωες και πάντα θα υπάρχουν. Όσο υπάρχει δειλία, θα υπάρχει και τόλμη, όσο υπάρχει κακία, θα υπάρχει και αρετή, όσο υπάρχει μικρότητα, θα υπάρχει και μεγαλοσύνη. Το κακό γεννά το καλό σαν το χειμώνα που φέρνει την άνοιξη. Οι απλοί άνθρωποι αγαπούν τους ήρωες. Πιστεύουν σ᾽ αυτούς και παίρνουν δύναμη. Είναι η δύναμη που σπρώχνει μπροστά το γένος των ανθρώπων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΗΣΕΑΣ - ΠΕΡΣΕΑΣ

1η έκδοση 1986
2η έκδοση διορθωμένη 1987

Copyright © 1987: Μενέλαος Στεφανίδης - Γιάννης Στεφανίδης.
Απαγορεύεται η ολική ή μερική ανατύπωση σε όλο τον κόσμο
χωρίς τη γραπτή άδεια των δικαιούχων του copyright.
Printed in Greece.

ISBN 960-425-014-0

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ

ΣΕΙΡΑ Γ: ΗΡΩΕΣ ΑΡ. 14

ΘΗΣΕΑΣ - ΠΕΡΣΕΑΣ

Κείμενο: ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ
Εικονογράφηση: ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΙΓΜΑ
Μ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ Ο. Ε.
ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 20 - 106 80 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 3638.941

Ο ΠΕΡΣΕΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΓΟΝΟΙ ΤΟΥ

Όπως για όλους τους μεγάλους ήρωες της μυθολογίας, έτσι και για τον Περσέα, μπορούμε να βρούμε τις πανάρχαιες προγονικές ρίζες του φτάνοντας μέχρι το αρχέγονο Χάος και τη Μητέρα Γη, που απ' όλα τα παιδιά της ξεχώριζαν οι δυνατοί κι αλύγιστοι Τιτάνες. Από το μεγάλο τιτάνα Ωκεανό, τον πατέρα όλων των ποταμών του κόσμου, γεννήθηκε ο θεός-ποταμός Ίναχος που έγινε ο πρώτος βασιλιάς του Άργους και ο γενάρχης της πιο δοξασμένης σειράς ηρώων που ανάμεσά τους ήταν ο Περσέας κι αυτός ο Ηρακλής.

Ενώ όμως ο Ίναχος ήταν ο ιδρυτής του Άργους κι ενώ ο απόγονός του, ο

Περσέας, ήταν ο πιο μεγάλος ήρωας της ίδιας πόλης, δεν έζησαν σ' αυτήν και όλοι οι διάμεσοι πρόγονοι του Περσέα. Είναι γνωστή η ιστορία της Ιώς, της κόρης του Ίναχου που την αγάπησε ο ίδιος ο Δίας, μα δέχτηκε την ασυγκράτητη οργή της Ήρας, που την κυνήγησε και την ανάγκασε να φύγει για πάντα από το Άργος. Και ίσως να θυμόμαστε τις ατέλειωτες ταλαιπωρίες και περιπλανήσεις της ώσπου να φτάσει στις όχθες του Νείλου όπου γέννησε τον Έπαφο, το γιο του Δία, τον πρώτο βασιλιά της Αιγύπτου. Τώρα έχουμε να παρακολουθήσουμε τα τραγικά γεγονότα που ακολούθησαν για να 'ρθουν και να ξαναριζώσουν οι απόγονοι του Ίναχου και της Ιώς στη γη των προγόνων τους.

Ο ΔΑΝΑΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΝΗΝΤΑ ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ

Ο Έπαφος είχε μια κόρη, τη Λιβύη, κι αυτή γέννησε με τον Ποσειδώνα ένα γιο που ονομάστηκε Βήλος.

Ο Βήλος, όπως κι ο Έπαφος, βασίλεψε στη χώρα που την ποτίζει ο καρποδότης Νείλος. Ήταν ένας ισχυρός βασιλιάς και μπροστά στη δύναμή του υποτάχθηκαν πολλοί γειτονικοί άρχοντες σ' ανατολή και δύση. Ο Βήλος απόχτησε δυο γιους, τον Αίγυπτο και το Δαναό. Σαν μεγάλωσαν έκανε τον Αίγυπτο βασιλιά της Αραβίας και το Δαναό βασιλιά της Λιβύης, της χώρας που την ονόμασε έτσι για να τιμήσει το όνομα της μητέρας του.

Τα δύο αδέρφια, όπως ήταν χωρισμένα και βασίλευαν σε δυο απομακρυσμένες μεταξύ τους χώρες, δεν είχαν τίποτα κοινό ανάμεσά τους, παρά μόνο ότι ο καθένας είχε από πενήντα παιδιά. Με τη διαφορά ότι τα παιδιά του Αίγυπτου ήταν όλα αγόρια και τα παιδιά του Δαναού όλα κορίτσια. Αυτό όμως έκανε τον Αίγυπτο πολύ πιο δυνατό από το Δαναό.

Όταν ο Βήλος πέθανε, ο Αίγυπτος έτρεξε με το στρατό του και με τους πενήντα γιους του και κατάχτησε τη χώρα του Νείλου που από τότε ονομάστηκε Αίγυπτος. Και όχι μόνο δε λογάριασε ότι είχε κι ο Δαναός δικαιώματα πάνω στο θρόνο του πατέρα τους, αλλά ετοίμασε ολόκληρη πολεμική εκστρατεία για να αρπάξει και το βασίλειο του αδερφού του.

Το Δαναό όμως τον ειδοποίησε η θεά Αθηνά και τον συμβούλεψε να πάρει τα κορίτσια του και να γυρίσει πίσω στο Άργος, την πατρίδα των προγόνων του, τη γη του Ίναχου και της Ιώς.

Ο Δαναός άκουσε τη συμβουλή της θεάς κι αποφάσισε να γυρίσει στην Ελλάδα. Πώς να τα βγάλει πέρα με τον Αίγυπτο που είχε πενήντα γιους ενώ εκείνος είχε μόνο κορίτσια;

Ευτυχώς όμως που τα είχε όλα σκληραγωγημένα και μαθημένα στη δουλειά. Έτσι έφτιαξε, με τη βοήθειά τους, ένα μεγάλο πλοίο, το πιο μεγάλο για κείνα τα χρόνια, γιατί είχε πενήντα κουπιά, όσα και τα κορίτσια του. Τέλος μπήκαν όλοι μέσα και ξεκίνησαν για την Ελλάδα, αφήνοντας πίσω τους για πάντα την αγαπημένη τους Λιβύη.

Πολλές μέρες και πολλές νύχτες πλανιόταν το καράβι στα κύματα. Κι όταν

κάποτε συνάντησαν στεριά, αυτή δεν ήταν η γη του Άργους αλλά το νησί της Ρόδου. Ήταν όμως κι αυτός ένας σταθμός και μια ξεκούραση.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΑΡΓΟΣ

Κατέβηκε ο Δαναός με τα κορίτσια του από το πλοίο και για να ευχαριστήσει τη θεά Αθηνά που τους έσωσε, της έστησε ένα άγαλμα, που αργότερα ονομάστηκε Αθηνά της Λίνδου. Ύστερα ζήτησε απ' τους θεούς να τους βοηθήσουν να φτάσουν γρήγορα και χωρίς περιπέτειες στο Άργος.

Την άλλη μέρα ξεκίνησαν. Ο ίδιος ο Δίας προστάτεψε το ταξίδι τους κι έτσι σε λίγες μέρες, κουρασμένοι αλλά ευτυχείς, φτάσανε στη γη των προγόνων τους.

Στο Άργος βασίλευε τότε ο Γελάνορας, κι ο Δαναός ζήτησε την προστασία του, γιατί φοβόταν πως οι γιοι του Αίγυπτου δε θα τον άφηναν ήσυχο και θα τον κυνηγούσαν όπου κι αν πήγαινε.

Ο Γελάνορας έγινε σκεφτικός. Τα κορίτσια όμως του Δαναού, οι Δαναΐδες, όπως τις λέγανε, πέσανε στα πόδια του, και στ' όνομα του Ξένιου Δία, στ' όνομα των κοινών τους προγόνων, του Ίναχου και της Ιώς, του ζητούσαν να τις λυπηθεί και να τις συμπαρασταθεί στη δύσκολη αυτή ώρα.

Μα ο Γελάνορας πάλι δεν αποφάσιζε. Αν βοηθούσε το Δαναό, αυτό θα σήμαινε πόλεμο με την πανίσχυρη Αίγυπτο, και πιο μεγάλη συμφορά δε θα μπορούσε να πέσει πάνω στο Άργος. Αν πάλι δεν τον προστάτευε, θα παραβίαζε τους ιερούς κανόνες της φιλοξενίας που θέσπισε ο ίδιος ο Δίας.

Ενώ όμως ο Γελάνορας έμενε αναποφάσιστος, ο λαός του Άργους συμπόνεσε το Δαναό και τα κορίτσια του και ήθελε να τους βοηθήσει. Κι έπειτα, δεν ήταν ξένοι, αλλά άνθρωποι δικοί του, αφού ήταν απόγονοι της Ιώς, της πανώριας κόρης του Ίναχου. Γι' αυτό ποτέ δε θα άφηνε τις άμοιρες Δαναΐδες να γυρνάνε κυνηγημένες σαν την Ιώ, που περιπλανήθηκε σ' όλο τον κόσμο κατατρεγμένη απ' την Ήρα.

Την ίδια μέρα έγινε κάτι που βοήθησε το Δαναό και τα κορίτσια του πάρα πολύ. Ένας λύκος έπεσε πάνω στον πιο ωραίο και τον πιο μεγαλόσωμο ταύρο των κοπαδιών του Γελάνορα και τον κατασπάραξε. Όλοι τότε οι κάτοικοι του Άργους συμφώνησαν πως αυτό είναι σημάδι των θεών. Πως ο λύκος είναι ο ξένος, δηλαδή ο Δαναός και πως ο ταύρος είναι ο βασιλιάς τους. Σαν έμαθε ο Γελάνορας τι έγινε και σαν άκουσε τη γνώμη του λαού, ταράχτηκε πολύ. Φοβήθηκε μη βγει αληθινό τούτο το σημάδι και χάσει κι αυτός, σαν τον ταύρο, τη ζωή του. Γι' αυτό παράτησε το θρόνο του και έφυγε απ' το Άργος. Τότε ο λαός ανακήρυξε νέο βασιλιά, το Δαναό.

Δεν πρόλαβε όμως ο καινούριος άρχοντας της χώρας να χαρεί το τόσο ευχάριστο γι' αυτόν γύρισμα της τύχης, κι έφτασαν κιόλας στο Άργος οι πενήντα γιοι του Αίγυπτου.

Αλλά τότε όλη η πόλη ξεσηκώθηκε για να σταθεί στο πλευρό του. Τα καλύτερα παλικάρια του Άργους παρατάχθηκαν έτοιμα για μάχη. Μα πιο μπροστά απ' όλους στάθηκαν οι πενήντα Δαναΐδες. Σαν είδαν να τους συμπαραστέκε-

ται όλος ο λαός του Άργους, δεν μπόρεσαν να κάτσουν με χέρια σταυρωμένα. Δεν ήταν δα και τίποτα φοβιτσιάρικα κορίτσια. Ο πατέρας τους από πολύ καιρό τα είχε μάθει να μεταχειρίζονται, όπως οι πολεμιστές, το σπαθί και το κοντάρι. Έτσι τώρα σαν άλλες Αμαζόνες στάθηκαν στην πρώτη γραμμή, έτοιμες για όλα.

Όταν όμως οι πενήντα γιοι του Αίγυπτου πλησίασαν και είδαν τις πενήντα Δαναΐδες, πανώριες σαν θεές και αποφασισμένες να υπερασπιστούν άφοβα τον εαυτό τους, κοιτάχτηκαν κατάπληκτοι. Αντί να επιτεθούν άρχισαν να συνεννοούνται μεταξύ τους τι να κάνουν, και μετά από λίγο ζήτησαν απ᾽ το Δαναό, αν θέλει, να λύσουν φιλικά τη διαφορά τους. Αντί για μάχη, του πρότειναν να παντρευτούν τα πενήντα κορίτσια του.

— Αν όμως δε δεχτείς, πρόσθεσαν, όλο το Άργος θα γίνει στάχτη.

Ο Δαναός έγινε σκεφτικός. Ήθελε πολύ ν᾽ αποφύγει τη μάχη που θα μπορούσε πραγματικά να είναι η καταστροφή του Άργους, της πόλης που τόσο πρόθυμα τον προστάτευε. Αλλά το μίσος που έτρεφε εναντίον τους καθόλου δεν έσβησε και μέσα του φώλιασε μια σκέψη: πως κάποια πονηριά πρέπει να κρύβεται στην πρότασή τους. Κι ενώ τελικά δέχτηκε, γιατί δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς, μέσα στο μυαλό του είχε κιόλας σχεδιάσει το χαμό τους. Έτσι την ώρα που γίνονταν οι ετοιμασίες για τους γάμους, έδωσε κρυφά στην κάθε κόρη του από ένα μαχαίρι και τις πρόσταξε να σκοτώσουν τους άντρες τους την πρώτη νύχτα του γάμου, όταν ανυποψίαστοι θα πέφτανε να πλαγιάσουν πλάι τους.

— Και προσέχετε, μην καμιά παρακούσει, πρόσθεσε, γιατί αλίμονό της. Οι νόμοι που θέσπισαν οι θεοί για μια τέτοια ανυπακοή είναι αμείλικτοι.

Οι γάμοι γίνανε με όλη τη μεγαλοπρέπεια, όπως το θέλανε οι γιοι του Αίγυπτου που δε φαντάζονταν ποια μαύρη τύχη τους περίμενε. Έτσι, σαν τέλειωσε η γιορτή κι έπεσε η νύχτα, και το κάθε ζευγάρι τραβήχτηκε στο δωμάτιό του, οι γιοι του Αίγυπτου βρήκαν το θάνατο, ο καθένας πάνω στο νυφικό κρεβάτι.

ΛΥΓΚΕΑΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΜΝΗΣΤΡΑ

Σ᾽ ένα δωμάτιο όμως, ο Λυγκέας, ο πιο ωραίος απ᾽ τους γιους του Αίγυπτου, καθόλου δε βιάστηκε να πέσει στο πλευρό της γυναίκας του. Κι όταν η Υπερμνήστρα, η πανώρια Δαναΐδα, τον κάλεσε κοντά της, ψάχνοντας κρυφά κάτω απ᾽ το μαξιλάρι της για το μαχαίρι, εκείνος είπε:

— Δεν το βρίσκω καθόλου σωστό αυτό που έγινε. Δε συμφωνώ με τ᾽ αδέρφια μου. Ούτε είναι ωραίο να παντρεύονται δυο άνθρωποι κάτω απ᾽ την απειλή των όπλων. Ποτέ δε θα ήθελα να πλαγιάσω με το ζόρι πλάι σε μια γυναίκα που δε με θέλει για άντρα της, όσο κι αν μ᾽ έχει μαγέψει η ομορφιά της.

Κι αφού είπε αυτά, πήρε μια κουβέρτα, την έστρωσε στην άκρη του δωματίου, ξάπλωσε πάνω σ᾽ αυτήν και σε λίγο τον πήρε ο ύπνος.

Ενώ όμως εκείνος κοιμόταν με μια ηρεμία που δίνει η ικανοποίηση του

ανθρώπου που φέρεται σωστά, η Υπερμνήστρα δεν είχε καθόλου ύπνο. Τ' αναπάντεχα λόγια του Λυγκέα έδιωξαν αμέσως το μίσος που έτρεφε γι' αυτόν, και στην καρδιά της φώλιασε η αγάπη. Έτσι πέρασε όλη τη νύχτα πίσω από την πόρτα από φόβο μην έρθουν οι αδερφές της και βρουν το Λυγκέα ζωντανό και τον σκοτώσουν. Μα κείνες μετά το έγκλημά τους κοιμόνταν βαριά, ήσυχες πως έκαναν το καθήκον τους, πως εκτέλεσαν την προσταγή του πατέρα τους και σκότωσαν τους εχθρούς τους. Και η Υπερμνήστρα, πριν ακόμα να φέξει, ξύπνησε το Λυγκέα, του είπε τι έγινε τη νύχτα και τον βοήθησε να φύγει κρυφά απ' το παλάτι αφού τον συμβούλεψε πού να πάει για να σωθεί.

Το πρωί, όταν ο πατέρας της έμαθε πως εκείνη δε σκότωσε τον άντρα της, έγινε θηρίο. Αμέσως την έδεσε γερά και την έβαλε φυλακή. Την άλλη μέρα την έφερε στο δικαστήριο και ζήτησε την καταδίκη της σε θάνατο.

Εκεί όλοι ήταν εναντίον της. Ο πατέρας της, οι αδερφές της, οι δικαστές και όλοι όσοι παρακολουθούσαν τη δίκη. Ακόμα κι ολόκληρο το Άργος. Το έγκλημά της ήταν ανήκουστο. Πώς τόλμησε να παρακούσει την προσταγή του πατέρα της! Αυτό ήταν η πιο μεγάλη παραβίαση των ιερών κανόνων που υπάρχουν από τότε που έγινε ο κόσμος. Και δε φάνηκε μόνο άπιστη στον πατέρα της αλλά και σ' αυτές τις αδερφές της!

Ακριβώς όμως τη στιγμή που όλοι περίμεναν ν' ακούσουν την καταδίκη της Υπερμνήστρας σε θάνατο, παρουσιάστηκε μπροστά στο δικαστήριο η ίδια η Αφροδίτη, η μεγάλη θεά της αγάπης.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

— Τι πάτε να κάνετε! φώναξε. Μπορεί να έχετε δίκιο πως τα παιδιά πρέπει ν' ακούνε τους γονείς τους. Μα υπάρχει και μια δύναμη πιο ισχυρή. Είναι η παγκόσμια δύναμη της αγάπης! Δείτε το πρώτο ζευγάρι του κόσμου, τον μεγάλο Ουρανό και την πανέμορφη Γη. Προσέξτε το παράδειγμα που μας δίνουν. Η Γη λαχταρά για αγάπη. Ο Ουρανός πλημμυρίζει τη γη με την αγάπη του και της χαρίζει την καρποδότρα βροχή. Εκείνη δίνει καρπούς, μεγαλώνει τα φυτά και τα ζώα, που χωρίς αυτά οι άνθρωποι δε θα μπορούσαν να ζήσουν. Δείτε καθαρά. Όλοι εσείς, που πάτε να καταδικάσετε μια κοπέλα γιατί αγάπησε, υπάρχετε γιατί υπάρχει η αγάπη. Αν έπαυε να υπάρχει η αγάπη, όλη η ομορφιά του κόσμου θα χανόταν.

Η θεά σταμάτησε. Τα λόγια της δεν πήγανε χαμένα. Ενώ ως πριν από λίγο, όλοι συμφωνούσαν για την καταδίκη της Υπερμνήστρας σε θάνατο, τώρα δε βρέθηκε ούτε ένας που να την κατηγορεί γι' αυτό που έκανε. Ούτε κι αυτός ο προσβλημένος πατέρας. Η Υπερμνήστρα ήταν αθώα!

Λεύτερη η πανώρια Δαναΐδα έτρεξε πάνω στην ακρόπολη του Άργους κι από 'κει έψαχνε με το μάτι όλη την περιοχή για κάποιο σημάδι απ' τον αγαπημένο της. Και δεν άργησε να προσέξει κάτι φωτεινά σινιάλα από γειτονικό λόφο που μαρτυρούσαν πως ο Λυγκέας ήταν εκεί και πως σώθηκε.

Σε λίγο όλη η πόλη γιόρτασε το θρίαμβο της αγάπης τους κι αργότερα, όταν ο Δαναός πέθανε, ο Λυγκέας έγινε βασιλιάς του Άργους. Και χάρη στη σωτηρία του Λυγκέα έχουμε τη γενιά απ' την οποία ήρθε στον κόσμο ο Περσέας, και αργότερα, κι αυτός ο Ηρακλής.

Ο ΠΕΡΣΕΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΓΟΝΟΙ ΤΟΥ

Όσο για τις άλλες Δαναΐδες, ο Δίας πρόσταξε την Αθηνά και τον Ερμή να τις καθαρίσουν απ' το έγκλημά τους. Ύστερα ο Δαναός, για να τις παντρέψει, οργάνωσε αγώνες αρματοδρομίας και κάλεσε τα πιο λαμπρά παλικάρια της Ελλάδας ν' αγωνιστούν για τις όμορφες θυγατέρες του. Ένας ένας που νικούσε έπαιρνε τότε κι από μια Δαναΐδα ώσπου παντρεύτηκαν όλες. Επειδή όμως ήταν τόσο πολλές, κι επειδή η κάθε μια έκανε πολλούς απογόνους, γίνανε τόσο πολλοί οι απόγονοι του Δαναού, έτσι που αργότερα ονομάστηκαν Δαναοί όλοι οι κάτοικοι της Ελλάδας.

Ο ΠΙΘΟΣ ΤΩΝ ΔΑΝΑ·Ι·ΔΩΝ

Αν όμως τις Δαναΐδες τις συγχώρεσαν θεοί και άνθρωποι, δεν έκαναν το ίδιο οι αυστηροί κριτές του Άδη. Μετά το θάνατό τους τις καταδίκασαν να κάνουν μια άχαρη κι ατέλειωτη δουλειά. Έπρεπε να γεμίζουν με νερό ένα πιθάρι που δεν είχε πάτο. Βιάζονται αυτές να κουβαλούν νερό, μα φεύγει όλο από κάτω και το πιθάρι ποτέ δε γεμίζει. Έτσι, ατέλειωτους αιώνες, οι Δαναΐδες τυραννιούνται στον κάτω κόσμο πληρώνοντας για το φοβερό έγκλημά τους, κι ας έγινε με προσταγή του πατέρα τους. Και το πιθάρι, που δε γεμίζει ποτέ, έμεινε από τότε γνωστό σαν «ο πίθος των Δαναΐδων», μια έκφραση που, σε πολλές περιπτώσεις, λέγεται ακόμα και σήμερα.

ΑΚΡΙΣΙΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΤΟΣ

Μετά το Λυγκέα βασίλεψε στο Άργος ο γιος του ο Άβας. Αυτός έκανε δυο δίδυμους γιους, τον Ακρίσιο και τον Προίτο.

Είδαμε στις προηγούμενες σελίδες πόσο η πλεονεξία του Αίγυπτου έκανε να γίνουν αυτός κι ο Δαναός, δυο άσπονδοι εχθροί και τι τρομερές συνέπειες είχε αυτό το πράγμα. Ωστόσο εκείνοι που άφησαν όνομα για την εχθρότητά τους σαν αδέρφια ήταν ο Ακρίσιος και ο Προίτος. Από μικρά παιδιά γίνανε κι οι δυο τους γνωστοί σ' όλη την Ελλάδα, όχι για τίποτ' άλλο, αλλά για τους ατέλειωτους καυγάδες τους. Τόσο πολύ μάλιστα μάλωναν μεταξύ τους, που οι μανάδες, ακόμα και πολλούς αιώνες αργότερα, εξακολουθούσαν να λένε στα παιδιά τους σαν τα 'βλεπαν να μαλώνουν:

«Τρώγεστε πια, σαν τον Ακρίσιο και τον Προίτο!».

Πολλοί μάλιστα λέγανε και τούτο το αμίμητο: Πως τον πρώτο τους καυγά τον κάνανε, όταν ήταν ακόμα μέσα στην κοιλιά της μάνας τους. Κι ενώ εκείνη έσκουζε απ' τους πόνους, αυτοί τσακώθηκαν ποιος θα 'βγαινε πρώτος έξω. Γιατί όποιος θα γεννιόταν πρώτος θα κληρονομούσε κάποτε το βασίλειο του πατέρα του.

Μα το κακό χειροτέρεψε όταν τα δυο παιδιά μεγάλωσαν κι αυτό στενοχωρούσε πολύ τους γέρους γονείς τους. Ο πατέρας τους ο Άβας, σαν ήρθε η ώρα να πεθάνει, και για να μη δώσει αιτία για καινούριους καυγάδες, τους φώναξε και τους είπε:

— Είναι προσταγή μου και επιθυμία μου να κυβερνάτε το βασίλειο με τη σειρά, τη μια χρονιά ο ένας και την άλλη ο άλλος.

Πέθανε όμως πριν προλάβει να πει ποιος θα κυβερνήσει πρώτος, και τρομερός καυγάς ξέσπασε πάνω απ᾽ το νεκρό πατέρα τους.

Τελικά άρπαξε με τη βία το βασίλειο ο Ακρίσιος κι ο Προίτος αναγκάστηκε να ξενιτευτεί καταφεύγοντας στη μακρινή Λυκία όπου ο βασιλιάς της χώρας, ο Ιοβάτης, όχι μόνο τον φιλοξένησε αλλά και τον πάντρεψε με την κόρη του τη Σθενέβοια. Στο τέλος μάλιστα τον υποστήριξε και στα δικαιώματά του πάνω στο θρόνο του Άργους. Έτσι, πριν περάσει πολύς καιρός, ο Προίτος, με στρατό που του ᾽δωσε ο Ιοβάτης, γύρισε πίσω και απαίτησε απ᾽ τον αδερφό του το βασίλειο του πατέρα του. Ο Ακρίσιος αρνήθηκε και μεγάλη μάχη έγινε έξω από τα τείχη του Άργους. Κανένας όμως από τους δυο δε νίκησε και στο τέλος, θέλοντας και μη, συμφώνησαν να πάρει ο Προίτος τη γειτονική Τίρυνθα κι ο Ακρίσιος να κρατήσει το Άργος.

ΠΕΡΣΕΑΣ

Ο Ακρίσιος παντρεύτηκε την Αγανίππη και απόχτησε μια κόρη, την όμορφη Δανάη, που ήταν και το μοναδικό του παιδί. Στενοχωριόταν όμως που δεν είχε ένα αγόρι για να το κάνει διάδοχο του θρόνου του, και θέλοντας να μάθει αν θ᾽ αποχτήσει ποτέ γιο, πήγε και ρώτησε το μαντείο των Δελφών.

Η απάντηση που του ᾽δωσε ο Απόλλωνας ήταν:

— Άκουσε, Ακρίσιε, γιε του Άβα. Ποτέ σου δε θ᾽ αποχτήσεις ένα γιο για να του δώσεις το βασίλειό σου, αλλά στη θέση του θα βασιλέψει ένας μεγάλος ήρωας που θα γεννηθεί απ᾽ την κόρη σου. Μάθε όμως και τούτο: Είναι γραμμένο από τις Μοίρες ο εγγονός σου αυτός να σε σκοτώσει.

Σαν άκουσε ο Ακρίσιος αυτή την απάντηση καταταράχτηκε. Μια έγνοια είχε τώρα στο μυαλό του. Πώς ν᾽ αποφύγει τη μοίρα του. Και για να το πετύχει ήταν ικανός για όλα. Το πρόβλημα ήταν μόνο πώς να σιγουρευτεί ότι δε θ᾽ αποχτήσει ποτέ εγγονό.

Γι᾽ αυτό έχτισε μέσα στη γη μια φυλακή με βαριές χάλκινες πόρτες κι εκεί έκλεισε την κόρη του τη Δανάη. Πίστευε πως αυτός ήταν ένας σίγουρος τρόπος για να μην παντρευτεί η κόρη του και να μην κάνει ποτέ παιδί.

Η ΧΡΥΣΗ ΒΡΟΧΗ

Τη Δανάη όμως την αγάπησε για την ομορφιά της ο ίδιος ο Δίας και καμιά φυλακή, όσο γερή κι αν ήταν, δεν μπορούσε να σταθεί ικανή να εμποδίσει τον άρχοντα των θεών και των ανθρώπων να πραγματοποιήσει τη θέλησή του και την επιθυμία του.

Έτσι ο Δίας μπήκε μέσα στη σκοτεινή φυλακή της Δανάης, περνώντας από τις χαραμάδες του κλειστού παράθυρου, με τη μορφή της χρυσής βροχής και ύστερα από εννιά μήνες, η κόρη του Ακρίσιου γέννησε τον Περσέα, το γιο του Δία.

Λίγες μέρες αργότερα, ο Ακρίσιος, περνώντας έξω από τη φυλακή άκουσε κλάμα μωρού. Αν και νόμισε πως τον γελούσαν τ᾽ αυτιά του, άνοιξε τη βαριά

πόρτα και τότε έμεινε κατάπληκτος, γιατί είδε την κόρη του μ' ένα παιδί στην αγκαλιά.

Κατατρομαγμένος και μην μπορώντας να πιστέψει πως το παιδί αυτό ήταν γιος του Δία, υποψιάστηκε, ποιον άλλο, τον αδερφό του τον Προίτο. Η υποψία του, έγινε γρήγορα πίστη και ο θυμός του φούντωσε αμέσως. Για να εκδικηθεί τον αδερφό του, αλλά και για να απαλλαγεί από τον τόσο επικίνδυνο εγγονό του, αποφάσισε να σκοτώσει και τη Δανάη και το γιο της. Αλλά την τελευταία στιγμή φοβήθηκε την οργή των θεών και κρατήθηκε. Ένα σχέδιο ήρθε τότε στο μυαλό του και το μάτι του γυάλισε πονηρά. Στο τέλος είπε:

— Ας τους καταπιούν τ' αφρισμένα κύματα, ας τους φάνε τα ψάρια. Το κρίμα δε θα 'ναι δικό μου αλλά του Προίτου. Αν δεν μπόρεσε να με σκοτώσει ο ίδιος όλα αυτά τα χρόνια, δε θα κάτσω να με σκοτώσει τώρα ο γιος του.

Κι αμέσως έβαλε μπρος αυτό που σκέφτηκε.

Η ΔΑΝΑΗ ΚΑΙ Ο ΠΕΡΣΕΑΣ ΣΤΗ ΣΕΡΙΦΟ

Λίγο καιρό αργότερα, στη Σέριφο, στο νησί των Κυκλάδων που είναι απέναντι απ' τον Αργολικό κόλπο, ένας ψαράς, ο Δίκτυς, ψάρευε μ' έναν τρόπο άγνωστο ως τότε. Με τη βοήθεια της θεάς Αθηνάς είχε φτιάξει με σπάγγους κάτι δίχτυα. Ήταν τα πρώτα δίχτυα που έγιναν ποτέ στον κόσμο και γι' αυτό πήραν το όνομά του.

Όταν λοιπόν άρχισε να τραβά τα δίχτυα απ' τη θάλασσα, είδε ότι μαζί με αυτά ερχόταν κι ένα κιβώτιο. Γεμάτος περιέργεια τα τραβούσε τώρα με δύναμη, ώσπου έβγαλε το κιβώτιο στην αμμουδιά. Ήταν ένα περιποιημένο μπαούλο με γερά χάλκινα δεσίματα. Βλέποντάς το έτσι καλοφτιαγμένο παραξενεύτηκε ακόμα πιο πολύ κι αναρωτιόταν σαν τι μπορούσε να έχει μέσα και πούθε βρέθηκε.

Αμέσως προσπάθησε να το ανοίξει. Δεν ήταν εύκολο. Το μπαούλο ήταν πολύ καλά κλεισμένο. Ο Δίκτυς όμως δούλεψε επίμονα. Ένα ένα ξήλωσε τα χάλκινα δεσίματα. Ώσπου στο τέλος ξεκάρφωσε το καπάκι και το μπαούλο άνοιξε.

Κατάπληκτος τότε αντικρίζει δυο ανθρώπινες υπάρξεις, ταλαιπωρημένες αλλά ζωντανές: μια νεαρή γυναίκα και ένα μωρό. Ήταν η Δανάη κι ο Περσέας. Τους είχε κλείσει 'κει μέσα ο Ακρίσιος και τους πέταξε στη θάλασσα για να μην τους σκοτώσει.

Ο Δίκτυς τους βοήθησε να συνέλθουν κι ύστερα τους πήρε σπίτι του. Έδωσε στη Δανάη ένα δωμάτιο και φρόντιζε να έχει ό,τι είναι απαραίτητο για να μεγαλώσει το παιδί της.

Ο βασιλιάς του νησιού, ο Πολυδέκτης, ήταν αδερφός του Δίκτυ. Όσο όμως καλός και πονετικός ήταν ο Δίκτυς, τόσο σκληρός και άπονος ήταν ο Πολυδέκτης. Μισούσε όλες τις γυναίκες κι είχε ορκιστεί πως δε θα παντρευόταν ποτέ. Αλλά μόλις είδε τη Δανάη θαμπώθηκε απ' την ομορφιά της και θέλησε να την πάρει γυναίκα του. Και όταν η Δανάη αρνήθηκε, εκείνος επέμενε, και

όχι μόνο αυτό, αλλά εκβίαζε κι απειλούσε. Μα όλα αυτά έφεραν ακριβώς το αντίθετο αποτέλεσμα έτσι που η νεαρή μητέρα ένιωσε για το βασιλιά μόνο μίσος και τίποτ' άλλο.

Τα χρόνια κύλησαν, ο Περσέας μεγάλωσε και έγινε ένας λεβεντόκορμος νέος που κανένας δεν τον περνούσε στην ομορφιά, στο νου και στη δύναμη. Ο Πολυδέκτης όμως ποτέ δεν έπαψε να πιέζει τη Δανάη για να τον παντρευτεί, αλλά τώρα είχε να αντιμετωπίσει, εκτός απ' την άρνηση της ίδιας, και την αντίσταση του Περσέα που υπερασπιζόταν με θάρρος τη μητέρα του.

Τότε ο Πολυδέκτης αποφάσισε να απαλλαγεί από την παρουσία του Περσέα. Υπολόγιζε πως έτσι η Δανάη όχι μόνο θα έμενε απροστάτευτη, αλλά και ότι χωρίς τη συντροφιά του γιου της θα υπέφερε τόσο πολύ από μοναξιά που δε θα είχε πια τη δύναμη ν' αντισταθεί στις πιέσεις του. Και τότε έβαλε μπρος ένα καταχθόνιο σχέδιο. Φώναξε στο παλάτι όλους τους άρχοντες του νησιού, μαζί μ' αυτούς και τον Περσέα, και τους είπε:

— Τελικά αποφάσισα να μην παντρευτώ τη Δανάη αλλά να ζητήσω από τον Οινόμαο, το βασιλιά της Πίσας, το χέρι της κόρης του, της Ιπποδάμειας. Επειδή όμως εγώ, σαν βασιλιάς ενός μικρού νησιού, θα φανώ πολύ κατώτερος μπροστά στο βασιλιά της δυνατής Πίσας, σκέφτηκα ότι θα μπορέσω να τον εντυπωσιάσω μόνο αν του κάνω πλούσια δώρα. Γι' αυτό σας ζητώ να μου δώσετε από ένα άλογο ο καθένας για να τα χαρίσω στον Οινόμαο.

Όλοι δέχτηκαν, μα ο Περσέας στενοχωρήθηκε και είπε.

— Δεν έχω άλογο αλλά ούτε και χρυσάφι για ν' αγοράσω ένα. Πρόσταξέ με όμως να σου φέρω ό,τι άλλο θέλεις. Χάρηκα τόσο πολύ που δε σκέφτεσαι πια να παντρευτείς τη μητέρα μου, που είμαι πρόθυμος να σου φέρω ακόμα και το κεφάλι της Μέδουσας αν το θέλεις.

Όλοι όμως ξέρανε πως η Μέδουσα ήταν μια τρομερή γοργόνα που το κεφάλι της είχε την ικανότητα να μετατρέπει σε πέτρα όποιον το κοίταζε. Φυσικό λοιπόν ήταν να μην μπορεί κανένας να το κόψει. Και αυτό που είπε ο Περσέας ήταν μια έκφραση πολύ συνηθισμένη που λεγόταν σχεδόν πάντα σε τέτοιες περιπτώσεις κι ήθελε μόνο να δείξει πόσο πρόθυμος είναι κάποιος να κάνει ό,τι τον προστάξουν. Ο Πολυδέκτης όμως, αμέσως φώναξε:

— Μπράβο! Είναι το δώρο που ήθελα! Πήγαινε να μου φέρεις το κεφάλι της Μέδουσας κι εγώ, να είσαι σίγουρος, δε θα ξαναενοχλήσω ποτέ τη μητέρα σου!

Ο Περσέας, που δεν περίμενε αυτή την απάντηση του Πολυδέκτη, ξαφνιάστηκε μα δε δείλιασε. Κοίταξε μόνο με οργή τον Πολυδέκτη και είπε.

— Θα σου το φέρω. Και ξεκινώ τώρα αμέσως. Κι αφού είπε αυτά, βγήκε με βήμα σταθερό απ' το μεγάλο δώμα, ενώ ο Πολυδέκτης, μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο στα χείλη, είπε στους φίλους του:

— Τα άλογα που σας ζήτησα δε μου χρειάζονται. Το σχέδιό μου πέτυχε. Κατάφερα να στείλω τον Περσέα εκεί ακριβώς που ήθελα. Τώρα που η Δανάη

έμεινε μόνη, σίγουρα πια θα γίνει γυναίκα μου.

Πραγματικά, δεν ήταν μόνο ακατόρθωτος ο άθλος που έπρεπε να κάνει ο Περσέας: ήταν σίγουρος θάνατος. Γιατί μόλις θα έβλεπε την τρομερή γοργόνα, θα γινόταν αμέσως ένα άψυχο άγαλμα από πέτρα.

Η ΓΟΡΓΟΝΑ ΜΕΔΟΥΣΑ

Η Μέδουσα ζούσε με τις δυο αδερφές της σ᾽ ένα νησί που ήταν στην άκρη του κόσμου μέσα στο Μεγάλο Ωκεανό. Και οι τρεις ήταν τέρατα φριχτά με μαύρες μεγάλες φτερούγες ενώ το κορμί τους ήταν σκεπασμένο με λέπια. Τα δάχτυλά τους τέλειωναν σε μεγάλα γαντζωτά νύχια και στο κεφάλι τους αντί για μαλλιά είχαν φαρμακερά φίδια. Η γλώσσα τους και δυο μεγάλα δόντια κρέμονταν έξω από το στόμα τους και το βλέμμα τους ήταν απαίσιο και άγριο, έτσι που το πρόσωπό τους γινόταν τόσο πολύ άσχημο και τόσο πολύ τρομαχτικό που όποιος το ᾽βλεπε γινόταν αμέσως πέτρα.

Πώς λοιπόν να κόψει κανείς το κεφάλι μιας τόσο φοβερής γοργόνας και πώς να μη χαρεί ο Πολυδέκτης που κατάφερε να στείλει τον Περσέα να κάνει αυτόν τον ακατόρθωτο άθλο;

Μα ο Περσέας ήταν γιος του Δία, του μεγάλου κυρίαρχου των θεών και των ανθρώπων. Κι ο Δίας δε θα άφηνε ποτέ το γιο του να χαθεί. Έτσι πρόσταξε τον Ερμή και την Αθηνά να τον βοηθήσουν.

Ο Ερμής χάρισε στον Περσέα το μόνο σπαθί που θα μπορούσε να κόψει με μιας το κεφάλι της τρομερής Μέδουσας. Ήταν ένα σπαθί από διαμάντι και ήταν τόσο κοφτερό που έκοβε ακόμα και σίδερο.

Η θεά Αθηνά του έδωσε μιαν ασπίδα που ήταν τόσο γυαλιστερή ώστε έκανε θαυμάσια και τη δουλειά του καθρέφτη.

— Επειδή δεν κάνει να κοιτάζεις στο πρόσωπο τη Μέδουσα, του είπε, θα την κοιτάζεις όπως θα καθρεφτίζεται μέσα στην ασπίδα κι έτσι θα μπορέσεις να της κόψεις το κεφάλι χωρίς να γίνεις πέτρα.

Ύστερα η Αθηνά οδήγησε τον Περσέα στη Σάμο όπου υπήρχαν τρία ολόσωμα ομοιώματα των γοργόνων.

— Να ποια από τις τρεις είναι η Μέδουσα, είπε και του την έδειξε. Στο λέω αυτό για να μην κάνεις λάθος και πας να σκοτώσεις καμιά από τις άλλες δυο, γιατί αυτές είναι αθάνατες κι όχι μόνο δε θα μπορέσεις να το κάνεις αλλά θα χάσεις και τη ζωή σου. Μα ο κίνδυνος δε θα ᾽ναι μικρότερος όταν θα θελήσεις να κόψεις το κεφάλι της Μέδουσας. Γι᾽ αυτό πρέπει να πας να βρεις τις τρεις Στύγιες Νύμφες που θα σου δώσουν ό,τι σου χρειάζεται για να πετύχεις το σκοπό σου. Πού θα τις βρεις όμως δεν ξέρω, ούτε εγώ, ούτε κανένας άλλος θεός ή άνθρωπος, παρά μόνο οι τρεις Γριές που θα τις συναντήσεις κοντά στη χώρα των Εσπερίδων. Αυτές όμως είναι αδερφές της Μέδουσας. Γι᾽ αυτό δε θα θελήσουν να σου πουν πού βρίσκονται οι Νύμφες, εκτός αν τις εξαναγκάσεις να το κάνουν.

Στο τέλος του έδειξε το δρόμο για τις τρεις Γριές και του είπε ακόμα ότι

θα τις γνωρίσει εύκολα γιατί είναι πολύ γριές και το πιο παράξενο: έχουν ένα μόνο μάτι κι ένα μόνο δόντι και οι τρεις, που τα αλλάζουνε με τη σειρά δίνοντάς τα η μία στην άλλη.

Ευχαριστημένος τώρα ο Περσέας κίνησε να βρει τις Γριές.

Ύστερα από πολύ κι ατέλειωτο δρόμο τις βρήκε. Τις πέτυχε την ώρα που η μια είχε βγάλει το μάτι για να το δώσει στην αδερφή της. Έτσι εκείνη τη στιγμή καμιά δεν έβλεπε κι ο Περσέας δεν έχασε την ευκαιρία. Καθώς η μια Γριά άπλωνε το χέρι της για να δώσει το μάτι στην άλλη, αυτός άπλωσε το δικό του κι έτσι εκείνη το έβαλε μέσα στην παλάμη του.

Χούφτωσε αμέσως το μάτι ο Περσέας και φώναξε:

— Πάει το μάτι σας. Και δε θα το ξαναπάρετε πίσω αν δε μου πείτε πού θα βρω τις Στύγιες Νύμφες.

Αναπάντεχο ήταν το χτύπημα για τις Γριές. Τα χάσανε και δεν ξέρανε τι να κάνουν. Κουνούσαν τα χέρια τους στα τυφλά μήπως πιάσουν τον Περσέα. Με κανένα τρόπο δε θέλανε να πούνε πού βρίσκονται οι Νύμφες, γιατί αυτές είχανε τα φτερωτά πέδιλα, είχαν την περικεφαλαία του Άδη και το μαγικό σακούλι. Και οι Γριές που ήταν μεγάλες μάντισσες ξέρανε πως όποιος τ' αποχτήσει όλα αυτά θα μπορέσει να σκοτώσει την αδερφή τους τη Μέδουσα.

Αφού είδαν όμως πως δεν μπορούσαν να πάρουν πίσω το μάτι τους, άρχισαν να τον παρακαλάνε. Μα κείνος τους είπε:

— Ή θα μου πείτε πού θα βρω τις τρεις Νύμφες ή θα πετάξω το μάτι σας μέσα στο Μεγάλο Ωκεανό.

— Όχι! Όχι! Μη μας καταστρέφεις! Φώναξαν τρομαγμένες κι οι τρεις μαζί. Λυπήσου μας τις άμοιρες και δώσε μας πίσω το μάτι μας. Κι εμείς θα σου δώσουμε όποια βοήθεια θέλεις. Μόνο μη μας ζητάς να σου πούμε πού βρίσκονται οι τρεις Νύμφες.

— Αυτή τη βοήθεια θέλω και καμιά άλλη, αλλιώς δε θα ξαναπάρετε ποτέ πίσω το μάτι σας.

Οι τρεις Γριές τα χρειάστηκαν. Κάτι είπαν μεταξύ τους, κάτι ξαναείπαν. Δεν αποφάσιζαν. Άρχισαν πάλι τα παρακάλια.

— Ή μου λέτε τώρα αμέσως αυτό που θέλω, ή βάζω τούτη τη στιγμή το μάτι σας κάτω και το κάνω λιώμα.

Τρομαγμένες τότε οι Γριές, και χωρίς άλλα συμβούλια και διαβούλια, λένε κι οι τρεις μαζί, με μια φωνή, πού θα βρει τις τρεις Νύμφες.

— Έτσι μπράβο, λέει ο Περσέας. Πάρτε τώρα το μάτι σας και γεια σας.

Γρήγορα βρήκε ο Περσέας τις Νύμφες κι όταν είπε τι πάει να κάνει, αυτές πρόθυμα του έδωσαν η μια τα φτερωτά πέδιλα, που μ' αυτά ο Περσέας θα μπορούσε να πετά στον ουρανό, η άλλη την περικεφαλαία του Άδη, που σαν τη φορούσε θα γινόταν αόρατος κι η τρίτη την κίβιση, ένα μαγικό σακούλι, που μεγάλωνε και μίκραινε και χωρούσε ό,τι ήθελες.

— Είναι για να βάλεις μέσα σ' αυτό το κεφάλι της Μέδουσας, γιατί ακόμα

και κομμένο μπορεί να κάνει πέτρα όποιον το κοιτάξει. Κι αφού είπαν αυτά τον ξεπροβόδισαν και του ευχήθηκαν καλή τύχη.

Ο ΠΕΡΣΕΑΣ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΗ ΜΕΔΟΥΣΑ

Πήρε ο Περσέας τα πολύτιμα δώρα του και έφυγε. Ωραία και γρήγορα πετούσε με τα φτερωτά πέδιλα στον ουρανό. Δεν άργησε να φτάσει στο νησί των Γοργόνων. Φόρεσε τότε την περικεφαλαία κι έγινε αόρατος. Από ψηλά είδε τις τρεις γοργόνες. Γύρω γύρω απ' αυτές και πάνω σ' όλο το νησί, φαίνονταν πέτρινα ομοιώματα ανθρώπων καταστραμμένα απ' τη βροχή και το χρόνο. Ο Περσέας κοίταζε τώρα μόνο μέσα από τον καθρέφτη της ασπίδας του. Αυτή την ώρα κοιμόνταν κι οι τρεις. Ο ήρωας τις πλησίασε γρήγορα. Αμέσως ξεχώρισε τη Μέδουσα. Αυτή τη δύσκολη ώρα, πλάι στον Περσέα είναι η Αθηνά. Τον εμψυχώνει και είναι έτοιμη να του οδηγήσει το χέρι. Ο Περσέας κοιτάζει προσεχτικά στον καθρέφτη, υπολογίζει σωστά και με μια τρομερή σπαθιά κόβει αμέσως το φοβερό κεφάλι. Και τότε απ' τον κομμένο λαιμό της γοργόνας πετάχτηκε πρώτα ένα φτερωτό άλογο, ο Πήγασος, και ύστερα ένας γίγαντας, ο Χρυσάορας, γιοι και οι δυο του Ποσειδώνα, για τους οποίους ήταν γραμμένο από τις Μοίρες πως θα γεννιόνταν απ' το λαιμό της Μέδουσας όταν κάποιος ήρωας θα της έκοβε το κεφάλι.

Ο Περσέας έβαλε αμέσως το κομμένο κεφάλι μέσα στο σακούλι του και πέταξε στον ουρανό, ενώ το κορμί της νεκρής γοργόνας κατρακύλησε μέσα στη θάλασσα. Από το θόρυβο όμως ξύπνησαν οι δυο αδερφές της. Βλέποντας τη Μέδουσα νεκρή έψαξαν αμέσως για το φονιά, μα δεν είδαν τίποτα. Άνοιξαν τότε τα φτερά τους και πέταξαν στον ουρανό. Αλλά ο Περσέας είναι πια πραγματικά άφαντος κι αυτές, απελπισμένες, γυρίζουν πίσω.

ΜΕ ΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΑ

Ο ήρωας συνεχίζει ανενόχλητος το ταξίδι του, ώσπου φτάνει σ' ένα μέρος όπου αντικρίζει ένα καταπληκτικό θέαμα. Ένας πελώριος γίγαντας κρατάει στους ώμους του τον ουράνιο θόλο! Είναι ο Άτλαντας, ο τιτάνας που τιμωρήθηκε απ' το μεγάλο Δία να σηκώνει αιώνια αυτό το αβάσταχτο φορτίο, γιατί στην τρομερή Τιτανομαχία πολέμησε ενάντια στους θεούς.

Γεμάτος θαυμασμό ο Περσέας για την απίστευτη δύναμη του Άτλαντα, κατεβαίνει στη γη και παρουσιάζεται μπροστά του. Ήθελε πολύ να γνωρίσει από κοντά τον πιο δυνατό θεό του κόσμου. Αυτός όμως δεν τον καλοδέχτηκε. Υπήρχε μια προφητεία που έλεγε πως ένας γιος του Δία θα 'ρχόταν κάποτε σ' αυτά τα μέρη για να πάρει τα χρυσά μήλα απ' τον κήπο των Εσπερίδων. Αν και φύλαγε τον κήπο ένας τρομερός δράκος, ο Λάδωνας, ο Άτλαντας νοιαζόταν ακόμα πιο πολύ μη χαθούν τα χρυσά μήλα. Έτσι μόλις είδε τον Περσέα παραξενεύτηκε και τον ρώτησε ποιος είναι και τι θέλει σ' αυτόν τον τόσο μακρινό τόπο που ποτέ άνθρωπος δεν πάτησε το πόδι του.

— Είμαι ο Περσέας ο γιος του Δία. Έρχομαι από...

Μα ο Άτλαντας δεν τον άφησε να συνεχίσει. Μόλις άκουσε πως είναι γιος του Δία σκέφτηκε τα χρυσά μήλα και φώναξε.

— Κλέφτη! Ήρθες να πάρεις τον πιο πολύτιμο θησαυρό που φυλάμε σ'

αυτόν τον τόπο! Χάσου γρήγορα απ' τα μάτια μου πριν φωνάξω το Λάδωνα και σε κάνει κομμάτια!

— Δεν είμαι κλέφτης και δεν ήρθα να σου πάρω τίποτα. Περνούσα από δω γιατί πήγα και σκότωσα τη γοργόνα Μέδουσα. Να! μέσα σ' αυτό το σακούλι έχω το κεφάλι της.

— Δεν είσαι μόνο κλέφτης αλλά και ψεύτης, που τολμάς να μου πεις πως έχεις μέσ' στο σακούλι σου το κεφάλι της Μέδουσας, λες και κόβεται ποτέ αυτό το κεφάλι.

Ο ΑΤΛΑΝΤΑΣ ΕΓΙΝΕ ΒΟΥΝΟ

— Και όμως το 'κοψα! Νάτο! Κι αμέσως βγάζει το τρομερό κεφάλι και του το δείχνει. Μα τότε έγινε ένα συγκλονιστικό θαύμα.

Ο τιτάνας Άτλαντας σαν είδε το κεφάλι της Μέδουσας, αμέσως πέτρωσε. Όλο το κορμί του έγινε ένα θεόρατο βουνό, τα μαλλιά του και τα γένια του γίνανε δάση και το κεφάλι του έγινε η πιο ψηλή κορφή του βουνού. Και πάνω σ' αυτή την κορφή ακουμπά από τότε ο ουράνιος θόλος. Το βουνό αυτό ακόμα και σήμερα λέγεται Άτλας. Ξαφνιάστηκε ο Περσέας σαν είδε τι έγινε. Ποτέ δε φανταζόταν πως αυτό το κομμένο κεφάλι θα είχε τη δύναμη να κάνει πέτρα έναν τέτοιο τιτάνα που ήταν μάλιστα κι αθάνατος. Λυπημένος κατάκαρδα, έβαλε ξανά το κεφάλι μέσ' στο σακούλι και ξαναπέταξε στον ουρανό.

Εδώ όμως θα μπορούσε κάποιος να πει: Μα αφού ο Περσέας έκανε τον Άτλαντα ένα βουνό, πώς ο Ηρακλής τον συνάντησε αργότερα να σηκώνει ακόμα στους ώμους του τον ουράνιο θόλο; Θα πρέπει όμως να μην ξεχνάμε ότι η μυθολογία δεν είναι έργο ενός μόνο ανθρώπου, και δεν έγινε σ' ένα μόνο τόπο και χρόνο. Έχει γι' αυτό πολλές αντιφάσεις, και μια απ' αυτές, ίσως η πιο χτυπητή, είναι αυτή με τον Άτλαντα. Αλλά αυτό ας μη μας ενοχλεί, όπως δεν ενοχλούσε και τους αρχαίους που για κανένα λόγο δε θέλανε να θυσιάσουν την ομορφιά και την ποίηση για το χατήρι μιας κάποιας λογικής.

Αλλά ας γυρίσουμε στην ιστορία μας.

ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ

Ο ήρωας συνεχίζοντας το ταξίδι του έφτασε κάποτε πάνω απ' τις ακτές της Αιθιοπίας. Εκεί, όπως πετούσε ψηλά στον ουρανό, είδε ν' ασπρίζει κάτι πάνω στα σκούρα βράχια της ακτής. Από περιέργεια χαμήλωσε.

— Τι υπέροχο γλυπτό! φώναξε γεμάτος θαυμασμό, όταν κάπως πλησίασε. Ποιος ξέρει ποιος μεγάλος καλλιτέχνης το δούλεψε!

Μα σαν ήρθε πιο κοντά είδε ν' ανεμίζει ο αέρας τα μαλλιά του «αγάλματος» που δεν ήταν βέβαια άγαλμα αλλά μια κόρη ζωντανή, δεμένη πάνω στο βράχο που έκλαιγε με λυγμούς.

Ο Περσέας πάτησε στη γη και πλησίασε την κοπέλα. Τη ρώτησε ποια είναι και γιατί τη δέσανε. Με πολύ κόπο η δύστυχη νέα είπε την τραγική της ιστορία.

— Με λένε Ανδρομέδα και είμαι κόρη του Κηφέα, του βασιλιά αυτής της χώρας. Με δέσανε, αλίμονο, στο βράχο γιατί πρέπει να πληρώσω για ένα α-

μάρτημα που δεν είναι δικό μου. Η μητέρα μου, η βασίλισσα Κασσιόπη, έκανε ένα μεγάλο λάθος: Θέλησε να μετρηθεί στην ομορφιά με τις κόρες του θαλασσομάντη Νηρέα, τις πανώριες Νηρηίδες. Και όχι μόνο αυτό αλλά στο τέλος μάλωσε μαζί τους επιμένοντας πως αυτή είναι ομορφότερη απ᾽ όλες. Πολύ προσβλήθηκαν οι θαλασσινές θεές και πήγαν τότε να κάνουν τα παράπονά τους, όχι στον πατέρα τους, που είναι ήρεμος και δε θυμώνει ποτέ, αλλά στο δυνατό θεό της θάλασσας, τον κοσμοσείστη Ποσειδώνα. Ο θυμός τότε του θεού έγινε ασυγκράτητος. Για να μας τιμωρήσει έφερε στη χώρα μια καταστροφική πλημμύρα. Και μόλις πέρασε αυτή η συμφορά, έφερε ένα θαλασσινό τέρας που ερήμωνε τον τόπο. Θρήνος και οδυρμός αγκάλιασε ολόκληρη τη χώρα. Κι επειδή το κακό δεν έλεγε να πάρει τέλος, ρώτησε ο πατέρας μου το μαντείο για να μάθει τι πρέπει να κάνει. Ο μάντης απάντησε πως το κακό που βρήκε τη χώρα θα σταματήσει μόνο όταν το φοβερό τέρας φάει την κόρη του βασιλιά. Και είναι αλήθεια πως δεν υπάρχει πιο μεγάλη τιμωρία για τη μητέρα μου, που μ᾽ αγαπά πιο πολύ κι απ᾽ τη ζωή της. Όσο όμως κι αν ήταν αδύνατο να πεισθούν οι γονείς μου να με δώσουν βορά στο θαλασσινό τέρας, στο τέλος αναγκάστηκαν να το κάνουν γιατί ξεσηκώθηκε ο λαός, που δεν άντεχε άλλο τη συμφορά που τον βρήκε. Έτσι με δέσανε, την άμοιρη στο βράχο και περιμένω τώρα να ᾽ρθει το τέρας να με ξεσχίσει.

Ο ΠΕΡΣΕΑΣ ΣΩΖΕΙ ΤΗΝ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ

Ο Περσέας κατασυγκινήθηκε. Είχε κιόλας αγαπήσει την όμορφη κόρη κι ήθελε πολύ να τη σώσει και να την κάνει γυναίκα του. Κι ενώ δεν ήξερε με τι λόγια να της μιλήσει εκείνη πρόσθεσε:

— Λύσε με ξένε μου, κι αν θες κάνε με σκλάβα σου, αν δε με θέλεις για γυναίκα σου. Σώσε με μόνο και θα σ᾽ ευγνωμονώ για πάντα. Μα τι λέω η δόλια. Σου ζητώ κάτι που δεν πρέπει να γίνει. Γιατί αν γίνει, το τέρας θα συνεχίσει να ερημώνει τη χώρα. Και μόλις είπε αυτά, άρχισε πάλι να κλαίει και να θρηνεί για την τόσο σκληρή μοίρα της.

— Μην κλαις άλλο άμοιρη κόρη. Εγώ είμαι ο Περσέας, ο γιος του Δία, και μπορώ να σκοτώσω το τέρας και να σε λευτερώσω.

Κι ενώ η ελπίδα φώτισε το πρόσωπο της Ανδρομέδας, φάνηκαν εκείνη τη στιγμή οι γονείς της, που ακούγοντας τα λόγια του Περσέα, έπεσαν στα πόδια του και τον παρακαλούσαν:

— Σώσε την κόρη μας ξένε και ζήτα μας ό,τι θέλεις. Πάρε όλα τα πλούτη μας, ζήτα μας όλο το βασίλειο και θα σου το δώσουμε.

— Δεν θέλω τίποτα απ᾽ όλα αυτά. Θέλω μόνο την Ανδρομέδα γυναίκα μου.

Τότε ο Κηφέας κι η Κασσιόπη ορκίστηκαν στη θεά Αφροδίτη να δώσουν την κόρη τους στον Περσέα, αν αυτός σκοτώσει το τρομερό τέρας.

Μα να, εκείνη τη στιγμή, η θάλασσα αφρίζει και αναταράζεται. Μια μαύρη ράχη φαίνεται μέσα στον αφρό, αλλά αμέσως χάνεται, μα πάλι ξαναφαίνεται,

ώσπου σε λίγο το τέρας, ένας τρομερός θαλασσινός δράκος, ξεχωρίζει πάνω απ᾽ τα κύματα. Η Ανδρομέδα τον βλέπει και βγάζει μια σπαρακτική κραυγή, ενώ ο Κηφέας κι η Κασσιόπη πέφτουν τρομαγμένοι ο ένας στην αγκαλιά του άλλου. Οι στιγμές είναι κρίσιμες. Το τέρας γρήγορα σχίζει τα κύματα και πλησιάζει. Ο Περσέας πετά αμέσως στον ουρανό. Η Ανδρομέδα κι οι γονείς της τον κοιτούν ξαφνιασμένοι. Ο Περσέας φοράει την περικεφαλαία του Άδη και γίνεται άφαντος, ενώ εκείνοι δεν μπορούν πια να καταλάβουν τι γίνεται. Ο ήρωας ορμά αόρατος πάνω απ᾽ το τέρας και ξαφνικά του δίνει μια με το σπαθί στο λαιμό. Μα ο λαιμός είναι τόσο χοντρός που δεν του κάνει και μεγάλη ζημιά αλλά μόνο το εξαγριώνει. Ο τεράστιος δράκος αρχίζει ν᾽ αναπηδά σηκώνοντας τα κύματα βουνά και ο Περσέας δε βρίσκει την ευκαιρία να ξαναχτυπήσει. Το τέρας ψάχνει για τον εχθρό, μα δε βλέπει τίποτα, ούτε στον αέρα ούτε στη θάλασσα. Κάποια στιγμή πάνω στ᾽ αφρισμένα κύματα βλέπει τον ίσκιο του Περσέα. Ξεγελιέται κι ορμά κατά κει. Τότε όμως ο ήρωας βρίσκει την ευκαιρία που θέλει και του μπήγει όλο το σπαθί στο κεφάλι. Οπότε, σαν δια μαγείας, αυτό χαλάρωσε, ύστερα γύρισε ανάσκελα πάνω στη θάλασσα κι έμεινε εκεί να το σέρνουν τα κύματα. Πατώντας τώρα πάνω του ο Περσέας έβγαλε την περικεφαλαία του Άδη. Και τότε, η Ανδρομέδα κι οι γονείς της, καθώς τον είδαν όρθιο πάνω στο τέρας, κλαίγανε απ᾽ τη χαρά τους. Τέλος, ο Περσέας, αφού σιγουρεύτηκε πως ο δράκος είναι νεκρός, πέταξε και πήγε στην Ανδρομέδα. Έλυσε γρήγορα τα δεσμά της, την πήρε προσεχτικά στην αγκαλιά του και πήγε και την άφησε στο ομαλό έδαφος, μπροστά στους γονείς της, που την αγκάλιαζαν και τη φιλούσαν χωρίς τελειωμό.

ΦΙΝΕΑΣ

Την άλλη μέρα ετοιμάστηκαν οι γάμοι. Στη μεγάλη αίθουσα του παλατιού συγκεντρώθηκαν όλοι οι άρχοντες της χώρας. Όλα ήταν πλούσια και μεγαλόπρεπα. Σε λίγο ένας τραγουδιστής, ωραίος σαν θεός, άρχισε να παίζει την κιθάρα του και να τραγουδά. Κι αμέσως το γλέντι άρχισε. Ξαφνικά, το τραγούδι κόπηκε στη μέση κι όλοι απόμειναν άφωνοι και ξαφνιασμένοι. Γιατί, ανοίγοντας διάπλατα, βρόντησε η μεγάλη πόρτα και μπήκε μέσα ο Φινέας, ο αδερφός του Κηφέα, μαζί με πολλούς πολεμιστές.

— Τι κάνετε εδώ! φώναξε. Η Ανδρομέδα είναι δική μου! Δώσατε λόγο πως θα γίνει γυναίκα μου! Πώς πάτε τώρα να τη δώσετε σ᾽ έναν ξένο!

— Ξένος εγώ που έσωσα την Ανδρομέδα από σίγουρο θάνατο! φώναξε ο Περσέας. Κι έπειτα, οι γονείς της μου την υποσχέθηκαν με όρκο!

— Πώς το κάνατε αυτό! φωνάζει άγρια ο Φινέας στους γονείς της. Πώς δώσατε και δεύτερο όρκο!

Ο Κηφέας με την Κασσιόπη μούδιασαν.

— Ακούστε όλοι! φώναξε τότε ένας σεβάσμιος άρχοντας. Η Ανδρομέδα ζει γιατί την έσωσε ο Περσέας κινδυνεύοντας τη ζωή του. Κι έρχεται τώρα ο

Φινέας να διεκδικήσει τα δικαιώματά του. Ποια δικαιώματα Φινέα; Πού ήσουνα όταν η Ανδρομέδα ήταν δεμένη στο βράχο; Γιατί δεν πήγαινες εσύ να σκοτώσεις το τέρας, αλλά τραβήχτηκες αφήνοντάς την να πεθάνει χωρίς να πας ούτε για να τη δεις στη δυστυχία της; Ποιος διάλυσε τον αρραβώνα, οι γονείς της Ανδρομέδας ή εσύ ο ίδιος; Και με ποιο δικαίωμα έρχεσαι τώρα να την πάρεις και μάλιστα με το ζόρι; Η Ανδρομέδα ανήκει στον Περσέα. Αλλά για όποιον διαφωνεί υπάρχει μια λύση, πολύ πιο απλή. Να ρωτήσουμε την ίδια.

—Να ρωτήσουμε! φωνάζει ο Περσέας.

—Να τη ρωτήσουμε, λένε και οι γονείς της.

—Πατέρα, λέει η Ανδρομέδα, η ζωή μου ανήκει σ᾽ αυτόν που μ᾽ έσωσε. Αυτόν θα πάρω για άντρα μου.

—Ποτέ! φωνάζει ο Φινέας. Και χωρίς να χάσει στιγμή, ρίχνει το ακόντιό του σημαδεύοντας τον Περσέα.

Ο ήρωας όμως ήταν έτοιμος. Έτσι πήδησε στην άκρη και σώθηκε. Μα το κοντάρι βρήκε στο στήθος τον τραγουδιστή. Κι όπως αυτός έπεφτε, πιάστηκε απ᾽ τις χορδές της λύρας του, κι αυτές ήχησαν πένθιμα κι έσβησαν μαζί με τον ωραίο νέο. Ο Περσέας τράβηξε το σπαθί του για να υπερασπιστεί τον εαυτό του, ενώ από τους καλεσμένους ξεπετάχτηκαν και στάθηκαν στο πλευρό του πολλά ατρόμητα παλικάρια. Αμέσως η μάχη άναψε. Ο ένας μετά τον άλλο, οι πολεμιστές του Φινέα πέφτανε κάτω νεκροί. Μα αυτός είχε μαζί του ολόκληρο στρατό και η μάχη γρήγορα έγινε άνιση καθώς, ένα ένα, πέφτανε και τα παλικάρια του Περσέα.

Η ίδια η Αθηνά, βλέποντας τον ήρωα να κινδυνεύει, ήρθε να τον βοηθήσει, και με την ασπίδα της προστάτευε το κορμί του. Μα τα κοντάρια και τα βέλη πέφτανε βροχή και οι πολεμιστές που ήταν με το μέρος του Περσέα ήταν κιόλας όλοι νεκροί. Ο τρανός γιος του Δία πολεμούσε τώρα μόνος του. Στηριγμένος σε μια κολώνα έδινε μια μάχη που δεν υπήρχε καμιά ελπίδα να την κερδίσει παρά μόνο...

ΟΛΟΙ ΕΓΙΝΑΝ ΑΓΑΛΜΑΤΑ

Και τότε φώναξε:

—Όσοι είστε φίλοι μου γυρίστε αλλού τα μάτια!

Κι αφού είπε αυτά, έβγαλε απ᾽ το σακούλι του το κεφάλι της Μέδουσας και το ᾽δειξε στους εχθρούς του. Αυτό ήταν. Ξαφνικά το παλάτι του Κηφέα γέμισε μ᾽ αγάλματα. Ήταν οι πολεμιστές του Φινέα που πέτρωσαν, άλλοι όπως σημάδευαν με το τόξο, άλλοι όπως ρίχναν το κοντάρι, και άλλοι όπως ορμούσαν με το σπαθί στο χέρι.

Τελευταίος έμεινε ο Φινέας που βλέποντας το κακό που βρήκε τους συντρόφους του, έπεσε τρομαγμένος στα γόνατα του Περσέα και τον παρακαλούσε να τον λυπηθεί. Μα κείνος του ᾽δειξε αμέσως το κεφάλι της Μέδουσας και τον έκανε πέτρα. Έτσι ο Φινέας απολιθώθηκε στην πιο εξευτελιστική στάση, στη στάση του πολεμιστή που ζητιανεύει να του χαρίσουν τη ζωή.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΗΡΩΑ

Ο Περσέας πήρε την Ανδρομέδα γυναίκα του. Δεν μπορούσε όμως να μείνει πολύ στο παλάτι του Κηφέα γιατί έπρεπε να γυρίσει στην Ελλάδα. Με δάκρυα στα μάτια η Ανδρομέδα αποχαιρέτησε τους γονείς της κι ακολούθησε τον άντρα της.

Όταν έφτασαν στη Σέριφο, ο Περσέας πήγε πρώτα στο φτωχικό σπιτάκι του Δίκτυ, ψάχνοντας για τη μητέρα του. Άνοιξε την πόρτα και μπήκε.

— Απίστευτο! είπε ο Δίκτυς μόλις τον είδε, και γονατιστός τον φίλησε στα χέρια.

— Και το πιο απίστευτο είναι που έχω εδώ το κεφάλι της Μέδουσας! Μα πες μου γρήγορα, πώς είναι η μητέρα μου;

— Την κρατά φυλακισμένη ο Πολυδέκτης!

Στιγμή δεν περίμενε ο Περσέας κι αμέσως έτρεξε να τον βρει. Τον είδε σ' ένα πλάτωμα πλάϊ στο παλάτι, να τρωγοπίνει με τους φίλους του και να γλεντά. Μόλις φάνηκε ο Περσέας όλοι ξαφνιάστηκαν. Κανένας δεν περίμενε να τον ξαναδεί μπροστά του. Πολύ περισσότερο ο Πολυδέκτης.

— Πώς τόλμησες να γυρίσεις πίσω! του φώναξε μόλις τον είδε. Εγώ σ' έστειλα να μου φέρεις το κεφάλι της Μέδουσας!

— Και σου το έφερα!

Με τρανταχτά γέλια δέχτηκε την απάντηση του Περσέα ο Πολυδέκτης. Αμέσως τον μιμήθηκαν κι οι φίλοι του κι όλοι μαζί κοροϊδευαν το μεγάλο ήρωα.

— Ακούς εκεί να μας λέει πως έφερε το κεφάλι της Μέδουσας! Ποιος; Αυτός! Και δώσ' του γέλια και δώσ' του πειράγματα.

Και τότε ο Περσέας βάζει το χέρι του μέσα στο σακούλι και βγάζει το τρομερό κεφάλι.

— Νάτο! αφού δε με πιστεύετε.

Και μέσα σε μια στιγμή, έτσι όπως γελούσαν και τον κοροϊδευαν, πέτρωσαν όλοι γεμίζοντας κι εδώ τον τόπο με πέτρινα αγάλματα. Και λένε πως αν η Σέριφος έχει σήμερα πολλές πέτρες, αυτές έγιναν από εκείνα τ' αγάλματα που σιγά σιγά θρυμματίστηκαν. Κάτι πιο εντυπωσιακό λεγόταν μάλιστα για το Φινέα και τους συμπολεμιστές του. Γιατί στην πόλη Γιάφα της Παλαιστίνης δείχνανε ένα μέρος που είχε πολλές πέτρες στημένες όρθιες για τις οποίες ο κόσμος πίστευε πως ήταν ό,τι απόμεινε από το Φινέα και τους συντρόφους του. Ένας μάλιστα Ρωμαίος αυτοκράτορας, ο Μάρκος Αιμίλιος, πήρε μερικές πέτρες που μοιάζανε κάπως με ανθρώπους και τις έστησε στη Ρώμη για να τις βλέπει ο κόσμος και να θυμάται τα κατορθώματα του Περσέα.

Ας ξαναγυρίσουμε όμως πάλι στην ιστορία μας.

Ο Περσέας αφού ελευθέρωσε τη μητέρα του, έκανε τον Δίκτυ βασιλιά του νησιού και ύστερα, μαζί με τη Δανάη και την Ανδρομέδα, γύρισαν στο Άργος.

Μόλις έφτασε, ευχαρίστησε τη θεά Αθηνά που τόσο τον βοήθησε, και της πρόσφερε το κεφάλι της Μέδουσας κι εκείνη το τοποθέτησε στην αιγίδα της. Ύστερα ξεκίνησε για τις Στύγιες Νύμφες. Σαν τις βρήκε τους έδωσε τα φτερωτά πέδιλα, την περικεφαλαία του Άδη και την κίβιση, το μαγικό σακούλι.

Όταν ξαναγύρισε στο Άργος, ο παππούς του ο Ακρίσιος, είχε εξαφανιστεί. Από φόβο μη βγει αληθινός ο χρησμός, παράτησε το θρόνο του κι έφυγε κρυφά για τη Λάρισα της Θεσσαλίας. Ύστερα απ' αυτό ο Περσέας έγινε βασιλιάς του Άργους.

Ο ΧΡΗΣΜΟΣ ΒΓΗΚΕ ΑΛΗΘΙΝΟΣ

Δεν πέρασε πολύς καιρός και γίνανε στη Λάρισα μεγάλοι αθλητικοί αγώνες στους οποίους πήραν μέρος πολλοί αθλητές και ήρωες απ' όλη την Ελλάδα. Στους αγώνες πήγε κι ο Περσέας κι αγωνίστηκε στο δίσκο. Μα ο δίσκος που έριξε ο ήρωας πήγε τόσο μακριά που βγήκε έξω από το στάδιο κι έπεσε στο κεφάλι ενός περαστικού και τον σκότωσε. Ο άτυχος αυτός περαστικός δεν ήταν άλλος από τον Ακρίσιο. Έτσι βγήκε αληθινός ο χρησμός πως ο Ακρίσιος θα σκοτωθεί από τον εγγονό του.

Ο Περσέας γύρισε πίσω στο Άργος καταλυπημένος. Ύστερα απ' αυτό που έγινε δεν ήθελε να βασιλέψει στο θρόνο του παππού του, που άθελά του σκότωσε. Στη γειτονική Τίρυνθα όμως βασίλευε ο Μεγαπένθης, ο γιος του Προίτου. Μα όση έχθρα κι αν είχαν ο Ακρίσιος με τον Προίτο τόσο φιλικά τα κανόνισαν τώρα ο Περσέας με το Μεγαπένθη. Έτσι συμφώνησαν να βασιλεύει ο Μεγαπένθης στο Άργος κι ο Περσέας στην Τίρυνθα.

Αλλά ο Περσέας είναι γνωστός και σαν ο ιδρυτής και πρώτος βασιλιάς των Μυκηνών, της πιο πλούσιας, της πιο λαμπρής και της πιο δυνατής πόλης των μυθικών χρόνων. Όταν κάποτε είδε μια καλή θέση, λίγο πιο μακριά από την Τίρυνθα, αποφάσισε να την οχυρώσει με ένα κάστρο και να μεταφέρει εκεί την πρωτεύουσά του. Στο χτίσιμο των Μυκηνών βοήθησαν πολύ τον Περσέα οι Κύκλωπες. Ήταν οι μόνοι, λέγανε, που θα μπορούσαν να σηκώσουν τέτοιους ογκόλιθους σαν αυτούς που βλέπουμε στα τείχη των Μυκηνών, τα κυκλώπεια τείχη, όπως λέγονται από τότε.

Ο Περσέας κι η Ανδρομέδα έζησαν πολλά χρόνια και κάνανε εφτά παιδιά. Το μεγαλύτερό τους παιδί, ο Πέρσης, έγινε ο πρώτος βασιλιάς των Περσών και ο γενάρχης αυτού του μεγάλου λαού. Ο δεύτερος γιος του, ο Ηλεκτρύωνας, έγινε αργότερα βασιλιάς των Μυκηνών, που απ' την κόρη του, την Αλκμήνη, γεννήθηκε ο Ηρακλής, ο πιο μεγάλος ήρωας της Ελλάδας.

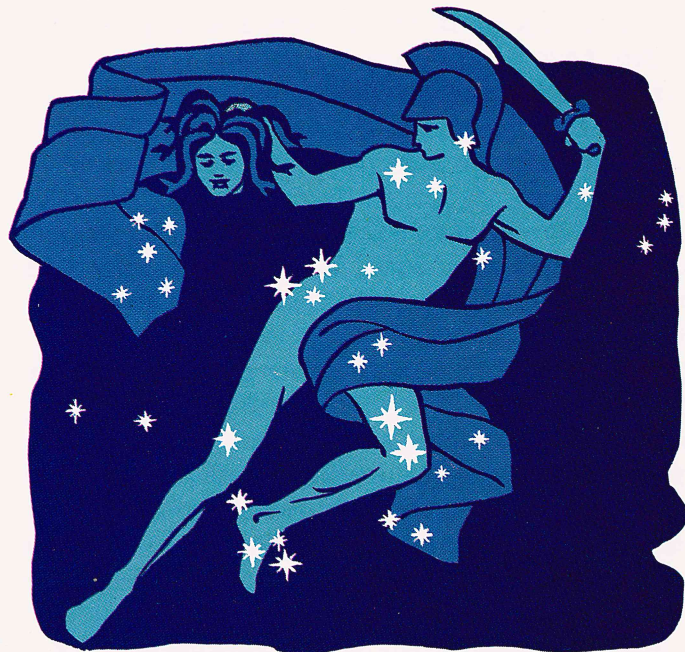
Και όπως είδαμε, όλοι αυτοί οι γενάρχες, βασιλιάδες και ήρωες κατάγονται από τη γενιά του θεού-ποταμού Ίναχου, του πρώτου βασιλιά και ιδρυτή του Άργους.

Αν θέλουμε τώρα να βάλουμε όλη αυτή τη μεγάλη γενιά σε μια τάξη για να δούμε πώς φτάνουμε στον Περσέα και στον Ηρακλή, η σειρά θα είναι: πρώτα

ο Ίναχος, ύστερα η Ιώ, μετά ο Έπαφος, και στη συνέχεια η Λιβύη, ο Βήλος, ο Δαναός, η Υπερμνήστρα, ο Άβας, ο Ακρίσιος, η Δανάη, ώσπου φτάνουμε στον Περσέα. Και μετά έχουμε τον Ηλεκτρύωνα, την Αλκμήνη και τέλος τον Ηρακλή, τον τρανό γιο του Δία. Και είναι όλες αυτές οι γενεές δεκατέσσερις.

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΑΣΤΡΑ

Ο Περσέας με την Ανδρομέδα βασίλεψαν στις Μυκήνες ειρηνικά και όταν πέθαναν δεν πήγαν στον κατασκότεινο Άδη αλλά ανέβηκαν στον ουρανό, γιατί έτσι το θέλησε ο πατέρας του Περσέα, ο μεγάλος Δίας. Κι ο καθένας σήμερα μπορεί, μια ξάστερη νύχτα, με τη βοήθεια ενός χάρτη τ' ουρανού, να βρει τον αστερισμό του Περσέα. Πλάι του είναι ο αστερισμός της Ανδρομέδας. Λίγο πιο πέρα είναι και οι αστερισμοί του Κηφέα και της Κασσιόπης. Γιατί η Ανδρομέδα σαν πέθανε, έμεινε με την πίκρα πως δεν ξανάδε τους γονείς της από τότε που παντρεύτηκε. Και ο Δίας, ο μεγάλος κυρίαρχος του ουρανού και της γης, πήρε τότε τον Κηφέα και την Κασσιόπη και τους τοποθέτησε στον ουρανό, πλάι στην Ανδρομέδα.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ ΚΑΙ ΠΗΓΑΣΟΣ

ΣΙΣΥΦΟΣ

Ο πιο μεγάλος ήρωας της Κορίνθου ήταν ο Βελλεροφόντης. Η ιστορία του μάγευε από τότε μικρούς και μεγάλους γιατί πετούσε στον ουρανό καβάλα σε φτερωτό άλογο κάνοντας άθλους καταπληκτικούς. Θα ήταν όμως κρίμα να πούμε μόνο τη δική του ιστορία χωρίς να έχουμε πει και το μύθο του παππού του, του Σίσυφου, που το όνομα του έμεινε για πάντα στη μνήμη των ανθρώπων, αλλά για έναν πολύ διαφορετικό λόγο, γιατί ήταν ο πιο πονηρός άνθρωπος που έζησε ποτέ στον κόσμο.

Ο Σίσυφος, ο γιος του Αίολου, ήταν ο πρώτος βασιλιάς και ιδρυτής της Κορίνθου. Και ενώ ήταν πονηρός όσο κανένας, δεν μπορούμε να πούμε πως ήταν και άδικος. Ωστόσο μετά το θάνατό του τιμωρήθηκε σκληρά γιατί με την πονηριά του ξεγέλασε τους ίδιους τους θεούς.

Όταν ο Σίσυφος αποφάσισε να χτίσει την Κόρινθο, του άρεσε πολύ η τοποθεσία κοντά στον Ισθμό γιατί η πόλη θα είχε δυο λιμάνια, ένα στον Κορινθιακό και ένα στο Σαρωνικό κόλπο. Υπήρχε ακόμα εκεί κοντά ένας ψηλός και μεγάλος λόφος για να χτίσει ένα απόρθητο κάστρο που θα προστάτευε τους

κατοίκους της πόλης αν θα γινόταν πόλεμος. Ο τόπος όμως δεν είχε νερό και γι' αυτό ο Σίσυφος παρακάλεσε το θεό-ποταμό Ασωπό να του χαρίσει μια πηγή.

—Κι εσύ τι θα μου δώσεις σ' αντάλλαγμα, του λέει ο Ασωπός.

—Δεν έχω τίποτα να σου δώσω. Πού ξέρεις όμως. Μπορεί κάποτε να με χρειαστείς. Θα είμαι φίλος σου.

Ικανοποιημένος ο Ασωπός από την απάντηση του Σίσυφου, χτύπησε με το μπαστούνι του τη γη και τότε μια πηγή με άφθονο και γάργαρο νερό ξεπήδησε μπροστά στον κατάπληκτο Σίσυφο, εκεί στα ριζά του λόφου. Έτσι χτίστηκε η Κόρινθος, και πάνω στο λόφο η Ακροκόρινθος, δηλαδή η ακρόπολη της Κορίνθου.

Ύστερα από καιρό πέρασε από κει ο Δίας, ο βασιλιάς των θεών και των ανθρώπων. Κρατούσε απ' το χέρι την Αίγινα, την κόρη του Ασωπού που την είχε κλέψει από τον πατέρα της μόλις πριν από λίγο. Ο Σίσυφος τους φιλοξένησε με ταπεινοφροσύνη κι ο Δίας με την Αίγινα περάσαν στο παλάτι του όλη τη νύχτα. Μόλις όμως φύγανε, ήρθε ο Ασωπός, που ανήσυχος έψαχνε για την κόρη του, και ρώτησε το Σίσυφο αν την είδε κι αν ξέρει ποιος την άρπαξε. Ο βασιλιάς της Κορίνθου βρέθηκε τότε σε πολύ δύσκολη θέση. Στον Ασωπό είχε πολύ μεγάλη υποχρέωση γιατί με την πηγή που του χάρισε έγινε δυνατή η ίδρυση της Κορίνθου. Αλλά πώς να πάει κι αντίθετα με τη θέληση του παντοδύναμου Δία; Να η δυσκολία! Αφού όμως το σκέφτηκε έτσι, το σκέφτηκε κι αλλιώς, νίκησε μέσα του η υποχρέωση που είχε στον Ασωπό και στο τέλος, του μαρτύρησε ποιος άρπαξε την κόρη του.

—Και τώρα δε φοβάσαι την τιμωρία του Δία! του λέει με θαυμασμό ο Ασωπός.

—Δε βαριέσαι, θα βρω τρόπο να ξεφύγω, ήταν η απάντηση του Σίσυφου.

Φυσικά ο Δίας σαν το 'μαθε έγινε θηρίο.

—Τον προδότη! φώναξε. Τώρα θα δει αυτός! Κι αμέσως πρόσταξε το Χάροντα να του πάρει την ψυχή και να την πάει στον κατασκότεινο Άδη.

Αλλά ο πονηρός Σίσυφος, είχε κιόλας υποψιαστεί ποια θα ήταν η τιμωρία του. Έτσι έστησε καρτέρι στο Χάροντα και τον περίμενε μ' ένα σκοινί στο χέρι που το 'κρυβε πίσω του.

Όταν σε λίγο φάνηκε ο φοβερός θεός του θανάτου, ο Σίσυφος δεν τον φοβήθηκε. Έπεσε ξαφνικά απάνω του και πριν προλάβει ο Χάροντας να κάνει την παραμικρή κίνηση, βρέθηκε δεμένος.

Πέρασε καιρός, κι ενώ ο Δίας νόμιζε πως είχε τιμωρήσει το Σίσυφο, έρχεται στον Όλυμπο ο Πλούτωνας, ο βασιλιάς του Άδη.

—Τι θα γίνει με το Σίσυφο; λέει με φανερή ταραχή στο Δία.

—Εγώ ασχολούμαι με τους ζωντανούς και όχι με τους πεθαμένους, απάντησε εκείνος.

—Ναι αλλά ο Σίσυφος ζει και βασιλεύει και γελά σε βάρος μας.

—Τι έκανε λέει!

—Μα να 'ταν μόνο αυτό! Κρατά δεμένο το Χάροντα κι ούτε ένας άνθρωπος δεν πεθαίνει πάνω στη γη και κανένας πια δεν έρχεται στο βασίλειό μου!

Άστραψε και βρόντησε ο Δίας απ' το θυμό του. Κι αμέσως φώναξε τον Άρη, τον τρομερό θεό του πολέμου.

—Πετάξου σαν αστραπή στο παλάτι του Σίσυφου. Εκεί θα βρεις δεμένο το Χάροντα. Λύσ' τον αμέσως και μετά βοήθησέ τον να πάρει την ψυχή του Σίσυφου για να την πάει στο βασίλειο των πεθαμένων.

—Να λύσω το Χάροντα, το καταλαβαίνω. Μα να τον βοηθήσω στη δουλειά του, αυτό είναι ανήκουστο. Χρειάστηκε αυτός ποτέ τη βοήθεια κανενός;

—Να και μια φορά που τη χρειάζεται. Κάνε όπως σου λέω! πρόσταξε ο Δίας.

Έτσι ο καημένος ο Σίσυφος που δεν μπορούσε πια να τα βγάλει πέρα και με τους δυο, γρήγορα βρέθηκε στον κατασκότεινο Άδη.

Επειδή όμως κι αυτό το περίμενε, είχε συμβουλέψει τη γυναίκα του να μην κάνει καμιά νεκρική θυσία στον Πλούτωνα για το θάνατό του. Του κάκου ο Πλούτωνας περίμενε τις καθιερωμένες θυσίες για το βασιλιά της Κορίνθου, ώσπου παρουσιάστηκε μπροστά του ο Σίσυφος και του είπε!

—Άρχοντα τρανέ του Άδη, λυπάμαι πολύ που η γυναίκα μου δε σου πρόσφερε νεκρικές θυσίες για το θάνατό μου. Γι' αυτό άσε με ν' ανεβώ στη γη να την τιμωρήσω και να την προστάξω να κάνει το χρέος της, κι αμέσως μετά ξαναγυρνώ στο βασίλειό σου.

Έτσι ξεγελάστηκε ο Πλούτωνας κι άφησε το Σίσυφο να ξαναβεί στη γη. Κι αυτός αντί να τιμωρήσει τη γυναίκα του, όπως είχε υποσχεθεί, έπεσε στην αγκαλιά της και πέρασε μαζί της ζωή χαρισάμενη μέχρι τα βαθιά γεράματα.

Επειδή όμως όλοι οι άνθρωποι πεθαίνουν κάποτε, πέθανε κι ο Σίσυφος. Και τότε οι θεοί τον εκδικήθηκαν.

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΣΙΣΥΦΟΥ

—Τώρα θα δει αυτός τι θα πει να κοροϊδεύεις τους θεούς! είπε ο Πλούτωνας στο Δία. Και τον έβαλε να κουβαλάει στον κάτω κόσμο μια κοτρώνα πιο μεγάλη από το μπόι του, που έπρεπε να την ανεβάσει στην κορφή ενός βουνού. Παιδεύεται κι ιδρώνει ο Σίσυφος για να κουβαλήσει εκεί ψηλά τ' ασήκωτο βάρος, μα πριν φτάσει στην κορφή, η πέτρα ξεφεύγει και κατρακυλά στη βάση του βουνού. Τρέχει ο Σίσυφος να την προλάβει κι αρχίζει πάλι την σκληρή δουλειά σπρώχνοντας με τα χέρια και τον ώμο και τα γόνατα την ασήκωτη κοτρώνα. Παιδεύεται ο άμοιρος να την ανεβάσει στην κορφή για να τελειώσει το βάσανό του, μα την τελευταία στιγμή η πέτρα πάλι του φεύγει και κατρακυλά ξανά στον κατήφορο. Κι έτσι γίνεται συνέχεια από τότε και το μαρτύριο του Σίσυφου δεν έχει τέλος.

Μ' αυτήν την τόσο σκληρή τιμωρία βασανίζεται από τότε ο γιος του Αίολου, όχι όμως γιατί έκανε κακό στους ανθρώπους, αλλά γιατί ξεγέλασε τους θεούς.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Σαν πέθανε ο Σίσυφος, βασιλιάς στην Κόρινθο έγινε ο γιος του ο Γλαύκος. Γιος του Γλαύκου ήταν ο ήρωας Βελλεροφόντης.

Ο δοξασμένος αυτός ήρωας στην αρχή λεγόταν Ιππόνοος. Το όνομα όμως αυτό ξεχάστηκε όταν, πολύ νέος ακόμα, σκότωσε έναν τρομερό ληστή που είχε γίνει ο φόβος και ο τρόμος όλης της Κορίνθου και που λεγόταν Βέλλερος. Έτσι ύστερα απ' αυτόν τον απίστευτο άθλο όλοι πια τον έλεγαν Βελλεροφόντη.

Κι ενώ το κατόρθωμα του νεαρού ήρωα έγινε δεκτό με μεγάλη ανακούφιση απ' όλο τον κόσμο, θύμωσε μαζί του ο θεός του πολέμου κι απαίτησε την τιμωρία του. Τότε ο Βελλεροφόντης αναγκάστηκε να φύγει από την Κόρινθο και έτσι πήγε στη γειτονική Τίρυνθα. Ήταν την εποχή που στην πόλη αυτή βασίλευε ο Προίτος, ο γιος του Άβα. Ο Προίτος τον δέχτηκε πρόθυμα κι όχι μόνο τον φιλοξένησε αλλά και τον καθάρισε από το κρίμα του φόνου.

Ο Βελλεροφόντης μπήκε τότε στην υπηρεσία του και με ζήλο και αυταπάρνηση εκτελούσε τις πιο δύσκολες εντολές του, αφήνοντας συχνά τον Προίτο κατάπληκτο.

Μα ο γιος του Γλαύκου, που ήταν σαν θεός ωραίος, προκάλεσε και το θαυμασμό της βασίλισσας Σθενέβοιας. Το αποτέλεσμα ήταν ο θαυμασμός αυτός να γίνει γρήγορα ένας ασυγκράτητος έρωτας και μια μέρα που έλειπε ο Προίτος, η Σθενέβοια δε δίστασε να μιλήσει στον ωραίο νέο. Αλλά ο Βελλεροφόντης αρνήθηκε την αγάπη της. Πώς να φερθεί τόσο άσχημα στον άνθρωπο που με τόση προθυμία τον φιλοξένησε και τον βοήθησε; Αυτό δεν το χωρούσε η γενναία καρδιά του. Η βασίλισσα όμως θύμωσε τρομερά. Έτσι η αγάπη της έγινε ξαφνικά μίσος και μάλιστα ένα μίσος θανάσιμο. Τώρα πια δε σκεφτόταν τίποτ' άλλο παρά μόνο πώς να βρει τρόπο να τον εξοντώσει. Στο τέλος, χωρίς κανένα δισταγμό, πήγε στον Προίτο και του είπε:

— Άκουσε άντρα μου να μάθεις ποιος είναι ο άνθρωπος που τόσο πρόθυμα δέχτηκες στο παλάτι σου. Ο Βελλεροφόντης μου επιτέθηκε ξεδιάντροπα.

Ο Προίτος έμεινε άναυδος. Γιατί όση εκτίμηση κι αν είχε στο φιλοξενούμενό του, δεν μπορούσε να φανταστεί πως η γυναίκα του ήταν δυνατό να πει ένα τέτοιο ψέμα.

— Πόση αχαριστία! φώναξε.

— Και αχαριστία και προσβολή μεγάλη και για τους δυο μας. Τώρα καταλαβαίνεις πως μια λύση υπάρχει. Να τον σκοτώσεις ή να σκοτωθείς.

Σαν άκουσε αυτά τα τελευταία λόγια ο Προίτος έγινε πολύ σκεφτικός. Ιεροί κανόνες απαγόρευαν μια τέτοια τιμωρία για ένα φιλοξενούμενο. Δεν άργησε όμως να βρει τρόπο να ικανοποιήσει την επιθυμία της γυναίκας του. Αντί να τον σκοτώσει ο ίδιος, θα μπορούσε να το κάνει αυτό ο πατέρας της Σθενέβοιας, ο Ιοβάτης, ο βασιλιάς της Λυκίας.

ΣΤΟΝ ΙΟΒΑΤΗ ΜΕ ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ

Έτσι έκατσε και του 'γραψε τούτα τα λόγια: «Ο άνθρωπος που σου φέρνει αυτό το γράμμα προσπάθησε να ατιμάσει την κόρη σου, γι' αυτό πρέπει να πεθάνει». Ύστερα το σφράγισε καλά και το έδωσε στο Βελλεροφόντη για να το πάει στον Ιοβάτη.

Ανυποψίαστος ο αθώος νέος πήρε το γράμμα και ξεκίνησε για τη Λυκία. Σαν έφτασε, πήγε με το γράμμα στο χέρι και παρουσιάστηκε στον Ιοβάτη. Εκείνος όμως μόλις άκουσε πως είναι σταλμένος από το γαμπρό του, χάρηκε τόσο πολύ, που άφησε στην άκρη το γράμμα και τον δέχτηκε με γιορτές και γλέντια που κράτησαν εννιά ολόκληρες μέρες.

Τη δεκάτη πια μέρα ο Ιοβάτης αποφάσισε να διαβάσει τι του 'γραφε ο Προίτος, οπότε του 'φυγε αμέσως κάθε χαρά και το πρόσωπό του σκοτείνιασε. Ήταν απίστευτο! Ο άνθρωπος που φιλοξενούσε με τέτοιο ενθουσιασμό είχε προσβάλει ξετσίπωτα την κόρη του.

Μα ενώ είχε εντολή να τον σκοτώσει, δε θέλησε να το κάνει για τον ίδιο λόγο που δεν το έκανε κι ο Προίτος. Σκέφτηκε όμως κάτι άλλο και τότε του είπε:

— Εδώ στη χώρα μας κάνει φοβερές καταστροφές ένα απαίσιο τέρας, η Χίμαιρα, και κανένας δεν τολμά να πάει να το σκοτώσει. Αν είχα τα νιάτα σου, θα πήγαινα εγώ. Μα τώρα πια δεν έχω την παλιά μου δύναμη και γι' αυτό σκέφτηκα εσένα. Είσαι δυνατός και τολμηρός και πιστεύω πως θα μπορέσεις να κάνεις αυτό που σου ζητώ.

Ο Βελλεροφόντης δέχτηκε πρόθυμα κι ο Ιοβάτης έμεινε ευχαριστημένος που βρήκε τρόπο να εκτελέσει την εντολή του γαμπρού του, γιατί πίστευε πως εκεί που τον έστελνε σίγουρα θα έβρισκε το θάνατο.

Η Χίμαιρα ήταν ένα τέρας ανίκητο και τρομακτικό. Είχε τρία διαφορετικά κεφάλια, γιατί το θηρίο αυτό ήταν μπροστά λιοντάρι, πίσω δράκος και στη μέση αγριοκάτσικο. Το κεφάλι μάλιστα του αγριοκάτσικου ήταν το πιο επικίνδυνο γιατί απ' το στόμα του πετούσε φλόγες. Έτσι σ' όλη τη γύρω περιοχή η Χίμαιρα σκορπούσε την καταστροφή και το θάνατο. Και δεν ήταν μόνο οι άνθρωποι και τα ζώα που σκότωνε και κατασπάραζε. Από την καταστροφική μανία της δε γλίτωναν ούτε οι καλλιέργειες, ούτε τα σκιερά δάση. Όλα τα έκαιγε με τις φλόγες που πετούσε από το κατσικίσιο στόμα της.

Ένα τέτοιο τέρας όμως, πώς να νικηθεί μόνο με τον ενθουσιασμό και τη δύναμη; Κι ο Βελλεροφόντης, που το καταλάβαινε, πήγε και βρήκε το σοφό μάντη Πολύιδο και του ζήτησε τη συμβουλή του.

— Τη Χίμαιρα, είπε ο Πολύιδος, θα τη νικήσει μόνο εκείνος που θα καβαλικέψει τον Πήγασο, το γιο του Ποσειδώνα. Σου μιλάω για το φτερωτό κι αθάνατο άλογο που ξεπήδησε απ' το λαιμό της γοργόνας Μέδουσας όταν τη σκότωσε ο ήρωας Περσέας.

— Και πού θα βρω τον Πήγασο; ρώτησε ο Βελλεροφόντης.

— Το μόνο που ξέρω είναι ότι γυρίζει στα βουνά και στον ουρανό της Ελλάδας, ότι αποφεύγει τους ανθρώπους και πως κανένας δεν ξέρει να σου πει πού ακριβώς βρίσκεται...

ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΗΓΑΣΟ

Ο γιος του Γλαύκου όμως δεν απογοητεύτηκε και ξεκίνησε για την Ελλάδα. Σαν έφτασε ρωτούσε παντού να μάθει πού ζει ο Πήγασος, μα ο κόσμος τον κοιτούσε παράξενα.

— Όλοι έχουμε ακούσει γι' αυτό το φτερωτό άλογο μα κανένας δεν το είδε, του είπε ένας γέρος.

— Μπορεί να είναι και παραμύθι, του είπε ένας άλλος.

Αν δεν ξέρουν οι άνθρωποι, σκέφτηκε ο Βελλεροφόντης, ίσως να ξέρουν οι Νύμφες, οι Νεράιδες, οι Μούσες. Και μ' αυτή τη σκέψη τράβηξε για τον Ελικώνα, το βουνό με τις πολλές πηγές και τα πυκνά δάση όπου λέγανε πως ζούσανε πολλές απ' αυτές τις θεότητες. Ο ήρωας ανέβηκε στις δασωμένες πλαγιές, προχώρησε μέσα απ' τις ισκιωμένες κοιλάδες και ύστερα από πολύωρη πορεία έφτασε σε μια πηγή. Χιλιόχρονα πλατάνια σκέπαζαν τον ουρανό, κι απότομες πλαγιές και βράχοι κλείνανε αυτή τη μαγευτική τοποθεσία που έμοιαζε απάτητη. Μα να που, ανάμεσα στο κελάρισμα του νερού και το τιτίβισμα των πουλιών, ακούστηκαν ξαφνικά χαρούμενες γυναικείες φωνές και τραγούδια. Το μυαλό του ήρωα πήγε τότε στις Μούσες του Ελικώνα. Και πραγματικά, σε λίγο, τρεις πανώριες κόρες, ίδιες με θεές, φάνηκαν μπροστά του.

— Απ' το πρόσωπό σου κι απ' τα μάτια σου καταλαβαίνουμε πως δεν ήρθες εδώ με κακό σκοπό, του είπαν. Γι' αυτό πες μας τι θέλεις κι αν μπορούμε θα σε βοηθήσουμε. Είμαστε οι Μούσες, οι κόρες του Δία.

— Θέλω να βρω τον Πήγασο, είπε με θάρρος ο Βελλεροφόντης.

Οι Μούσες ξαφνιάστηκαν.

— Αυτό που ζητάς δεν είναι καθόλου εύκολο. Είσαι όμως και άτυχος. Αν ερχόσουν λίγο νωρίτερα, θα τον εύρισκες εδώ. Αυτή την πηγή που βλέπεις την έκανε ο ίδιος, γι' αυτό τη λένε και Ιπποκρήνη. Χτυπώντας το πόδι του στο βράχο, ξεπήδησε αμέσως νερό. Τώρα όμως ο Πήγασος βρίσκεται στην Ακροκόρινθο, όπου έχει κι εκεί μια δική του πηγή που την έκανε με τον ίδιο τρόπο. Είναι η Πειρήνη. Πήγαινε και μπορεί να τον συναντήσεις. Κρατήσου μόνο μακριά, γιατί ο Πήγασος δεν αφήνει κανένα να τον πλησιάσει. Μα κι αν καταφέρεις να τον πλησιάσεις μην προσπαθήσεις να τον καβαλικέψεις. Γιατί είναι πολύ άγριος κι αν θελήσεις να το κάνεις θα χάσεις τη ζωή σου στη μάταιη αυτή προσπάθεια.

Ωστόσο ο Βελλεροφόντης δεν απογοητεύτηκε. Ευχαριστημένος για ότι έμαθε αποχαιρέτησε τις Μούσες και τράβηξε για την Ακροκόρινθο. Η ιδέα να απαλλάξει τη χώρα του Ιοβάτη από την καταστροφική μανία της Χίμαιρας τον εμψύχωνε και η σκέψη να καβαλικέψει τον Πήγασο τον μάγευε τόσο πολύ, που καθόλου δεν του πέρασε από το νου να υποχωρήσει μπροστά στον κίνδυνο.

Όπως βάδιζε για την Ακροκόρινθο είδε ένα ναό. Ήταν αφιερωμένος στη θεά Αθηνά. Ο Βελλεροφόντης μπήκε μέσα, στάθηκε μπροστά στο άγαλμα της θεάς, την προσκύνησε ταπεινά και την παρακάλεσε να τον βοηθήσει να βρει και να δαμάσει τον Πήγασο. Ύστερα επειδή ήταν αργά κι ο ήλιος είχε πια

Ο ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ ΔΑΜΑΖΕΙ ΤΟΝ ΠΗΓΑΣΟ

βασιλέψει, ξάπλωσε σε μια γωνιά, έξω από το ναό κι όπως ήταν κουρασμένος τον πήρε γρήγορα ο ύπνος. Στον ύπνο του είδε την ίδια τη θεά Αθηνά. Στα χέρια της κρατούσε ένα χρυσό χαλινάρι.

—Βελλεροφόντη, γιε του Ποσειδώνα, είπε η θεά.

—Δεν είμαι γιος του Ποσειδώνα, απάντησε δειλά ο ήρωας.

—Βελλεροφόντη, γιε του Ποσειδώνα, επέμεινε η Αθηνά, μάθε πως ο Πήγασος είναι αδερφός σου, αφού είναι κι αυτός γιος του Ποσειδώνα. Αλλά κι αδερφός σου που είναι, πάλι δε θα σ᾿ αφήσει να τον καβαλικέψεις. Πάρε όμως αυτό το χαλινάρι. Είναι μαγικό. Αν το περάσεις στον Πήγασο θα σου γίνει τόσο υπάκουος όσο και το πιο ήμερο άλογο.

Κείνη τη στιγμή φάνηκε ο Πήγασος που, λες και γνώριζε τον Βελλεροφόντη, πλησίασε κοντά του.

—Πρόσεξε μην τον τρομάξεις, συμβούλεψε η θεά. Πέρασέ του γρήγορα το χαλινάρι! Πολύ ωραία! Χάϊδεψέ του τώρα το λαιμό κι ανέβα στη ράχη του. Μπράβο! Αυτό ήταν! Ο Πήγασος είναι δικός σου! Γεια σου και καλό ταξίδι.

Απίστευτο! Ο Βελλεροφόντης πετούσε τώρα στον ουρανό καβάλα στον Πήγασο. Ήταν μαγεία. Μια μαγεία όμως που δεν ήταν πραγματική και δεν κράτησε πολύ, γιατί σε λίγο ο ήρωας ξύπνησε και βρίσκει τον εαυτό του να είναι ξαπλωμένος στη γη.

Απογοητευμένος που ήταν όνειρο, έκανε να σηκωθεί μα τότε βλέπει πλάι του ένα χαλινάρι. Ήταν το ίδιο χρυσό χαλινάρι που του χάρισε στον ύπνο του η θεά. Το πήρε στα χέρια του. Τα μάτια του τώρα δεν τον γελούσαν. Αυτή τη φορά δεν ήταν όνειρο. Κρατούσε πραγματικά το μαγικό χαλινάρι με το οποίο θα μπορούσε να δαμάσει τον Πήγασο.

Αμέσως ο Βελλεροφόντης ξεκίνησε συνεχίζοντας το δρόμο του, για την Ακροκόρινθο. Βρήκε γρήγορα την πηγή Πειρήνη, κρύφτηκε πίσω από ένα θάμνο και περίμενε. Σε κάθε θρόισμα των φύλλων γυρνούσε το κεφάλι του νομίζοντας πως είναι το άλογο που ζητούσε. Μα ξαφνικά ένας παράξενος θόρυβος φτερουγίσματος τον έκανε να κοιτάξει στον ουρανό και να ο Πήγασος! Ήταν ένα πανώριο κάτασπρο άλογο με μεγάλα φτερά, που πετούσε στον αέρα σαν κύκνος. Ο Βελλεροφόντης τον κοίταζε μαγεμένος. Γρήγορα όμως κατάλαβε πως έπρεπε να κρυφτεί καλύτερα κι έσκυψε κάτω απ᾿ το θάμνο. Σε λίγο ο Πήγασος κατέβηκε στην πηγή, μπροστά στον κρυμμένο ήρωα.

Αν όμως το άλογο δεν είδε το Βελλεροφόντη, κατάλαβε πως κάποιος είναι κει κοντά κι αγρίεψε. Κοιτάζοντας δεξιά κι αριστερά, χλιμίντριζε δυνατά, ενώ κουνούσε απειλητικά τα φτερά του. Ο ήρωας όμως δε δείλιασε αλλά περίμενε να του δοθεί η κατάλληλη ευκαιρία. Μα ο Πήγασος δεν έλεγε να ησυχάσει. Τότε ο ήρωας, πήρε μια πέτρα και την πέταξε πάνω από τη ράχη του αλόγου, μέσα σ᾿ ένα θάμνο. Ο Πήγασος, σαν άκουσε θόρυβο στο θάμνο, γύρισε κατά κει το κεφάλι του και με τ᾿ αυτιά τεντωμένα προσπαθούσε να καταλάβει τι ήτανε, μένοντας έτσι εντελώς ακίνητος. Σαν αστραπή τότε ο Βελλεροφόντης πετάχτηκε απ᾿ τον κρυψώνα του, και πριν προλάβει ο Πήγασος να κάνει την

παραμικρή κίνηση, του πέρασε το χαλινάρι. Το άλογο ξαφνιασμένο γύρισε και είδε το Βελλεροφόντη που κείνη τη στιγμή του χάιδευε το λαιμό ενώ ταυτόχρονα το κρατούσε σφιχτά από το χαλινάρι. Εκείνο τότε, αφού κατάλαβε τι έγινε, όχι μόνο δεν προσπάθησε να ξεφύγει, μα αντίθετα χλιμίντρισε φιλικά και με τρόπο που έδειχνε υποταγή. Ο άγριος Πήγασος είχε δαμαστεί.

Ύστερα ο Βελλεροφόντης οδήγησε το ήρεμο πια ζώο στην πηγή κι αφού ήπιαν κι οι δυο νερό, ανέβηκε πάνω του. Τράβηξε λίγο τα γκέμια κι αμέσως το άλογο ξεδίπλωσε τα μεγάλα και λευκά φτερά του, και έχοντας το Βελλεροφόντη στη ράχη του πέταξε στον ουρανό. Το όνειρο έγινε πραγματικότητα. Τώρα, έτσι όπως κρατούσε τα λουριά κι οδηγούσε τον Πήγασο, δε χόρταινε να χαίρεται αυτό το απίστευτο πέταγμα στα ύψη. Κι ενώ τα στήθη του γέμιζαν με καθαρό αέρα, τα μάτια του τα πλημμύριζε το μεγαλόπρεπο θέαμα. Σαν μαγεμένος έβλεπε τη γη από ψηλά και κοίταζε τα βουνά με τα πράσινα δάση, τα ποτάμια που γυάλιζαν στον ήλιο, τη θάλασσα με τα πολλά νησιά της. Και τότε ο ήρωας έπαιρνε δύναμη καθώς πετούσε σαν θεός συντροφιά με τα σύννεφα.

Ο ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΗ ΧΙΜΑΙΡΑ

Δεν άργησαν να φτάσουν στη Λυκία. Με το μάτι ο Βελλεροφόντης έψαχνε παντού για να καταλάβει πού έμενε η Χίμαιρα. Σε λίγο έφτασαν σ᾽ έναν τόπο ερημικό χωρίς κανένα δέντρο. Ο ήρωας οδήγησε πιο χαμηλά τον Πήγασο για να βλέπει καλύτερα. Πουθενά δεν υπήρχε ούτε ένα πράσινο φύλλο. Μόνο κορμοί από καμένα δέντρα στέκονταν εδώ κι εκεί κι ανάμεσά τους ήταν σκορπισμένα κόκαλα από ζώα και καμιά φορά κι απ᾽ ανθρώπους. Ήταν φανερό πως κάπου εδώ θα έπρεπε να είναι η φωλιά του τέρατος. Μα να που η Χίμαιρα βγήκε απ᾽ τη φωλιά της. Κατάλαβε πως γίνεται κάτι το ασυνήθιστο και ήθελε να δει τι συμβαίνει. Ο ήρωας με τον Πήγασο την πρόσεξαν αμέσως. Δεν πετούσαν πολύ ψηλά και την είδαν καθαρά. Ήταν ένα τέρας αποκρουστικό και τρομερό. Μα ο Βελλεροφόντης δε φοβήθηκε. Μόνο ο Πήγασος πέταξε αμέσως ψηλότερα. Κι ευτυχώς, γιατί η Χίμαιρα απ᾽ το κατσικίσιο στόμα της άρχισε να ξερνά φωτιές που αν άγγιζαν τον ήρωα και τον Πήγασο θα ᾽ταν και οι δυο χαμένοι. Βλέποντας η Χίμαιρα πως της ξέφυγαν, αγρίεψε κι άρχισε να μουγκρίζει τρομακτικά, να σφυρίζει απαίσια και να εξακοντίζει όσο πιο μακριά μπορούσε τις φλόγες της, που λάμπανε μέσ᾽ στο συννεφιασμένο ουρανό σαν αστραπές, έτσι που έλεγες πως πάει να ξεσπάσει μανιασμένη καταιγίδα.

Ο Βελλεροφόντης όμως ούτε και τώρα φοβήθηκε. Καβάλα στον Πήγασο πετούσε αρκετά ψηλά έτσι που οι φλόγες δεν μπορούσαν να τον αγγίξουν. Και τώρα ήρθε η δική του η σειρά. Μ᾽ αργές και σίγουρες κινήσεις ξεκρέμασε το τόξο απ᾽ τον ώμο του. Ύστερα πήρε ένα βέλος απ᾽ τη φαρέτρα, τέντωσε το τόξο μ᾽ όλη του τη δύναμη, σημάδεψε προσεχτικά, κι όταν τ᾽ άφησε, ένα σφύριγμα έσκισε τον αέρα. Σε λίγο ένα απαίσιο ουρλιαχτό έδειχνε πως η σαΐτα του δεν πήγε χαμένη. Γρήγορα ο Βελλεροφόντης πήρε άλλη μια σαΐτα και ξανάριξε. Ύστερα άλλη, κι άλλη, και κάθε φορά ακολουθούσε το ουρλιαχτό κι ο σπαραγμός της Χίμαιρας που μαρτυρούσαν πως το κάθε βέλος έβρισκε το στόχο του. Ανίκανη ν᾽ αντιδράσει, δέχτηκε τόσο πολλές σαΐτιές ώσπου

μ᾽ ένα τρομερό σπασμό σωριάστηκε κάτω νεκρή. Η ανίκητη Χίμαιρα νικήθηκε.

Σαν έμαθε ο Ιοβάτης πως η Χίμαιρα σκοτώθηκε και όταν είδε το Βελλεροφόντη να γυρίζει ζωντανός, στενοχωρήθηκε πολύ. Δεν το ᾽δειξε όμως. Αντίθετα, του είπε:

— Μπράβο! Είσαι μεγάλος ήρωας. Κι αφού λίγο σκέφτηκε, πρόσθεσε: Αν με υπηρετήσεις πιστά και κάνεις μεγάλα κατορθώματα, θα κερδίσεις πολλή δόξα κι εγώ θα σε τιμήσω και θα σ᾽ ανταμείψω όπως σου αξίζει. Γι᾽ αυτό τώρα θέλω να πας να καθαρίσεις από τους ληστές το βουνό Τμώλο.

— Θα πάω, είπε ο ήρωας κι ο Ιοβάτης χάρηκε γιατί ήταν σίγουρος πως ο Βελλεροφόντης αυτή τη φορά δε θα γλίτωνε το θάνατο.

Ο ήρωας καβαλίκεψε τον Πήγασο και ξεκίνησε. Αντί όμως να βρει μερικούς ληστές, όπως νόμιζε, βρήκε μια ολόκληρη φυλή από πολεμόχαρους πολεμιστές, που όλος ο στρατός της Λυκίας δε θα μπορούσε να τους νικήσει. Μα ο Βελλεροφόντης, τους πολέμησε πετώντας με τον Πήγασο πάνω απ᾽ τα κεφάλια τους. Σκότωσε τους πιο φοβερούς ληστές κι οι υπόλοιποι σκόρπισαν τρομαγμένοι εδώ κι εκεί. Έτσι ο τόπος ησύχασε απ᾽ αυτούς για πάντα.

Όταν ο ήρωας γύρισε πίσω, ο Ιοβάτης ξαφνιάστηκε πιο πολύ από πριν. Επειδή όμως δεν παραιτήθηκε από την ιδέα να τον εξοντώσει, αποφάσισε να τον στείλει να πολεμήσει τις φοβερές κι ανίκητες Αμαζόνες γιατί ήξερε πως όποιος πήγαινε να μετρηθεί μαζί τους δε γυρνούσε ποτέ ζωντανός. Μα ο Βελλεροφόντης γύρισε και πάλι νικητής κι ο Ιοβάτης δεν μπορούσε να το πιστέψει.

Τι να κάνει τώρα, έβαλε τα πιο τρανά παλικάρια της Λυκίας, τους φημισμένους Ξάνθιους πολεμιστές, να στήσουν καρτέρι στον ήρωα και να τον σκοτώσουν.

Έτσι μια μέρα που ο Βελλεροφόντης έκανε ένα περίπατο πλάι στις όχθες του ποταμού Ξάνθου, ξεπήδησαν ξαφνικά μπροστά του, άγριοι και τρομεροί, οι πολεμιστές του Ιοβάτη.

ΜΕ ΟΠΛΟ ΤΑ ΝΕΡΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ

Ο ήρωας για πρώτη φορά στη ζωή του βρέθηκε μπροστά σ᾽ έναν τόσο μεγάλο κίνδυνο. Βλέποντας όμως πως δεν είναι δυνατό να πολεμήσει μόνος του με τόσους πολλούς, θυμήθηκε πως η θεά Αθηνά του είπε πως είναι γιος του Ποσειδώνα και ζήτησε από το δυνατό θεό της θάλασσας να τον βοηθήσει. Και τότε έγινε κάτι το παράξενο: Τα νερά του Ξάνθου βγήκαν από την κοίτη τους κι έτρεξαν πίσω από το Βελλεροφόντη. Όπως αυτός προχωρούσε προχωρούσαν και τα νερά, και σταματούσαν όταν κι αυτός σταματούσε. Οι πολεμιστές του Ιοβάτη, βλέποντας αυτό το θαύμα, φοβήθηκαν κι άρχισαν να υποχωρούν, μα ο Βελλεροφόντης βάδιζε τώρα πιο γρήγορα κατά πάνω τους. Και τα νερά τον ακολουθούσαν. Οι Ξάνθιοι πολεμιστές τώρα πια τα ᾽χασαν κι άρχισαν να τρέχουν. Μα ο Βελλεροφόντης τους κυνηγά και τα νερά του ποταμού τρέχουν πίσω του ορμητικά κι αφρισμένα. Ο ήρωας πλησιάζει την πόλη. Από ψηλά ο Ιοβάτης κοιτάζει τι γίνεται και δεν πιστεύει στα μάτια του. Αν πλημμυρίσει ο κάμπος, αν πλημμυρίσει η πόλη, η καταστροφή θα είναι μεγάλη.

Κόσμος πολύς μαζεύτηκε ανήσυχος και τρομαγμένος. Ο Ιοβάτης, πιο ταραγμένος απ' όλους, φώναξε στους πολεμιστές.

— Δειλοί! σταματήστε τον! Θα πνιγούμε όλοι!

Μα αυτούς τους έπιασε τέτοιος πανικός που γρήγορα εξαφανίστηκαν.

Κι ενώ δεν ντράπηκαν να το βάλουν στα πόδια, ντράπηκαν για λογαριασμό τους οι Ξάνθιες γυναίκες και μια απ' όλες φώναξε:

— Εμπρός, γυναίκες του Ξάνθου! Ελάτε μαζί μου να ξεπλύνουμε την ντροπή που πάνε να μας φορτώσουν οι «γενναίοι» άντρες μας!

Κι αμέσως ξεπετάχτηκαν όλες μπροστά και προχώρησαν για να συναντήσουν τον ήρωα. Ο Βελλεροφόντης, που καθόλου δεν ήθελε να κάνει κακό, ούτε στις γυναίκες, ούτε στην πόλη, ήταν έτοιμος να γυρίσει πίσω. Μα η θεά Αθηνά τον παρότρυνε να προχωρήσει. Είχε το σχέδιό της. Έτσι ο ήρωας συνέχισε να βαδίζει.

Όταν η απόσταση μίκρυνε, οι γυναίκες σταμάτησαν και μια φώναξε:

— Διάλεξε από μας όποια σ' αρέσει κι αν θέλεις πάρ' την γυναίκα σου, αν θέλεις σκότωσέ την, όμως μην πλημμυρίζεις τον τόπο.

Ο Βελλεροφόντης δεν απάντησε. Προχωρούσε γρήγορα, κι όπως πάντα, έρχονταν πίσω του και τ' αφρισμένα νερά. Πλησίασε πια αρκετά μα οι γυναίκες δεν έκαναν πίσω. Ο ήρωας προχωρούσε, τα νερά το ίδιο και τότε οι γυναίκες μην ξέροντας πια τι να κάνουν, σήκωσαν τα ρούχα τους, λες και το πρόβλημα ήταν να μη βραχούν, λες κι αυτό θα τις έσωζε απ' τα ορμητικά νερά ενός ολόκληρου ποταμού.

Κι όμως τις έσωσε, όπως κι όλη την πόλη. Γιατί έγινε κάτι το απίστευτο. Μόλις ο Βελλεροφόντης είδε τις γυναίκες να σηκώνουν τα ρούχα τους, έπαθε αυτό που παθαίνουν μόνο οι πιο αγαθοί και σεμνοί άνθρωποι. Ντράπηκε. Και τότε, έκανε μεταβολή και γύρισε πίσω! Την ίδια στιγμή γύρισαν πίσω και τα νερά μέχρι που χύθηκαν ξανά στην κοίτη του ποταμού.

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Ο Ιοβάτης, που τα έβλεπε όλα, έμεινε κατάπληκτος και μια απορία σφηνώθηκε στο μυαλό του που τον έκανε πολύ σκεφτικό. Σαν βρέθηκε μόνος του άρχισε να λέει:

— Μα πώς είναι δυνατό ο άνθρωπος που φέρθηκε τόσο ξεδιάντροπα στην κόρη μου να ντράπηκε μπροστά στα γυμνά πόδια των γυναικών!

Ώσπου ο νους του φωτίστηκε και στο τέλος φώναξε:

— Ψέματα ήταν! Ο Βελλεροφόντης είναι αθώος!

Κι αμέσως έτρεξε και βρήκε τον ήρωά. Στα χέρια του κρατούσε το γράμμα του Προίτου.

— Διάβασέ το, του είπε.

Ο Βελλεροφόντης μόλις το διάβασε έμεινε εμβρόντητος.

— Να γιατί σ' έστειλα να κάνεις όλους αυτούς τους τόσο επικίνδυνους άθλους, είπε ο Ιοβάτης. Πίστεψα σ' ένα ψέμα. Μα πολύ θα 'θελα να μάθω γιατί γράφτηκε.

— Και τι θα κερδίσεις, απάντησε ο Βελλεροφόντης. Πάντως ο Προίτος δε

φταίει. Μα ούτε κανένας φταίει, αφού οι θεοί είναι εκείνοι που ορίζουν τις πράξεις των ανθρώπων, είπε στο τέλος.

Ο Ιοβάτης ύστερα απ᾽ αυτό δεν ξαναρώτησε. Ίσως και να κατάλαβε τι έγινε, γιατί τώρα εκτίμησε πιο πολύ τον ήρωα. Τόσο πολύ μάλιστα που τον πάντρεψε με τη μικρότερη κόρη του και τον έκανε διάδοχό του.

Δεν ξέχασε όμως και τη μεγάλη υπηρεσία που πρόσφεραν στην πόλη οι Ξάνθιες γυναίκες, αλλά ούτε και τη δειλία των «τρανών» πολεμιστών του. Γι᾽ αυτό αποφάσισε να ξαναφέρει μια παλιά συνήθεια. Πρόσταξε τους κατοίκους της περιοχής του ποταμού Ξάνθου να μη δίνουν πια στα παιδιά τους το όνομα του πατέρα αλλά το όνομα της μητέρας τους. Έτσι δε λέγανε, ας πούμε, ο Αλκαίος του Πολυνείκη, αλλά ο Αλκαίος της Αντιόπης κι αυτό ήταν μεγάλη τιμή για τις γυναίκες και πολύ ταπεινωτικό για τους άντρες κείνα τα χρόνια.

Μετά το θάνατο του Ιοβάτη, βασιλιάς στη Λυκία έγινε ο Βελλεροφόντης.

Ο Βελλεροφόντης απόχτησε δυο γιους και μια κόρη, τη Λαοδάμεια, που για την ομορφιά της την αγάπησε ο ίδιος ο Δίας, κι έτσι γεννήθηκε ο Σαρπηδών, ένας μεγάλος ήρωας που βρήκε δοξασμένο θάνατο στον πόλεμο της Τροίας.

Ο Βελλεροφόντης έζησε αρκετά χρόνια ευτυχισμένος και με τη βοήθεια του Πήγασου έκανε κι άλλα θαυμαστά κατορθώματα που τον δόξασαν ακόμα πιο πολύ σαν βασιλιά και σαν ήρωα.

ΚΡΙΜΑ

Όσο καλός όμως κι όσο γενναίος κι αν είναι ένας άνθρωπος συμβαίνει πολλές φορές να μη σταθεί σωστά μέχρι το τέλος, γιατί η δύναμη και η δόξα φέρνουν συχνά την έπαρση, δηλαδή την υπερβολική περηφάνια, που κάνει τον άνθρωπο να χάνει το μέτρο του σωστού και του λογικού.

Κολακευόταν ο ήρωας που όλος ο λαός έδειχνε, μ᾽ ενθουσιασμό, το θαυμασμό του και την αγάπη του. Όταν μάλιστα καβαλίκευε τον Πήγασο και πετούσε πάνω από πολιτείες και χωριά, καμάρωνε γιατί μπορούσε να κάνει κάτι που κανένας άλλος άνθρωπος δεν μπορούσε ούτε να το φανταστεί. Θυμότανε ακόμα, καθώς πετούσε στον ουρανό, εκείνο που του είπε η Αθηνά στον ύπνο του, πως είναι γιος του Ποσειδώνα, ώσπου στο τέλος νόμισε πως είναι ίδιος με τους θεούς και πως η θέση του δεν είναι στη γη αλλά στον Όλυμπο. Έτσι μια μέρα, ανέβηκε στον Πήγασο και τράβηξε ίσα για τα παλάτια των θεών. Γεμάτος έπαρση φανταζόταν πως ο ίδιος ο Ποσειδώνας θα τον περιμένει στην είσοδο και πως θα τον βάλει να καθίσει πλάι του, στο τραπέζι των θεών. Ακόμα πως η Ήβη θα ᾽ρθει να του γεμίσει το ποτήρι με νέκταρ που σαν το πιει θα γίνει αθάνατος.

Μ᾽ αυτές τις σκέψεις πετούσε ο Βελλεροφόντης όλο και ψηλότερα. Έτσι πέρασε πάνω απ᾽ τα σύννεφα, ώσπου στο τέλος είδε μπροστά του, πάνω απ᾽ αυτή την ολόλευκη θάλασσα, να εξέχει ο πανύψηλος Όλυμπος και στην κορφή του να λαμποκοπούν στον ήλιο τα μεγαλόπρεπα παλάτια των θεών.

Ενώ όμως η ψυχή του γέμιζε από αγαλλίαση και περηφάνια, τον είδε από ψηλά ο Δίας, ο μεγάλος κυρίαρχος των θεών και των ανθρώπων.

— Τι θράσος! είπε. Ένας θνητός στον Όλυμπο, και μάλιστα απρόσκλητος! Και τότε έστειλε στον Πήγασο έναν οίστρο, αυτό το τόσο φαρμακερό έντομο. Ένα τσίμπημα ήταν αρκετό. Ο Πήγασος σπάραξε απ᾽ τον πόνο κι αμέσως αφηνίασε. Σαν τρελός χτυπούσε τα φτερά του και τιναζόταν τόσο απότομα ώσπου στο τέλος πέταξε το Βελλεροφόντη από τη ράχη του.

Από τα ύψη γκρεμίστηκε ο ήρωας στη γη. Μα σαν τον είδε η Αθηνά να πέφτει, τον συμπόνεσε κι έτρεξε να τον βοηθήσει. Έτσι ο Βελλεροφόντης δε σκοτώθηκε, έχασε όμως για πάντα τα λογικά του.

— Τι κρίμα! λέει η θεά. Γιατί η δόξα να θαμπώνει τα μάτια των ανθρώπων. Τι πιο ωραίο να είσαι μεγάλος, αλλά απλός και ταπεινός. Γιατί να μην το καταλαβαίνουν αυτό όλοι οι άνθρωποι. Τι καλός και τι άξιος ήταν ο Βελλεροφόντης και δες τώρα πώς πλανιέται πάνω στη γη χωρίς να ξέρει ούτε πού πάει, ούτε τι κάνει κι εγώ να μην μπορώ πια να τον βοηθήσω. Τι κρίμα αλήθεια! Τι κρίμα!

Έτσι ο Βελλεροφόντης γυρνούσε άσκοπα εδώ κι εκεί ξεχασμένος απ᾽ τους ανθρώπους κι αβοήθητος απ᾽ τους θεούς, μέχρι που πέθανε.

Το νεκρό Βελλεροφόντη τον βρήκαν οι Μούσες, οι θεές που κάποτε τον βοήθησαν να βρει τον Πήγασο. Πήραν το σώμα του, το έπλυναν, το έντυσαν με ρούχα νεκρικά κι ύστερα το έθαψαν σε μια ήσυχη πλαγιά του Ολύμπου χύνοντας δάκρυα πικρά.

Πέρασε καιρός μα οι Μούσες δεν ξέχασαν το Βελλεροφόντη και δεν άφησαν να χαθεί για πάντα η φήμη του ήρωα. Με τα μεγάλα και λαμπρά κατορθώματά του εμπνέανε τους ποιητές και τους τραγουδιστές κι έτσι γρήγορα οι άνθρωποι ξαναθυμήθηκαν, κι αγάπησαν ακόμα πιο πολύ, τον άνθρωπο που δάμασε τον Πήγασο και σκότωσε την τρομερή Χίμαιρα.

Και τώρα, αφού η ιστορία του Βελλεροφόντη τέλειωσε ας ξαναγυρίσουμε στην Τίρυνθα, στο παλάτι του Προίτου.

Η Σθενέβοια πλήρωσε πολύ ακριβά για την τρομερή συκοφαντία που ξεστόμισε κατά του ήρωα. Ένας συγγενής του Ιοβάτη που ήρθε απ᾽ τη Λυκία τα είπε όλα στον άντρα της κι αυτός έγινε θηρίο.

— Είσαι άτιμη και κακούργα! της φώναξε κατάμουτρα ο Προίτος. Χάσου αμέσως από μπροστά μου και δε θέλω να σε ξαναδώ στα μάτια μου.

Έτσι για τη Σθενέβοια ξαφνικά όλα γκρεμίστηκαν. Πάνε τα μεγαλεία και οι τιμές. Απελπισμένη, δεν ξέρει τι να κάνει. Να πάει στον πατέρα της δεν μπορεί. Να γίνει από βασίλισσα ζητιάνα δεν το αντέχει και φεύγει χωρίς να ξέρει για πού. Αλλά ένα σκοινί που βρέθηκε μπροστά της της πρόσφερε τη λύση. Το άρπαξε σαν κάτι πολύτιμο. Πιο κάτω ήταν ένα δέντρο. Το τέλος ήρθε γρήγορα. Τέλος άθλιο, πληρωμή για την άθλια πράξη της.

Μα κι ο Προίτος που χωρίς καθόλου να εξετάσει, κυνήγησε άδικα το Βελ-

ΜΕΛΑΜΠΟΔΑΣ

λεροφόντη, θα περάσει δύσκολες μέρες. Οι δύο κόρες του, η Λυσίππη και η Ιφιάνασσα, τρελάθηκαν. Αφού υποφέρανε πολύ κι αυτές και ο πατέρας τους, γίνανε καλά χάρη σε ένα σοφό μάντη και γιατρό, το Μελάμποδα, έναν άνθρωπο που είχε σχεδόν μαγικές δυνάμεις και, όπως θα δούμε, τις απόχτησε με τον πιο παράξενο τρόπο:

Μια μέρα ο Μελάμποδας είδε έναν αετό να ρίχνεται πάνω σε μια φωλιά φιδιών. Το ζευγάρι των φιδιών παλεύοντας απεγνωσμένα με το αρπαχτικό όρνιο υπερασπιζόταν τα παιδιά του. Ο Μελάμποδας από καλοσύνη έτρεξε κι έδιωξε τον αετό. Ωστόσο, δεν πρόλαβε να σώσει τα δυο μεγάλα φίδια που πέθαναν κιόλας από τα τρομερά τσιμπήματα του όρνιου. Δεν τ' άφησε όμως έτσι αλλά τα πήρε με ευλάβεια και τα έθαψε εκεί κοντά. Ύστερα έπεσε να κοιμηθεί. Την ώρα που κοιμόταν ήρθαν τα μικρά φίδια, κι από ευγνωμοσύνη, του καθάρισαν τ' αυτιά με τις γλώσσες τους. Από κείνη τη στιγμή ο Μελάμποδας καταλάβαινε τις ομιλίες των ζώων. Έτσι έγινε μάντης. Αυτό τον βοήθησε να γίνει και μεγάλος γιατρός.

Ο Μελάμποδας είχε έναν αδερφό, το Βία, στον οποίο είχε μεγάλη αδυναμία. Όταν ο Βίας αγάπησε την Πηρώ, την κόρη του Νηλέα, του βασιλιά της Πύλου, ο Μελάμποδας ήθελε πολύ να τον βοηθήσει να την πάρει γυναίκα του. Μα ο Νηλέας δεν πάντρευε την κόρη του παρά μόνο με κείνον που θα του έφερνε τα βόδια του Φύλακου, κάτι ζώα που όλοι τα ζήλευαν για την ομορφιά και τη δύναμή τους. Κανένας όμως δεν μπορούσε να τ' αποχτήσει γιατί ο Φύλακος τα είχε κλεισμένα σε ένα καλά μαντρωμένο χτήμα, στη Φυλάκη, όπου τα φρουρούσαν άγρυπνα σκυλιά και άνθρωποι. Αλλά ο Μελάμποδας, χάρη στη μαντική του ικανότητα, έμαθε ότι θα μπορούσε ν' αποχτήσει τα βόδια αν έμενε ένα χρόνο φυλακισμένος. Όσο όμως κι αν αγαπούσε τον αδερφό του, και όσα χατήρια κι αν του έκανε ως τότε αυτό δεν το μπορούσε. Έτσι τον συμβούλεψε να εγκαταλείψει την ιδέα να παντρευτεί την Πηρώ. Αλλά από κείνη τη στιγμή ο Βίας έπεσε σε μεγάλη θλίψη. Δεν έτρωγε πια, δεν κοιμόταν και μόνο σκεφτόταν την όμορφη κόρη του Νηλέα που δε θα μπορούσε ποτέ να κάνει γυναίκα του.

Βλέποντας τότε ο Μελάμποδας τον αδερφό του σ' αυτή την απελπιστική κατάσταση, τι να κάνει, αποφάσισε για το χατήρι του, να κλέψει τα βόδια. Μόλις όμως πήδησε τη μάντρα τον έπιασε ο ίδιος ο Φύλακος.

— Δύο πράγματα μου είναι πιο ακριβά στον κόσμο, του φώναξε. Το πρώτο είναι ο γιος μου ο Ίφικλος κι ύστερα έρχονται τα βόδια μου. Γι' αυτό θα σε βάλω φυλακή και μην περιμένεις ποτέ πια να ξαναβγείς έξω!

Σαν πέρασε όμως ένας χρόνος, άκουσε ο Μελάμποδας δυο σκουλήκια να μιλάνε. Ήταν απ' αυτά που τρώνε το ξύλο και τώρα ροκανίζανε το κεντρικό δοκάρι, αυτό που κρατούσε το ταβάνι της φυλακής του.

— Πόση δουλειά μας μένει ακόμα αδέρφι; ρώτησε το ένα σκουλήκι.

— Αν δε χάνουμε τον καιρό μας σε ανόητες κουβέντες, το δοκάρι θα πέ-

σει αύριο το πρωί, απάντησε το άλλο, ενώ το στόμα του ήταν γεμάτο με ψιλοαλεσμένο ξύλο.

Μόλις το άκουσε αυτό ο Μελάμποδας καταταράχτηκε κι άρχισε να φωνάζει να τον μεταφέρουν αλλού, κι ο Φύλακος, που δεν έκλεισε μάτι όλη νύχτα απ' τις φωνές του, αναγκάστηκε το πρωί να του κάνει το χατήρι.

Μα κείνο που τον άφησε κατάπληκτο ήταν, πως μόλις ο Μελάμποδας βγήκε έξω από την πόρτα, το ταβάνι έπεσε.

Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΙΦΙΚΛΟΥ

—Άκουσε, του λέει τότε γεμάτος θαυμασμό. Πολλοί μου λέγανε πως είσαι μεγάλος μάντης και γιατρός μα εγώ δεν το πίστευα. Τώρα το πιστεύω και σ' αφήνω ελεύθερο. Και θα σου δώσω μάλιστα και τα βόδια αν μπορέσεις να γιατρέψεις το γιο μου τον Ίφικλο που μαραζώνει από τη στενοχώρια γιατί παντρεύτηκε και δεν μπορεί να κάνει παιδί.

Την άλλη μέρα ο Μελάμποδας έκανε θυσία στον Απόλλωνα και του ζήτησε τη βοήθειά του για να θεραπεύσει τον Ίφικλο.

Η βοήθεια ήρθε αμέσως. Δυο γύπες κατέβηκαν απ' τον ουρανό και κάθισαν στο πιο κοντινό δέντρο. Σε λίγο ο Μελάμποδας τους άκουσε να μιλάνε.

—Θυμάσαι που ξαναήμασταν σ' αυτό το μέρος κι είδαμε το Φύλακο να σφάζει κριάρια για να τα προσφέρει θυσία στον Απόλλωνα;

—Και βέβαια το θυμάμαι. Πέρασαν όμως πολλά χρόνια. Ο γιος του ο Ίφικλος ήταν μικρό παιδί, και θυμάμαι πόσο τρόμαξε σαν είδε τον πατέρα του να τον πλησιάζει κρατώντας το ματωμένο μαχαίρι. Αυτός ο φόβος, του έκανε τότε μεγάλο κακό και γι' αυτό σήμερα δεν μπορεί να γίνει πατέρας.

—Το ξέρω, είπε ο άλλος γύπας. Θυμάσαι όμως που ο πατέρας του θέλοντας να τον πάρει στα χέρια του για να τον ησυχάσει, έμπηξε το μαχαίρι στον κορμό του δέντρου; Για κοίταξε προσεχτικά. Το μαχαίρι είναι ακόμα εκεί. Φαίνεται λίγο το χερούλι του. Ο κορμός, με τα χρόνια, το σκέπασε σχεδόν ολόκληρο.

—Πραγματικά, έχεις δίκιο. Αλλά να και ο τρόπος για να γίνει καλά ο Ίφικλος. Αφού το μαχαίρι τον έβλαψε, το μαχαίρι θα τον γιατρέψει. Θα έπρεπε όμως κάποιος να το βγάλει απ' τον κορμό και με τη σκουριά του να κάνει το φάρμακο που αν το έπινε ο Ίφικλος θα γινόταν καλά.

—Είναι όπως τα λες, συμφώνησε κι ο άλλος γύπας. Ποιος όμως ξέρει την ιατρική σαν εμάς και ποιος καταλαβαίνει τη γλώσσα μας για να του εξηγήσουμε τι πρέπει να κάνει;

Και όμως όλα όσα λέγανε τα άκουγε και τα καταλάβαινε ο Μελάμποδας, που κατενθουσιασμένος, πήρε δυο κομμάτια από εντόσθια και τα πέταξε στους γύπες για να τους ευχαριστήσει. Κι αυτοί αφού τ' άρπαξαν, ικανοποιημένοι που δεν περίμεναν άδικα τόση ώρα, πέταξαν στον ουρανό. Αμέσως μετά ο Μελάμποδας έβγαλε το μαχαίρι απ' το δέντρο και με τη σκουριά του έκανε το φάρμακο, που ήταν πραγματικά θαυματουργό. Ο Ίφικλος έγινε καλά και η

γυναίκα του γέννησε ένα γιο που τον είπανε Ποδάρκη. Ενθουσιασμένος ύστερα απ' αυτό ο Φύλακος έδωσε τα βόδια στο Μελάμποδα, όπως του είχε υποσχεθεί. Ο Μελάμποδας τα 'δωσε στο Βία κι αυτός, καταχαρούμενος, τα πήγε στο Νηλέα. Κι έτσι παντρεύτηκε την όμορφη Πηρώ.

Απ' αυτό κι από πολλά άλλα, η φήμη του Μελάμποδα ξαπλώθηκε πολύ. Έτσι όταν κάποτε τρελάθηκαν τα κορίτσια του Προίτου, αυτός τον φώναξε για να τα γιατρέψει. Και είχε αποφασίσει να τον πληρώσει καλά κι ας ήταν τρομερός τσιγκούνης.

Η ΠΙΟ ΥΠΕΡΟΓΚΗ ΑΜΟΙΒΗ

Ο Μελάμποδας όμως, που δε χώνευε τους τσιγκούνηδες, του είπε:

—Θα γιατρέψω τις κόρες σου, αλλά μόνο αν μου δώσεις για πληρωμή το ένα τρίτο του βασιλείου σου.

Τα 'χασε ο Προίτος σαν άκουσε τέτοια υπέρογκη αμοιβή, μα ο Μελάμποδας είχε να του πει κι άλλα.

—Δεν είναι πολλά, αν υπολογίσεις ότι θα κάνω καλά κι εσένα απ' την τσιγκουνιά σου.

—Φύγε από δω! φώναξε ο Προίτος, που ήρθες να με ληστέψεις και θα βρω καλύτερο γιατρό από σένα.

Δε βρήκε όμως κανέναν που να μπορεί να γιατρέψει τα κορίτσια του. Και το χειρότερο: η αρρώστια άρχισε να μεταδίδεται και στις άλλες γυναίκες της Τίρυνθας. Τι να κάνει τότε, ξαναφώναξε το Μελάμποδα, μα κείνος του είπε:

—Ναι, αλλά τώρα που μεγάλωσε η αρρώστια μεγάλωσε και η αμοιβή μου. Έτσι θα μου δώσεις άλλο ένα τρίτο από το βασιλειό σου για να το δώσω στον αδερφό μου το Βία. Κι αν δεν το κάνεις, μάθε πως δε θα μείνει ούτε μια γυναίκα στα καλά της σ' όλο το βασίλειό σου.

Ο Προίτος, σκασμένος απ' το κακό του που δεν είχε δεχτεί να δώσει το ένα τρίτο, συμφώνησε τώρα, θέλοντας και μη, για τα δύο τρίτα του βασιλείου του.

Ο Μελάμποδας τότε ρώτησε τον Προίτο να μάθει ποια ήταν η αιτία της αρρώστιας. Αυτό όμως που έμαθε τον έβαλε σε μεγάλη σκέψη.

Την αρρώστια την προκάλεσε η θεά Ήρα γιατί οι κόρες του Προίτου δεν πήγαν να της προσφέρουν θυσία στη μεγάλη γιορτή του Ηραίου, στο Άργος. Το πρόβλημα για το Μελάμποδα ήταν τώρα να πεισθεί η θεά να απαλλάξει από την τρέλα τις δύστυχες γυναίκες. Δύσκολο πρόβλημα. Άλυτο θα έλεγε κανένας. Γιατί όταν η Ήρα θύμωνε, όχι άνθρωπος αλλά ούτε και θεός δεν μπορούσε να τη μαλακώσει. Η Άρτεμη όμως; Να πού πήγε το μυαλό του Μελάμποδα. Σ' αυτήν σίγουρα δε θα μπορούσε να χαλάσει χατήρι γιατί της είχε μεγάλη υποχρέωση. Οι δυο θεές είχαν γίνει τελευταία πολύ φίλες και μαζί τιμωρούσανε όποιον τους έβλαφτε. Πώς όμως η Άρτεμη θα δεχόταν να παρακαλέσει την Ήρα για τις κόρες του Προίτου, τη στιγμή που και η ίδια μόνο να τιμωρεί

ήξερε; Να άλλο πρόβλημα δυσκολότερο απ᾽ το πρώτο. Αλλά ο Μελάμποδας βρήκε πάλι τη λύση.

«Θα της το ζητήσει ο θεός Ήλιος. Αυτός είναι πονόψυχος κι αν του κάνω μια πλούσια θυσία, θα συμπονέσει τις άμοιρες γυναίκες και θα παρακαλέσει την Άρτεμη να τις κάνει καλά. Κι αν εκείνη δε δέχεται, ξέρει αυτός πώς να την πείσει».

Ο Ήλιος πήρε ζεστά το πράγμα.

— Άκουσε Άρτεμη, της είπε όταν τη βρήκε, θέλω να παρακαλέσεις την Ήρα να απαλλάξει από την τρέλα τις κόρες του Προίτου και τις άλλες γυναίκες της Τίρυνθας. Τιμωρήθηκαν αρκετά και φτάνει.

— Αν μου ζητούσες να τιμωρήσουμε κάποιον, θα το ᾽κανα ευχαρίστως. Αλλά να φροντίσω να χαριστεί μια τιμωρία, ε, όχι! αυτό εγώ δεν το κάνω. Οι άνθρωποι πρέπει να μάθουν να φοβούνται τους θεούς.

Μα ο Ήλιος, που περίμενε την άρνηση της θεάς, ήξερε πώς να απαντήσει.

— Αν δε μου κάνεις αυτή τη χάρη, θα πάψω κι εγώ να σου λέω αυτά που βλέπω καθώς πετώ στον ουρανό. Έτσι δε θα μαθαίνεις ποιοι σου οφείλουν θυσίες και στο τέλος κανένας πια δε θα σε υπολογίζει.

Ο Ήλιος πάτησε την Άρτεμη εκεί που πραγματικά πονούσε. Τι να κάνει λοιπόν, αναγκάστηκε και πήγε στην Ήρα, κι εκείνη δεν μπόρεσε να της φέρει αντίρρηση. Η σοφία του Μελάμποδα έδωσε καρπούς. Τα κορίτσια του Προίτου κι όλες οι γυναίκες της Τίρυνθας γίνανε καλά.

Ο Μελάμποδας, μαζί με τον αδερφό του το Βία, που ήταν πάλι μόνος, γιατί η γυναίκα του είχε πεθάνει, βρήκανε τις κόρες του Προίτου σε μια σπηλιά, στην Αρκαδία. Σαν θεραπεύτηκαν τις πήραν και τις πήγαν στον πατέρα τους, που έκλαψε απ᾽ τη χαρά του καθώς τις είδε εντελώς καλά κι όμορφες σαν θεές, όπως ήταν πριν την αρρώστια τους.

— Μόνο, του λέει ο Μελάμποδας, επειδή αυτό που έκανα ήταν κάτι το ακατόρθωτο, γι᾽ αυτό η αμοιβή μεγάλωσε κι άλλο. Έτσι θα μας δώσεις τώρα και τα κορίτσια σου. Τη Λυσίππη θα την πάρω εγώ και την Ιφιάνασσα ο Βίας.

Αυτή τη φορά ο Προίτος πέταξε απ᾽ τη χαρά του και συγκινημένος τους αγκάλιασε και τους δυο και τους φίλησε.

— Τώρα σας δίνω κι όλο μου το βασίλειο, είπε στο τέλος. Γέρασα πια. Μια γωνιά μου φτάνει για να πεθάνω ήσυχος κι ευτυχισμένος.

— Είδες που σου ᾽λεγα ότι θα σου περάσει κι η τσιγκουνιά; του λέει στο τέλος ο Μελάμποδας, ενώ τα γέλια όλων σκέπασαν τα λόγια του.

Οι γάμοι γίνανε σύντομα. Ο Μελάμποδας κι ο Βίας παντρεύτηκαν τις όμορφες Προιτίδες και μοιράστηκαν μισό μισό το βασίλειο της Τίρυνθας.

ΘΗΣΕΑΣ, Ο ΗΡΩΑΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ο Αιγέας, ο γιος του Πανδίονα, ήταν ένας βασιλιάς της Αθήνας που έμεινε γνωστός σαν ο πατέρας του ξακουσμένου ήρωα Θησέα. Αν όμως ο Θησέας ήταν πραγματικά γιος του, είναι ένα ζήτημα που, όπως θα δούμε, δεν είναι και τόσο ξεκαθαρισμένο.

Όταν ο Αιγέας παντρεύτηκε, ήθελε, όσο τίποτ᾽ άλλο στον κόσμο, να κάνει ένα γιο που θα γινόταν ο διάδοχος του θρόνου της Αθήνας. Τα χρόνια όμως περνούσαν και η γυναίκα του δεν του έκανε κανένα παιδί. Απ᾽ τη λαχτάρα του ν᾽ αποκτήσει γιο, ξαναπαντρεύτηκε αλλά πάλι δεν έγινε τίποτα. Έτσι, στο τέλος, αποφάσισε να πάει στους Δελφούς για να ρωτήσει το μαντείο του Απόλ-

λωνα τι πρέπει να κάνει για ν᾽ αποχτήσει το γιο που τόσο λαχταρούσε.

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ ΧΡΗΣΜΟΣ

Η απάντηση που πήρε απ᾽ την Πυθία ήταν σωστός γρίφος.

«Άρχοντα των λαών», έλεγε ο χρησμός, «μη λύσεις το ασκί πριν φτάσεις στην Ακρόπολη της Αθήνας».

Έτσι ο Αιγέας έφυγε απ᾽ τους Δελφούς ακόμα πιο στενοχωρημένος.

«Δες απάντηση που πήρα! Άντε να βγάλεις άκρη», έλεγε μέσα του.

Ωστόσο ένα ασκί γεμάτο κρασί που είχε μαζί του, δεν το άνοιξε. Αλλά αυτό σε τι θα μπορούσε να τον βοηθήσει; Έτσι στο γυρισμό, όλο σκεφτόταν τι να κάνει για να ξεδιαλύνει το χρησμό.

«Ας περάσω απ᾽ την Κόρινθο να ρωτήσω τη Μήδεια», αποφάσισε στο τέλος.

Η Μήδεια ήταν η πιο μεγάλη μάγισσα που έζησε ποτέ στον κόσμο. Την έφερε από το μακρινό Καύκασο ο Ιάσονας, τότε που πήγε για το χρυσόμαλλο δέρμα. Ήταν κόρη του Αιήτη, του βασιλιά της Κολχίδας, μα εγκληματήσε βαριά και γι᾽ αυτό ζούσε μονάχη σ᾽ ένα καλύβι, έξω από την Κόρινθο, όπου κανένας δεν ερχόταν να τη δει και ν᾽ αλλάξει δυο λόγια μαζί της. Γι᾽ αυτό πολύ παραξενεύτηκε σαν είδε άνθρωπο να περνά το κατώφλι του σπιτιού της.

Ο Αιγέας τη χαιρέτησε φιλικά, της είπε ότι έρχεται απ᾽ τους Δελφούς και για ποιο λόγο πήγε στο μαντείο, κι ύστερα της έδειξε την απάντηση που πήρε.

Η Μήδεια δεν ήταν μόνο μεγάλη μάγισσα αλλά και σπουδαία μάντισσα. Και όμως, αυτόν το χρησμό, δεν μπόρεσε να τον ξεδιαλύνει. Ωστόσο κατάλαβε αμέσως πως ο Αιγέας δε θα μπορέσει ποτέ να κάνει δικό του παιδί. Και τότε, αφού σκέφτηκε λίγο, είπε:

— Εγώ μπορώ να σε κάνω να αποχτήσεις διάδοχο, αλλά με τρόπο μαγικό. Μα θέλω και μια πληρωμή: Να με πάρεις γυναίκα σου και να με κάνεις βασίλισσα της Αθήνας.

Ο Αιγέας, απ᾽ την πολλή του επιθυμία ν᾽ αποχτήσει παιδί, χάρηκε τόσο πολύ, που δέχτηκε να την κάνει γυναίκα του. Και θα την έπαιρνε μαζί του αμέσως, αλλά εκείνη του είπε:

— Δε θα σ᾽ ακολουθήσω τώρα. Πρέπει πρώτα να κάνω τα μαγικά μου. Πήγαινε εσύ στο παλάτι σου, ετοίμασε τους γάμους μας και μετά στείλε να με πάρεις. Θέλω μόνο να πας στην Αθήνα παίρνοντας το δρόμο της Τροιζήνας.

Ο Αιγέας, που δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί η Μήδεια δεν ερχόταν μαζί του, έγινε σκεφτικός.

«Μπορεί και να με κοροϊδεύει», είπε. «Ας πάρω όμως το δρόμο που μου λέει. Είναι μια ευκαιρία για να δω και το γέρο Πιτθέα, το σοφό βασιλιά της Τροιζήνας. Ίσως αυτός να μπορέσει να μου ξεδιαλύνει το χρησμό».

Ο Πιτθέας, ο γιος του Πέλοπα και της Ιπποδάμειας, ήταν ο πιο σοφός άνθρωπος που γεννήθηκε ποτέ πάνω στη γη. Μερικοί μάλιστα λέγανε πως ήταν πιο σοφός κι απ᾽ αυτόν τον κένταυρο Χείρωνα.

Καλοδέχτηκε ο Πιτθέας το βασιλιά της Αθήνας κι αυτός του είπε το βάσανό του και του έδειξε την απάντηση του μαντείου.

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΘΗΣΕΑ

Ο σοφός γέροντας πρώτη φορά είχε μπροστά του ένα χρησμό που δεν μπορούσε να εξηγήσει αμέσως. Σκέφτηκε όμως πολύ, έκανε ένα σωρό συνδυασμούς με σύμβολα, με αριθμούς και μ᾽ άστρα, ώσπου στο τέλος, φανερά ικανοποιημένος, είπε:

— Ο χρησμός αυτός θέλει να πει πως θ᾽ αποχτήσεις ένα διάδοχο που θα γίνει ο πιο μεγάλος ήρωας της Αθήνας και που τ᾽ όνομά του θα μείνει στους αιώνες.

Κι ενώ ο Αιγέας πήγαινε να τρελαθεί απ᾽ τη χαρά του, ο Πιτθέας σκέφτηκε κάτι για τη μοναχοκόρη του την Αίθρα, και στο τέλος χαμογέλασε ευχαριστημένος.

Πάνε χρόνια τώρα, η Αίθρα ήταν τότε μικρό κοριτσάκι, που την αρραβώνιασε με το Βελλεροφόντη. Όμως ο Βελλεροφόντης έφυγε για τη Λυκία και από τότε πέρασε πολύς καιρός χωρίς να ξανακουστεί τίποτα γι᾽ αυτόν. Ένα κορίτσι όμως από τη στιγμή που το αρραβώνιαζαν, τέλειωσε, δεν είχε πια δικαίωμα να παντρευτεί άλλον. Έτσι ήταν τότε η συνήθεια.

Ο Πιτθέας λυπόταν γι᾽ αυτό πολύ, μα τώρα βρήκε μια καλή λύση.

«Αφού η Αίθρα μου είναι καταδικασμένη να μη γνωρίσει ποτέ τη χαρά του γάμου, ας μη στερηθεί και τη χαρά της μητρότητας και ας γίνει η μητέρα αυτού του μεγάλου ήρωα που λέει ο χρησμός κι εγώ θα την προστατέψω».

Έτσι, είπε στον Αιγέα, μισοαστεία μισοσοβαρά.

— Ξέρεις γιατί λέει το μαντείο να μην ανοίξεις το ασκί που έχεις μαζί σου; Για ν᾽ ανοίξουμε το δικό μου. Και έχω κει μέσα το καλύτερο κρασί του κόσμου.

Κι αμέσως τρέχει και γεμίζει μια κανάτα, ύστερα αδειάζει απ᾽ αυτή στα κύπελα που ήταν μπροστά τους, και μετά, αφού σήκωσε το δικό του, είπε:

— Στην υγειά σου! και πίστεψέ με: ό,τι επιθυμείς θα γίνει.

— Το πιστεύω, είπε κι ο Αιγέας, κι όπως διψούσε πολύ, ήπιε μονορούφι το κρασί και μετά πρόσθεσε:

— Νομίζω πως μπήκε κιόλας το νερό στ᾽ αυλάκι.

— Ακριβώς, είπε κι ο Πιτθέας, χαμογελώντας πονηρά και του ξαναγεμίζει το κύπελο.

Κι επειδή το κρασί αυτό δεν ήταν μόνο περίφημο αλλά και πολύ δυνατό, με τη δεύτερη δόση ο Αιγέας δεν ήξερε πια ούτε τι έλεγε, ούτε τι έκανε. Τότε ο Πιτθέας, βάζοντάς τον ν᾽ ακουμπά στον ώμο του, τον πήρε και τον πήγε να κοιμηθεί μαζί με την κόρη του.

Το πρωί, όταν ο Αιγέας ξύπνησε, κι όπως το μεθύσι του είχε πια περάσει, απόρησε σαν είδε πως κοιμήθηκε πλάι στην Αίθρα. Χάρηκε όμως γιατί κατάλαβε τι έγινε.

«Η Μήδεια κράτησε το λόγο της. Θ' αποχτήσω διάδοχο με τρόπο μαγικό. Και θα 'ναι ο πιο μεγάλος ήρωας της Αθήνας!».

Κι αφού σκέφτηκε λίγο, είπε στην Αίθρα:

— Πιστεύω πως θα μου γεννήσεις ένα γιο κι αυτό μου δίνει αφάνταστη χαρά. Τώρα όμως πρέπει να σου δείξω τι θα κάνεις.

ΤΟ ΣΠΑΘΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΔΙΛΑ ΤΟΥ ΑΙΓΕΑ

Έτσι πήρε την Αίθρα και την πήγε μπροστά σε μια μεγάλη πέτρα. Αν και ήταν τρομερά δυνατός, τη σήκωσε με πολύ κόπο, γιατί ήταν σωστός βράχος. Ύστερα έβαλε από κάτω ένα σπαθί κι ένα ζευγάρι πέδιλα και στο τέλος είπε:

— Το σπαθί που έβαλα κάτω από το βράχο είναι οικογενειακό κειμήλιο. Είναι το σπαθί του Κέκροπα, του πρώτου βασιλιά της Αθήνας. Τα πέδιλα είναι δικά μου. Όταν ο γιος μου γίνει δεκάξι χρονώ, θα του πεις να 'ρθει να με βρει. Θα πρέπει όμως πρώτα να σηκώσει αυτή την πέτρα, να πάρει το σπαθί και τα πέδιλα, και για να τον αναγνωρίσω θα πρέπει να τα φορά. Κι εγώ τότε θα χαρώ διπλά, αφού έτσι θα καταλάβω πως είχε και τη δύναμη να κυλήσει έναν τέτοιο βράχο.

Ωστόσο η Μήδεια είχε δίκιο. Ο Αιγέας δεν μπορούσε ν' αποχτήσει δικό του παιδί. Και όμως ο διάδοχος του θρόνου της Αθήνας θα γεννηθεί. Μόνο που δε θα είναι γιος του Αιγέα και της Αίθρας, αλλά γιος του Ποσειδώνα και της Αίθρας. Μα αυτό είναι κάτι που δε θα το μάθει ποτέ ο βασιλιάς της Αθήνας.

Χάρη λοιπόν στα μαγικά της Μήδειας, η θεά Αθηνά ήρθε στον ύπνο της κόρης του Πιτθέα και της είπε:

— Σήκω να πας στη Σφαιρία, στο στρογγυλό νησάκι που είναι κοντά στην ακτή, για να κάνεις θυσία στη μνήμη του Μυρτίλου, του αμαξά που χάρη σ' αυτόν μπόρεσαν και παντρεύτηκαν οι πρόγονοί σου, ο Πέλοπας με την Ιπποδάμεια.

Η Αίθρα υπάκουσε, μα, στον τόπο που της υπόδειξε η θεά, βρήκε να την περιμένει ο Ποσειδώνας, ο μεγάλος θεός της θάλασσας. Αυτός τότε την τράβηξε σε μια σπηλιά κι εκεί την έκανε γυναίκα του. Τα μαγικά της Μήδειας έπιασαν. Έτσι ύστερα από εννιά μήνες, σ' ένα λιμανάκι κοντά στην Τροιζήνα, που από τότε λέγεται Γενέθλιο, η Αίθρα γέννησε το γιο του Ποσειδώνα, που τον λέγανε όμως και γιο του Αιγέα. Αυτός ήταν ο Θησέας.

Αργότερα η Αίθρα, στη θέση που έγινε η συνάντηση με τον Ποσειδώνα και για να τιμήσει τη θεά Αθηνά, έχτισε ένα μικρό ναό που τον ονόμασε ιερό της Απατουρίας Αθηνάς, γιατί η θεά μεταχειρίστηκε απάτη. Από τότε όλο το νησάκι λέγεται Ιερό.

Ο Θησέας μεγάλωσε στην Τροιζήνα, με τη φροντίδα της μητέρας του και τη σοφή παρακολούθηση του παππού του. Από μικρός ξεχώριζε για την εξυπνάδα και την ενεργητικότητά του. Όσο για τη δύναμή του και την τόλμη του, λέγανε το εξής περιστατικό:

Μια μέρα ήρθε στον Πιτθέα ο Ηρακλής κι ακούμπησε το τομάρι του λιοντα-

ριού της Νεμέας σ᾽ ένα κάθισμα, κι όπως φαινόταν από την πόρτα το κεφάλι του, έμοιαζε σαν να ήταν εκεί ένα πραγματικό λιοντάρι. Κάποια στιγμή φάνηκαν στην πόρτα μερικά παιδιά, που μόλις είδαν το κεφάλι του λιονταριού, τρόμαξαν και το ᾽βαλαν στα πόδια. Ανάμεσα στα παιδιά αυτά ήταν κι ο Θησέας, που ξαναγύρισε όμως αμέσως μ᾽ ένα τσεκούρι στο χέρι, έτοιμος να σκοτώσει το «θηρίο». Κι ήταν τότε μόνο εφτά χρονών!

Ο Πιτθέας έγινε ο ίδιος δάσκαλος του Θησέα. Του έμαθε γράμματα, επιστήμες, τέχνες. Για να τον γυμνάσει και να τον σκληραγωγήσει κάλεσε τους πιο φημισμένους γυμναστές και γρήγορα ο γιος της Αίθρας ήταν ικανός ν᾽ αντιμετωπίζει μ᾽ επιτυχία κάθε κίνδυνο.

Τα χρόνια κύλησαν. Ο Θησέας μεγάλωσε. Ήρθε η μέρα που συμπλήρωσε τα δεκαέξι του χρόνια. Τότε η μητέρα του τον οδήγησε μπροστά στο βράχο.

— Κάτω απ᾽ αυτόν το βράχο, του είπε, είναι ένα σπαθί κι ένα ζευγάρι πέδιλα. Τα έβαλε εδώ ο πατέρας σου, ο Αιγέας, ο βασιλιάς της Αθήνας. Εσύ τώρα πρέπει να κυλήσεις το βράχο, να τα πάρεις, να τα φορέσεις και μετά να πας στην Αθήνα και να παρουσιαστείς στον πατέρα σου. Θα καταλάβει πως είσαι γιος του απ᾽ το σπαθί και τα πέδιλα που θα φοράς.

Ο Θησέας, που ήταν πια τρομερά χειροδύναμος, κύλησε εύκολα το βράχο, πήρε τα πέδιλα, τα φόρεσε, κι αφού ζώστηκε το σπαθί, κοίταξε τη μάνα του με κρυφό καμάρι.

Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΣΜΟΥ

Θαύμασε η Αίθρα το γιο της, που φάνταζε τώρα σαν θεός ωραίος και τον φίλησε δυο φορές, ενώ τα μάτια της γέμισαν δάκρυα. Ήταν κοντά η στιγμή του χωρισμού.

Τόσο ο Πιτθέας όσο και η μητέρα του συμβούλεψαν το Θησέα να πάει στην Αθήνα με πλοίο.

— Ο δρόμος απ᾽ τον Ισθμό, του είπαν, είναι γεμάτος ληστές και κακούργους. Μόνο όποιος δεν το ξέρει, πάει απ᾽ τη στεριά και τ᾽ αποτέλεσμα είναι να χάνει πάντα τη ζωή του.

— Αν ο δρόμος απ᾽ τη στεριά είναι γεμάτος κακούργους, τότε πρέπει οπωσδήποτε να περάσω από κει, είπε αποφασιστικά ο Θησέας.

Μάταια ο Πιτθέας με την Αίθρα προσπάθησαν να τον συγκρατήσουν. Έτσι ξεκίνησε για την Αθήνα με τα πόδια.

ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΦΗΤΗ

Πριν να φτάσει στη γειτονική Επίδαυρο, συνάντησε τον πρώτο κακούργο, τον Περιφήτη. Αυτός είχε ένα χάλκινο ρόπαλο, την κορύνη, γι᾽ αυτό τον έλεγαν και Κορυνήτη. Μ᾽ αυτό το ρόπαλο, σκότωνε όποιον περνούσε από κείνα τα μέρη. Τον είδε ο Θησέας να στέκεται στη μέση του δρόμου, τρομερός και ψηλός σαν γίγαντας, μα δε φοβήθηκε και δε σταμάτησε το βήμα του.

— Κάνε στην άκρη να περάσω, του είπε μάλιστα με τόλμη, σαν τον πλησίασε.

— Όταν εγώ στέκομαι πάνω σ᾽ αυτόν το δρόμο, κανένας δεν πάει πιο πέρα.

Και όχι μόνο δεν προχωρεί μπροστά, αλλά δεν πάει ούτε πίσω, μένει στον τόπο νεκρός. Αυτό το ρόπαλο που κρατώ το έφτιαξε ο ίδιος ο Ήφαιστος. Είναι το ρόπαλο απ᾽ το οποίο δε γλιτώνει κανείς. Τώρα ήρθε η ώρα να το δοκιμάσεις κι εσύ στο κεφάλι σου. Και με τρομερή δύναμη το σήκωσε ψηλά για να χτυπήσει το νεαρό Θησέα.

Όμως ο Θησέας, όπως ήταν σβέλτος, πήδηξε αμέσως απάνω του, του άρπαξε το φοβερό όπλο κι ύστερα του έδωσε με το ίδιο ρόπαλο ένα τέτοιο χτύπημα, που ο τρομερός κακούργος έπεσε αμέσως κάτω νεκρός. Έτσι απ᾽ την κορύνη, το ρόπαλο που δε γλιτώνει κανείς, δε γλίτωσε ούτε ο ίδιος ο Περιφήτης, ενώ ο Θησέας ευχαριστημένος για το πρώτο του κατόρθωμα, κι αφού πήρε μαζί του και το ρόπαλο, συνέχισε το δρόμο του για την Αθήνα.

ΜΕ ΤΟ ΣΙΝΗ

Κοντά στον Ισθμό ήταν ένα μέρος που ο δρόμος περνούσε μέσα από πεύκα. Εκεί συνάντησε έναν άλλο κακούργο, το Σίνη, που τον έλεγαν και Πιτυοκάμπτη, που θα πει πευκολυγιστής. Η «δουλειά» κι αυτουνού ήταν να σκοτώνει τους περαστικούς και μάλιστα με έναν πολύ φριχτό και απαίσιο τρόπο.

Με την τρομερή του δύναμη λύγιζε δυο πεύκα μέχρι τη γη. Ύστερα έδενε στην κορφή του κάθε πεύκου κι ένα πόδι απ᾽ τ᾽ άτυχο θύμα του. Μόλις τέλειωνε άφηνε ελεύθερα τα πεύκα, κι αυτά, όπως τινάζονταν ψηλά, ξέσχιζαν στα δύο τον άμοιρο διαβάτη.

Το ίδιο πήγε να κάνει ο Σίνης και στο Θησέα.

— Δες τι δύναμη έχω, είπε και λύγισε ένα πεύκο. Έχεις εσύ τη δύναμη να το κρατήσεις; τον ρώτησε μετά βλέποντάς τον έτσι γεροδεμένο.

— Έχω, είπε ο Θησέας και το κράτησε.

— Τώρα θα λυγίσω κι εκείνο, είπε και λύγισε άλλο ένα δέντρο.

Μα ο Θησέας κατάλαβε ποια θα ήταν η μοίρα του, αν έστω και λίγο καθυστερούσε. Έτσι τον άρπαξε ξαφνικά με τα γερά του χέρια, του πήρε και κάτι σκοινιά που είχε στη μέση του, κι αμέσως έδεσε τον τρομερό κακούργο στα δυο πεύκα από τα πόδια. Ύστερα τ᾽ άφησε ελεύθερα κι ο Σίνης τιμωρήθηκε με τον ίδιο φριχτό θάνατο απ᾽ τον οποίο πέθαναν τόσοι και τόσοι ανύποπτοι στρατοκόποι.

ΜΕ ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ

Ξαναπαίρνοντας ο Θησέας το δρόμο για την Αθήνα, πέρασε απ᾽ τον Κρομμυώνα, ένα χωριό που είχε αυτό το όνομα γιατί καλλιεργούσαν πολλά κρεμμύδια. Εκεί βρήκε τον κόσμο σε πραγματική απελπισία.

— Ένα τρομερό αγριογούρουνο, του είπαν, ρημάζει τον τόπο μας, σκάβει με το ρύγχος του όλο τον κάμπο και δεν μπορεί να φυτρώσει τίποτα πια στα χωράφια μας. Θα πεθάνουμε από την πείνα κι εμείς και τα παιδιά μας. Γιατί αυτό δεν είναι ένα αγριογούρουνο όπως όλα τ᾽ άλλα. Είναι ένα τρομερό τέρας, γέννημα του Τυφώνα και της Έχιδνας, που όποιος πήγε να τα βάλει μαζί του, βρήκε το θάνατο.

ΟΙ ΑΘΛΟΙ
ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

— Θα το σκοτώσω εγώ, είπε ο Θησέας και πριν προλάβει να τελειώσει τα λόγια του, χάθηκε μέσα στον πλατύ κάμπο ψάχνοντας για το τρομερό θηρίο.

Κανένας δεν πίστεψε πως αυτό το νεαρό παλικάρι θα σκότωνε ένα τέτοιο αγριογούρουνο. Και την άλλη μέρα, καθώς είδαν το Θησέα να γυρίζει απ᾽ τον κάμπο, δεν μπορούσαν να καταλάβουν τι ήταν αυτό που κουβαλούσε στη ράχη του. Μα όλοι έμειναν άφωνοι σαν τον είδαν να ᾽ρχεται κοντά τους και να πετά μπροστά στα πόδια τους το φοβερό θηρίο νεκρό.

Γεμάτοι ευγνωμοσύνη, περικύκλωσαν το νεαρό ήρωα και δεν ήξεραν πώς να τον ευχαριστήσουν. Μα ο Θησέας, που βιαζόταν να ξεφύγει από κοντά τους, μόλις βρήκε την ευκαιρία, πήρε πάλι το δρόμο για την Αθήνα.

ΜΕ ΤΟ ΣΚΕΙΡΩΝΑ

Σαν περπάτησε λίγο ακόμα, έφτασε στο γνωστό πέρασμα, που σήμερα λέγεται Κακιά Σκάλα. Στο μέρος αυτό ήταν τότε ένας στενός δρομάκος σκαλισμένος στα βράχια, ανάμεσα στη θάλασσα και τους απόκρημνους και θεόρατους βράχους του βουνού.

Σήμερα, στο δρόμο που υπάρχει σ᾽ αυτό το μέρος, τ᾽ αυτοκίνητα μπορούν να τρέχουν με ασφάλεια και με όποια ταχύτητα θέλουν. Τότε όμως το πέρασμα ήταν τόσο επικίνδυνο που πολλοί προτιμούσαν ν᾽ ανεβούν και να ξανακατεβούν το βουνό, παρά να ακολουθήσουν αυτόν το δρόμο, όπου ο καθένας, λίγο αν παραπατούσε, θα μπορούσε να γλιστρήσει και να γκρεμιστεί κάτω στη θάλασσα.

Το πέρασμα αυτό λεγόταν τότε Σκειρωνίδες Πέτρες. Γιατί δεν έφτανε που ήταν τόσο επικίνδυνο, αλλά ζούσε εκεί κι ο Σκείρωνας, ένας τρομερός κακούργος που σκότωνε με τον πιο παράξενο και ύπουλο τρόπο όποιον αποφάσιζε να περάσει απ᾽ αυτόν το δρόμο.

Ο Σκείρωνας ανάγκαζε τον κάθε διαβάτη που θα συναντούσε, να του πλύνει τα πόδια και τον έβαζε να κάτσει στην άκρη του απότομου βράχου με τη ράχη προς τη θάλασσα. Μόλις όμως ο ξένος τέλειωνε αυτή την ταπεινωτική δουλειά, ο Σκείρωνας, αντί για ευχαριστώ, του έδινε μια κλωτσιά και τον πετούσε στη θάλασσα όπου μια τεράστια χελώνα που ήταν πάντα εκεί τον έτρωγε στη στιγμή.

Το ίδιο θέλησε να κάνει ο Σκείρωνας και στο Θησέα.

— Αν θες να περάσεις, θα πρέπει πρώτα να μου πλύνεις τα πόδια, του είπε άγρια.

— Εμπρός να σου τα πλύνω, είπε κι ο Θησέας, αλλά να ξέρεις πως αυτή τη φορά θα σου βγει σε κακό.

— Σε ποιον θα βγει σε κακό θα το δούμε αμέσως, απάντησε ο Σκείρωνας κι άπλωσε το πόδι του για να του το πλύνει ο ξένος, που όπως ήταν νεαρός, δεν του γέμιζε και πολύ το μάτι.

— Θα το δούμε, είπε κι ο Θησέας, και με τρομερή δύναμη τον άρπαξε ξαφνικά απ᾽ το πόδι και τον πέταξε κάτω από το βράχο. Έτσι γκρεμίστηκε ο

Σκείρωνας στη θάλασσα και η χελώνα που παραμόνευε, τον έφαγε γρήγορα. Ο απαίσιος κακούργος πλήρωσε για τα αθώα θύματά του με τον ίδιο τρόπο που κι εκείνα εύρισκαν ως τώρα το θάνατο.

ΜΕ ΤΟΝ ΚΕΡΚΥΟΝΑ

Ικανοποιημένος ο Θησέας, άφησε πίσω του τις Σκειρωνίδες Πέτρες. Όταν έφτασε κοντά στην Ελευσίνα, αντιμετώπισε άλλον ένα μεγάλο κίνδυνο. Έπρεπε τώρα να παλέψει με τον Κερκυόνα, έναν τρομερό κι ανίκητο παλαιστή. Όποιος έπεφτε στο δρόμο του δεν μπορούσε να ξεφύγει. Ο Κερκυόνας τον υποχρέωνε να παλέψει μαζί του μέχρι θανάτου. Κανένας δε σώθηκε απ᾽ όσους πάλεψαν ως τώρα με τον ανίκητο αυτόν παλαιστή και κακούργο.

Σαν είδε το Θησέα, κι όπως του φάνηκε μικρός είπε να τον πειράξει.

— Μα δε βρίσκεται κι ένας άντρας το ίδιο άξιος μ᾽ εμένα. Βαρέθηκα να σκοτώνω παιδαρέλια κι αρρωστιάρηδες.

— Και ποιος σου ᾽πε ότι είσαι άξιος άντρας. Κι από πότε υπάρχουν άξιοι κακούργοι; είπε με θυμό ο Θησέας.

— Ο νεαρός έχει και θράσος, λέει πειραχτικά ο Κερκυόνας.

— Και θράσος έχω, αφού το θέλεις, αλλά κι ανάγωγο μπορεί να μ᾽ έλεγες, αν θα προλάβαινες όμως!

Και λέγοντας αυτά, ορμά και τον αρπάζει από τα πόδια, τον τινάζει ψηλά στον αέρα, και μετά τον χτυπά κάτω με τόση δύναμη, που τον άφησε στον τόπο νεκρό.

ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΚΡΟΥΣΤ

Αφού έγινε κι αυτό το κατόρθωμα, ο Θησέας πέρασε το βουνό Αιγάλεω και μετά κατηφόρισε για την Αθήνα. Μα στον Κορυδαλλό ένας άλλος τρομερός κακούργος, ο Προκρούστης, έψαχνε για θύματα. Μόλις είδε το Θησέα τον σταμάτησε. Εκεί πλάι βλέπει ο νεαρός ήρωας ένα κρεβάτι λερωμένο με αίματα.

— Ξάπλωσε στο κρεβάτι, του λέει ο Προκρούστης.

Μα ο Θησέας, κοιτάζοντας ένα γύρω, κατάλαβε τι θα πάθει αν ξαπλώσει σ᾽ αυτό το κρεβάτι, την προκρούστεια κλίνη, όπως τη λέγανε. Γιατί πάνω σ᾽ αυτήν ο Προκρούστης ξάπλωνε τα θύματά του κι αφού τα έδενε, τα σκότωνε με έναν απαίσιο τρόπο. Όποιος ήταν μικρός για το κρεβάτι τον τραβούσε και τον τέντωνε για να μακρύνει το κορμί του και να ᾽ρθει στα μέτρα του κρεβατιού. Κι όπως έβαζε όλη την τρομερή του δύναμη, το άτυχο θύμα του έβρισκε στο τέλος φριχτό θάνατο. Όποιος πάλι ήταν πιο μεγάλος, του έκοβε μ᾽ ένα πριόνι ό,τι περίσσευε, για να ᾽ρθει κι αυτός στα μέτρα του κρεβατιού.

— Ξάπλωσε στο κρεβάτι για να ξεκουραστείς, ξανάπε ο Προκρούστης.

Μα ο Θησέας δεν έχασε καιρό, τον άρπαξε με τα γερά του χέρια, τον σήκωσε στον αέρα κι αμέσως τον πέταξε πάνω στο κρεβάτι. Κι όπως ήταν μεγάλος σαν γίγαντας και περίσσευε πολύ, τον σκότωσε με τον ίδιο τρόπο που κι εκείνος σκότωνε τους αθώους περαστικούς.

Αυτός ήταν κι ο τελευταίος άθλος του Θησέα στο δρόμο για την Αθήνα.

Φαινόταν κιόλας η πόλη με την Ακρόπολη και το ναό της θεάς Αθηνάς στο πιο ψηλό της σημείο.

ΣΤΟΥΣ ΦΥΤΑΛΙΔΕΣ

Τώρα βάδιζε πάνω στην Ιερά Οδό. Κοντά στη γέφυρα του Κηφισού, πλάι στην όχθη του ποταμού, ήταν χτισμένα μερικά σπιτάκια. Σ᾽ αυτά μέναν οι Φυταλίδες, άνθρωποι αγαθοί κι εργατικοί. Ο προπάππος τους ο Φύταλος ήταν, λέγανε, ο πιο φιλόξενος άνθρωπος που έζησε ποτέ στον κόσμο και μάλιστα φιλοξένησε και τη θεά Δήμητρα όταν απελπισμένη έψαχνε να βρει την κόρη της την Περσεφόνη.

Οι απόγονοί του λοιπόν, οι Φυταλίδες, καθώς είχαν τη φιλοξενία στο αίμα τους, δεν άφηναν διαβάτη να περάσει τον Κηφισό χωρίς να τον καλέσουν να ξεκουραστεί και να τον περιποιηθούν. Έτσι φιλοξένησαν και το Θησέα.

Σαν κάθισαν στο τραπέζι, κι όταν ο Θησέας τους είπε πού πάει, ένας τον ρώτησε.

— Κι από πού έρχεσαι παλικάρι;

— Από την Τροιζήνα, απάντησε απλά ο Θησέας.

Όλοι τότε κοιτάχτηκαν.

— Μα ο δρόμος είναι γεμάτος κακούργους, είπε ένας.

— Ήταν, δεν είναι πια, απάντησε ο Θησέας.

— Δηλαδή; ρώτησε ένας άλλος.

— Να σας πω, λέει ο Θησέας, κι έκατσε και τους διηγήθηκε όλα όσα έγιναν στο δρόμο.

Με το στόμα ανοιχτό οι Φυταλίδες άκουγαν τα θαυμαστά κατορθώματα του νεαρού ήρωα. Όταν κάποτε ο Θησέας τέλειωσε, ένας ρώτησε:

— Δηλαδή, τώρα ο δρόμος για την Πελοπόννησο είναι ελεύθερος;

— Ελεύθερος, είπε ο Θησέας. Και τότε όλοι κοίταξαν με θαυμασμό κι ευγνωμοσύνη το ατρόμητο παλικάρι.

Ύστερα οι Φυταλίδες προσφέρθηκαν να καθαρίσουν το Θησέα από τους φόνους. Και το έκαναν αυτό με όλους τους τύπους που απαιτεί η ιεροτελεστία της κάθαρσης. Τον έπλυναν στον Κηφισό και μετά πρόσφεραν θυσία στο Μειλίχιο Δία και στους άλλους θεούς. Έτσι του συγχωρέθηκαν όλοι οι φόνοι του. Κι έπρεπε να γίνει αυτό, γιατί πάντα υπήρχε κάποιος κακούργος που είχε ένα θεό που τον προστάτευε και που θα μπορούσε να εκδικηθεί το θάνατό του.

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Εξαγνισμένος και καθαρός ο Θησέας, ντύθηκε με καινούρια ρούχα που είχε μαζί του, και αφού ευχαρίστησε τους Φυταλίδες, τους αποχαιρέτησε και προχώρησε για να μπει στην Αθήνα.

Εκεί στην είσοδο της πόλης δούλευαν μερικοί εργάτες στο χτίσιμο του ναού του Απόλλωνα. Τη στιγμή που περνούσε ο Θησέας, τοποθετούσαν τη σκεπή του ναού. Σαν είδαν το νεαρό ξένο, έτσι περιποιημένο και ντυμένο μ᾽ ένα μακρύ χιτώνα, φόρεμα ασυνήθιστο για την Αθήνα, τον πέρασαν για κορίτσι

κι άρχισαν να τον πειράζουν.

Θύμωσε ο Θησέας, και για να τους δείξει πόσο γελάστηκαν, άρπαξε ένα αμάξι που ήταν εκεί πλάι, το σήκωσε στα δυο του χέρια και το πέταξε πάνω απ' τη σκεπή του ναού.

Ξαφνιάστηκαν οι εργάτες απ' την τόση δύναμη του «κοριτσιού» και κατάλαβαν πως όχι μόνο δεν είχαν μπροστά τους ένα κορίτσι, αλλά έναν ήρωα, ωραίο σαν θεό και δυνατό σαν τιτάνα, απ' τον οποίο ίσως θα έπρεπε πολλά να περιμένουν τώρα που ήρθε στην πόλη τους.

ΣΤΟ ΠΑΛΑΤΙ

Στο μεταξύ οι Φυταλίδες είχαν ειδοποιήσει τον Αιγέα, λέγοντάς του πως έρχεται να τον συναντήσει ένας νέος, που αν και ήταν μικρός στα χρόνια, ήταν μεγάλος στην ψυχή, αφού εξόντωσε όλους τους κακούργους που παραμόνευαν πάνω στο δρόμο που ενώνει την Πελοπόννησο με την Αθήνα. Γι αυτό, μόλις οι κήρυκες του ανάγγειλαν την άφιξη του Θησέα, πρόσταξε να τον βάλουν να κάτσει πλάι του, στο βασιλικό τραπέζι. Φυσικά αυτό το έκανε χωρίς καθόλου να υποψιαστεί πως ο νέος αυτός είναι γιος του. Κι έπειτα, ποτέ δεν είχε μάθει πως η Αίθρα απόχτησε παιδί.

Ο Αιγέας ήταν τώρα παντρεμένος με τη Μήδεια. Όπως της είχε υποσχεθεί, τήρησε το λόγο του ελπίζοντας πως θα τον έκανε να αποχτήσει το γιο που ήθελε. Τώρα όμως που αυτός γέρασε, η φοβερή μάγισσα έλυνε και έδενε μέσα στο παλάτι, έτσι που στην πραγματικότητα αυτή κυβερνούσε την Αθήνα.

Μόλις η Μήδεια είδε το Θησέα, μάντεψε αμέσως ποιος ήταν και τότε κατάλαβε πως, αν η πόλη αποχτήσει έναν τέτοιο διάδοχο, θα πάψει πια να είναι αυτή η μεγάλη αρχόντισσα της Αθήνας. Κι αδίσταχτη, όπως ήταν, αποφάσισε να τον εξοντώσει. Για να πετύχει το σκοπό της, εκμεταλλεύτηκε το φόβο που είχε ο άντρας της για τους Παλλαντίδες, γιατί ο Αιγέας είχε άσπονδους εχθρούς από το ίδιο του το σόι. Ήταν ο αδερφός του ο Πάλλας και οι πενήντα γιοι του. Ο Πάλλας βλέποντας πως ο Αιγέας δεν είχε παιδιά, ήθελε από καιρό να του πάρει την εξουσία για να τη δώσει αργότερα στους γιους του. Αλλά δεν τα κατάφερε κι αποτραβήχτηκε έξω απ' την Αθήνα χτίζοντας το χωριό που από τότε λέγεται Παλλήνη. Το μίσος όμως ανάμεσα στους δυο αδερφούς δεν έσβησε ποτέ κι ο Αιγέας δεν έπαψε να φοβάται τον Πάλλαντα και τους γιους του.

Η Μήδεια, που τα γνώριζε όλα αυτά, κι όπως ήταν πονηρή και ύπουλη, είπε στον Αιγέα πως ο Θησέας είναι σπιούνος και φονιάς σταλμένος απ' τους Παλλαντίδες.

— Αν θέλεις να γλιτώσεις τη ζωή σου, πρόσθεσε, πρέπει να τον σκοτώσεις. Μα για να μη φανεί πως εσύ τον σκότωσες, έβαλα σ' αυτό το κύπελλο με το κρασί και λίγες σταγόνες κώνειο. Είναι το πιο δυνατό δηλητήριο του κόσμου.

Όταν όλοι πήραν τη θέση τους στο τραπέζι, και κάθισε κι ο Θησέας, ο Αιγέας ήταν πολύ ταραγμένος. Αυτό που θα γινόταν σε λίγο καθόλου δεν του

άρεσε. Αλλά τι να κάνει; Ν' αφήσει να του πάρουνε το θρόνο, ίσως ακόμα και να τον σκοτώσουν; Ας γίνει λοιπόν αυτό που αποφάσισε η Μήδεια. Ωστόσο, απ' την πολλή ταραχή του απόφυγε να κοιτάξει το Θησέα κι έτσι δεν είδε ούτε το σπαθί του, ούτε τα πέδιλα που φορούσε. Τον κάλεσε όμως να κάτσει πλάι του, όπου ήταν και το κύπελλο με το φοβερό δηλητήριο.

Ήρθε η στιγμή να δώσουν τις ευχές και να καλωσορίσουν τον ξένο και, όπως γίνεται πάντα, σήκωσαν όλοι τα ποτήρια. Το σήκωσε κι ο Θησέας.

Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Η Μήδεια, με καρφωμένο το βλέμμα απάνω του, περίμενε με ανυπομονησία να τον δει να πίνει το ποτό που του ετοίμασε. Ο Αιγέας όμως εξακολουθούσε ν' αποφεύγει να τον κοιτάζει, κι ο Θησέας τότε, απορώντας με την ψυχρή κι αδιάφορη, όπως τη νόμιζε, στάση του βασιλιά, αποφάσισε να φανερωθεί. Έτσι, πριν πιεί το κρασί, έβγαλε το σπαθί του και τ' ακούμπησε πάνω στο τραπέζι, μπροστά στα μάτια του πατέρα του.

Κατάπληκτος ο Αιγέας βλέπει το σπαθί. Ήταν αυτό που είχε κρύψει πριν από χρόνια κάτω από το βράχο, στην Τροιζήνα. Ήταν πραγματικά το σπαθί του Κέκροπα. Κοιτάζει αμέσως και το νέο στα πόδια και βλέπει να φορά τα γνώριμα πέδιλα.

— Προστάτη Δία! φώναξε, και δίνει μια και πετά στο πάτωμα το ποτήρι που κρατούσε ο Θησέας και τότε, πατέρας και γιος, βρίσκονται ο ένας στην αγκαλιά του άλλου.

Την ίδια στιγμή μια κραυγή τρόμου ακούστηκε. Ήταν η Μήδεια που σαν χαμένη σκέπασε το πρόσωπό της με τα χέρια της και τρέχοντας χάθηκε απ' το τραπέζι, χάθηκε απ' το παλάτι, χάθηκε απ' την Αθήνα και δεν ξαναφάνηκε ποτέ πια.

Μα αυτό δε στενοχώρησε κανέναν. Γεμάτος χαρά ο Αιγέας κάλεσε σε συνέλευση όλο το λαό, όπου ανακοίνωσε πως ο νεοφερμένος ήρωας είναι γιος του και τον ανακήρυξε διάδοχο του θρόνου της Αθήνας.

Ακολούθησαν μεγάλες γιορτές. Στολίστηκαν με λουλούδια τ' αγάλματα των θεών, ανάφτηκαν φωτιές σ' όλους τους βωμούς και προσφέρθηκαν στους θεούς πολλές εκατόμβες βόδια για να γιορτάσει όλος ο λαός τον ερχομό του τρανού ήρωα, του αυριανού βασιλιά της Αθήνας. Γρήγορα τα κατορθώματα του νεαρού Θησέα μαθεύτηκαν σ' όλη την πόλη και οι λυράρηδες τα κάνανε τραγούδια. Για πολλές μέρες δεν ακουγόταν τίποτ' άλλο απ' τα τραγούδια για τα θαυμαστά κατορθώματα του γιου του Αιγέα.

ΟΙ ΠΑΛΛΑΝΤΙΔΕΣ

Κι ενώ όλος ο λαός της Αθήνας δέχτηκε με χαρά τον ερχομό του Θησέα, στην Παλλήνη ο Πάλλας κι οι γιοι του, άκουσαν τα νέα με μεγάλη στενοχώρια και με πολλή ταραχή. Το παλιό μίσος για το βασιλιά της Αθήνας φούντωσε πάλι κι έπιανε τώρα και το νεαρό ήρωα.

— Ποιος είναι αυτός ο ξένος και πούθε ξεφύτρωσε! λέγανε.

— Ο Αιγέας δεν είχε παιδιά! Πώς τώρα ξαφνικά μας παρουσιάζει ένα γιο και μάλιστα δεκάξι χρονών!

— Πάει να μας ξεγελάσει για να μην κυβερνήσουμε εμείς ποτέ την Αθήνα!

— Κι ούτε πιστεύουμε πως αυτό το αμούστακο σκότωσε κανένα κακούργο!

— Παραμύθια για μικρά παιδιά! Κι οι γιορτές και τα φαγοπότια είναι για να τα χωνέψει ο κόσμος!

— Τα ξέρουμε εμείς αυτά! Μα κι αλήθεια να 'ναι, εμείς δεν τα δεχόμαστε!

— Εμπρός να διώξουμε τον άρπαγα!

— Εμπρός να διώξουμε τον ξένο!

— Τώρα όσο είναι ακόμα καιρός. Αν αργήσουμε, δε θα 'χουμε πια κανένα δικαίωμα πάνω στο θρόνο της Αθήνας!

Αυτά λέγανε και πολλά άλλα ώσπου κάνανε το σχέδιό τους. Γρήγορα συγκέντρωσαν πολύ στρατό και ξεκίνησαν για να χτυπήσουν την Αθήνα.

Μόλις όμως μαθεύτηκαν οι προετοιμασίες των Παλλαντίδων, όλη η Αθήνα ξεσηκώθηκε. Ο Αιγέας όρισε τότε αρχηγό του στρατού το Θησέα. Γρήγορα ο Θησέας έπιασε όλες τις θέσεις γύρω απ' την πόλη. Έτσι ο εχθρός δε θα μπορούσε να περάσει.

Πριν φανούν όμως οι Παλλαντίδες ήρθε ένας δικός τους κήρυκας που ήταν από ένα χωριό γειτονικό στην Παλλήνη. Λεγόταν Λέος και ζήτησε να μιλήσει στον αρχιστράτηγο. Τον παρουσίασαν στο Θησέα.

— Είμαι φίλος είπε. Θα είναι μεγάλη συμφορά για όλη την Αττική αν πάρουν οι Παλλαντίδες την Αθήνα. Γι' αυτό ήρθα να βοηθήσω. Έχουν κάνει σχέδιο πονηρό και θα νικηθείτε αν δεν το ξέρετε. Ο Πάλλας, μαζί με είκοσι πέντε γιους του και μια μικρή δύναμη, θα χτυπήσει την Αθήνα από την πλευρά του Σφηττού. Οι υπόλοιποι Παλλαντίδες με τον πολύ στρατό θα μείνουν στο Γαργηττό, έτοιμοι να επιτεθούν στην πόλη τη στιγμή που εσείς θα κυνηγάτε τους άλλους που θα υποχωρούν και θα τραβούν το στρατό σας μακριά από την πόλη.

Ο Θησέας τότε κατάλαβε τι πρέπει να κάνει. Βάζοντας κι αυτός λίγες δυνάμεις για να υπερασπιστούν την πόλη από την πλευρά του Σφηττού, βγήκε με τον κύριο όγκο του στρατού από την άλλη πλευρά και χτύπησε ξαφνικά τους Παλλαντίδες στο Γαργηττό. Όσο γενναία κι αν πολέμησαν οι γιοι του Πάλλαντα, έπαθαν πραγματική πανωλεθρία μπροστά στην ασυγκράτητη ορμή του Θησέα. Μετά απ' αυτό το κακό κι οι υπόλοιποι Παλλαντίδες που ήταν στο Σφηττό το 'βαλαν στα πόδια και γύρισαν ντροπιασμένοι στην Παλλήνη.

Λύσσαξαν οι Παλλαντίδες από την ήττα τους κι ακόμα πιο πολύ, με την προδοσία του Λέου. Μην μπορώντας όμως να κάνουν τίποτ' άλλο, τα 'βαλαν με τους συγχωριανούς του. Έτσι απαγόρεψαν κάθε γάμο ανάμεσα στην Παλλήνη

και τη γειτονική Αγνούντα που ήταν το χωριό του Λέου. Και τόσο πολύ μισήθηκε το όνομα αυτού του προδότη, όπως τον λέγανε, που οι κήρυκες της Παλλήνης δε φώναζαν πια «Άκουσε λαέ» γιατί μοιάζανε πολύ οι δυο λέξεις: λαός και Λέος.

Στο μεταξύ ο Θησέας στην Αθήνα αποθεώθηκε.

Μα τα κατορθώματα του ήρωα δε σταμάτησαν εδώ.

Ο ΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Στο Μαραθώνα, ένας τρομερός και λυσσασμένος ταύρος σκορπούσε τον όλεθρο και την καταστροφή.

Ήταν ο ταύρος που είχε φέρει ζωντανό ο Ηρακλής από την Κρήτη στις Μυκήνες, όπως είχε ζητήσει ο Ευρυσθέας, μα που ο θρασύδειλος βασιλιάς των Μυκηνών τον άφησε ελεύθερο. Από τότε εκατοντάδες άνθρωποι χάσανε τη ζωή τους τρυπημένοι από τα κέρατα του τρομερού θηρίου. Ανάμεσα σ' αυτούς ήταν και ο ήρωας Ανδρόγεως, ο γιος του Μίνωα. Κι ήταν πια σωστή τρέλα να πει κανένας πως θα πάει να τον σκοτώσει ή να τον πιάσει ζωντανό. Κι όμως, τ' αποφάσισε ο Θησέας.

Αλλά ο Αιγέας δεν ήθελε ν' αφήσει το γιο του να πάει στο Μαραθώνα.

— Αυτός ο ταύρος μας έφερε μεγάλη συμφορά που δεν την ξέρεις. Δε θ' αφήσω να μας φέρει κι άλλη, είπε στο Θησέα.

— Πατέρα, θα μας φέρει κι άλλη και πολλές άλλες, αν τον αφήσουμε ζωντανό. Πρέπει να πάω. Πιστεύω πως θα τον νικήσω.

— Ίσως να πρέπει. Μα τι να πω ο δόλιος. Λαχταρούσα τόσα χρόνια ν' αποχτήσω ένα γιο.

Μα ένας γέροντας πήρε τότε το λόγο.

— Και τον απόχτησες άξιο και γενναίο, πραγματικό ήρωα. Πατρική αγάπη δε θα πει να τον έχεις να κάθεται σε μαλακά μαξιλάρια, μα να τον καμαρώνεις για τα λαμπρά του κατορθώματα. Ποιος περιμένεις να σκοτώσει τον ταύρο; ή θα τον αφήσουμε να σκορπάει τη συμφορά και το θάνατο;

Έτσι ο Αιγέας έδωσε τελικά την ευχή του και τον άφησε να πάει στο Μαραθώνα. Και ο Θησέας γεμάτος θάρρος και αισιοδοξία ξεκίνησε για να βρει και να σκοτώσει τον ταύρο.

Στο δρόμο, όπως βάδιζε για το Μαραθώνα, συνάντησε μια φτωχή κι αδύναμη γριούλα, την Εκάλη, που έμενε μόνη κι έρημη σε μια άθλια καλύβα, εκεί, στα ριζά της Πεντέλης.

Ο Θησέας της μίλησε καλόκαρδα, μοιράστηκε μαζί της το κολατσιό του κι έπειτα της είπε για πού βαδίζει και τι πάει να κάνει.

— Μη παιδί μου, του λέει η Εκάλη. Λυπήσου τα νιάτα σου και την ομορφιά σου και μην πας να παλέψεις μ' αυτόν τον ταύρο.

Σαν είδε όμως πως δεν μπορούσε να τον κάνει ν' αλλάξει γνώμη, υποσχέθηκε, μ' όλη τη φτώχεια της, να θυσιάσει στο Δία ένα κριάρι, φτάνει να ξαναδεί το Θησέα να γυρίζει πίσω ζωντανός. Και την ώρα που ο Θησέας την αποχαιρετούσε, εκείνη βλέποντάς τον έτσι μικρό σαν παιδί, τον χάιδεψε στο μάγουλο. Ήθελε πολύ και να τον φιλήσει σαν να 'ταν γιος της μα δεν το 'κανε γιατί το πρόσωπό της ήταν βρεμένο με δάκρυα.

ΘΗΣΕΑΣ, Ο ΗΡΩΑΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Μα η καημένη γριούλα δεν πρόλαβε να κάνει τη θυσία που υποσχέθηκε γιατί, πριν γυρίσει ο ήρωας, είχε κιόλας πεθάνει. Αλλά ο Θησέας ποτέ δεν ξέχασε την καλοσύνη που του 'δειξε. Κι όταν αργότερα έγινε βασιλιάς της Αθήνας, πήγε στο μέρος που συνάντησε την Εκάλη κι έχτισε ένα ναό, το ναό του Εκάλειου Δία, όπως τον ονόμασε. Ύστερα καθιέρωσε τα Εκάλεια, γιορτές κι αθλητικούς αγώνες που γίνονταν στη μνήμη της φτωχιάς γριούλας. Αλλά γιατί όλα αυτά; Τι κέρδισε ο Θησέας απ' την Εκάλη; Ένα τίποτα. Ένα τίποτα, αν η καλοσύνη μετριέται πάντα με το όφελος. Καμιά φορά όμως ένα μόνο δάκρυ ή ένα χάδι στο μάγουλο, αξίζουν πολύ περισσότερο απ' όσο δείχνουν. Εύγε Θησέα που το εκτίμησες! Και να που η μνήμη της Εκάλης δεν ξεχάστηκε κι ας πέρασαν χιλιάδες χρόνια. Γιατί ακόμα και σήμερα οι άνθρωποι λένε Εκάλη τον οικισμό που υπάρχει σ' εκείνο το μέρος.

Ο Θησέας, όπως κι ο Ηρακλής, έπιασε τον ταύρο ζωντανό. Με τα χέρια του, που λες κι ήταν δυο σιδερένιες τανάλιες, τον άρπαξε από τα κέρατα, τον έδεσε γερά και ύστερα τον κουβάλησε στην Αθήνα και τον έσυρε θριαμβευτικά μέσα απ' τους δρόμους της πόλης. Τέλος τον ανέβασε στην Ακρόπολη και τον θυσίασε στο βωμό της θεάς Αθηνάς, μέσα σε αλαλαγμούς χαράς όλων των Αθηναίων.

Μα οι χαρές απ' όλα αυτά τα ευχάριστα γεγονότα γρήγορα ξεχάστηκαν γιατί πλησίαζαν μέρες μαύρες, γιατί έρχονταν μέρες απελπισίας και θρήνου. Και να ποια ήταν η αιτία:

Πριν τρία χρόνια, όταν ο Θησέας ζούσε ακόμα στην Τροιζήνα, γίνανε στην Αθήνα μεγάλοι αθλητικοί αγώνες. Κι ήρθε τότε ν' αγωνιστεί μαζί με τους Αθηναίους κι ο ήρωας Ανδρόγεως που ήταν γιος του Μίνωα, του μεγάλου βασιλιά της Κρήτης. Ο Ανδρόγεως πήρε μέρος σε όλα τα αγωνίσματα και σ' όλα ήρθε πρώτος. Αυτό όμως πείραξε πολύ τον Αιγέα κι όλους τους Αθηναίους. Τόσο πολύ μάλιστα που στο τέλος ο Αιγέας τον φώναξε και του είπε:

— Αν πραγματικά είσαι τόσο δυνατός και τόσο άξιος, τότε θα πρέπει να μπορείς να σκοτώσεις και τον ταύρο του Μαραθώνα.

Σίγουρος και για μια τόσο μεγάλη νίκη, ο Ανδρόγεως έτρεξε στο Μαραθώνα αλλά εκεί όχι μόνο δε νίκησε μα αντίθετα στην πάλη με το τρομερό θηρίο, ο γιος του Μίνωα έχασε τη ζωή του.

Σαν το έμαθε αυτό ο μεγάλος βασιλιάς της Κρήτης, ορκίστηκε εκδίκηση.

— Οι Αθηναίοι θα το πληρώσουν αυτό πολύ ακριβά, είπε, κι αμέσως άρχισε πολεμικές ετοιμασίες.

Πραγματικά, ύστερα από λίγο καιρό, αμέτρητα κρητικά καράβια έφτασαν στο Φάληρο. Γρήγορα ο στρατός του Μίνωα βγήκε στη στεριά και βάδισε για την Αθήνα.

Οι Αθηναίοι τα χρειάστηκαν. Μπροστά στην πανίσχυρη Κρήτη η Αθήνα ήταν τότε πολύ αδύνατη. Στρατός και πολίτες, για να σωθούν, κλείστηκαν μέσα στα τείχη της πόλης.

Ο Μίνωας κύκλωσε την Αθήνα κι η πολιορκία τραβούσε σε μάκρος. Πείνα κι αρρώστιες άρχισαν να θερίζουν τους Αθηναίους. Μην ξέροντας πια τι να κάνουν ρώτησαν το μαντείο για να τους δώσει μια συμβουλή. Και το μαντείο τους είπε πως όλα αυτά που υποφέρουν είναι τιμωρία σταλμένη απ' τους θεούς γιατί ανάγκασαν τον Ανδρόγεω να παλέψει με τον ταύρο του Μαραθώνα. Και πως τώρα, αν θέλουν να σταματήσει το κακό, θα πρέπει να κάνουν ό,τι τους ζητήσει ο βασιλιάς της Κρήτης.

Αυτό που ζήτησε ο Μίνωας ήταν τρομερό.

ΕΝΑΣ ΒΑΡΥΣ ΦΟΡΟΣ ΑΙΜΑΤΟΣ

— Θα μου δώσετε, είπε, τους εφτά πιο διαλεχτούς νέους σας και τα εφτά πιο διαλεχτά σας κορίτσια για να τα πάρω μαζί μου στην Κρήτη και να τα δώσω στο Μινώταυρο να τα φάει. Κι αυτό θα γίνεται κάθε χρόνο για εννιά χρόνια.

Θρήνος μεγάλος ξέσπασε τότε στην Αθήνα, μα δεν μπορούσαν και να μην ακούσουν το χρησμό και δέχτηκαν να κάνουν αυτό που ζητούσε ο Μίνωας.

Ο Μινώταυρος ήταν ένα τρομερό ανθρωποφάγο τέρας με σώμα ανθρώπινο και κεφάλι ταύρου. Ζούσε μέσα στο Λαβύρινθο, ένα οικοδόμημα τόσο πολύπλοκο και τόσο αχανές που όποιος έμπαινε μέσα δεν μπορούσε μετά να ξαναβρεί το δρόμο για την έξοδο.

Τώρα πλησίαζαν οι μέρες που για τρίτη φορά θα στέλναν οι Αθηναίοι στην Κρήτη τους εφτά νέους και τις εφτά νέες, βορά στο Μινώταυρο.

Ήρθε η μέρα που διάλεγαν τα παιδιά κι ο Θησέας δεν ήξερε τίποτα, γιατί ο Αιγέας είχε απαγορέψει να του πουν το παραμικρό. Μα ο θρήνος που βασίλευε στην πόλη τον έβαλε σε υποψίες και βγήκε στους δρόμους και ρωτούσε τον καθένα να μάθει τι γίνεται. Μα όλοι σκύβαν το κεφάλι και δεν απαντούσαν. Ώσπου ένας δυστυχισμένος πατέρας, που το παιδί του ήταν ανάμεσα στους νέους που θα 'φευγαν για την Κρήτη, δεν κρατήθηκε άλλο και φώναξε:

— Φτάνει πια η κοροϊδία! Γιατί ο γιος του Αιγέα πρέπει να είναι απ' έξω και τα δικά μας τα παιδιά να τα τρώει ο Μινώταυρος;

Ο Θησέας δεν πίστευε στ' αυτιά του. Μαζεύτηκε κόσμος κι ο νεαρός ήρωας απαίτησε να του πουν τι ακριβώς συμβαίνει.

Έτσι έμαθε όλη την αλήθεια.

— Θα πάω κι εγώ στην Κρήτη, φώναξε στο τέλος, και ή θα χαθώ μαζί με τ' άλλα παιδιά ή θα απαλλάξω για πάντα την Αθήνα από αυτόν το φοβερό φόρο αίματος!

Σαν το έμαθε αυτό ο Αιγέας κατατaράχτηκε. Για μια ακόμη φορά προσπάθη-

σε να εμποδίσει το γιο του να κάνει το χρέος του μα και πάλι δεν το πέτυχε. Έτσι αναγκάστηκε να καταπιεί τον πόνο του και να υποχωρήσει.

Ο Θησέας πήρε τη θέση του ανάμεσα στους εφτά νέους. Πρώτη δουλειά που έκανε ήταν να διαλέξει άλλους δυο νέους, αλλά από τους πιο τολμηρούς που είχε η Αθήνα και τόσο δυνατούς που με μια γροθιά μπορούσαν ακόμη και να σκοτώσουν άνθρωπο. Τους νέους αυτούς τους έντυσε κοπέλες και τους έβαλε στη θέση δυο κοριτσιών που τα έδιωξε. Και φρόντισε τόσο πολύ να μην τους καταλάβουν, που τους έμαθε να περπατούν και να μιλούν γυναικεία και τους χτένισε σαν κοπέλες. Όταν το κάθε τι ήταν έτοιμο, πήγαν όλοι μαζί στο ναό του Απόλλωνα για να προσφέρουν στο χρυσόμαλλο θεό «το κλαδί των ικετών» που ήταν ένα κλωνάρι ελιάς με άσπρες κορδέλες. Κι όταν ο Θησέας ρώτησε το μαντείο από ποιο θεό να ζητήσει βοήθεια, πήρε την απάντηση πως πρέπει να ζητήσει για βοηθό και οδηγό την Αφροδίτη, τη θεά της αγάπης, όπως και έγινε.

Ήρθε η ώρα να φύγουν τα παιδιά για την Κρήτη. Ο Θησέας προσπαθούσε να δίνει θάρρος. Έλεγε στους νέους και τις νέες να μη φοβούνται γιατί δεν πρόκειται να χαθούν. Το ίδιο εμψύχωνε και τους Αθηναίους και προσπαθούσε να καθησυχάζει τους γονείς των παιδιών. Κι όμως ο θρήνος δεν κόπαζε γιατί κανένας δεν πίστευε πως τα παιδιά θα σωθούν, ενώ ήταν πολλοί κι εκείνοι που λυπούνταν τώρα ακόμα περισσότερο, γιατί σκέφτονταν πως θα χαθεί κι ο Θησέας, το καμάρι κι ελπίδα της Αθήνας.

Ο βασιλιάς Αιγέας τη μια απελπιζόταν και την άλλη, παίρνοντας θάρρος απ᾽ το Θησέα, πίστευε ακόμα και σε κάποιο θαύμα. Επειδή όμως το πλοίο, όπως και τις άλλες φορές, θα έφευγε με μαύρο πανί, σημάδι της συμφοράς και του θανάτου, έδωσε στο γιο του κι ένα άσπρο για να τ᾽ αλλάξει στο γυρισμό, αν φυσικά γύριζαν πίσω ζωντανοί.

Τα παιδιά μπήκαν στο πλοίο που, όσο παράξενο κι αν φαίνεται, δεν ήταν αθηναϊκό. Η πόλη που θα γίνει κάποτε πανίσχυρη ναυτική δύναμη, δεν είχε τότε ούτε ένα δικό της καράβι, ούτε έναν Αθηναίο ναυτικό. Μα ένας νησιώτης καπετάνιος, που τον έλεγαν Φαίακα, προσφέρθηκε να τους πάει στην Κρήτη με το καράβι του. Και ευτυχώς, γιατί αλλιώς θα έπρεπε να πάρουν κρητικό πλοίο, μια και μόνο κρητικά καράβια ήταν εύκολο να βρεθούν κείνα τα χρόνια. Κι αυτό καθόλου δεν το ᾽θελε ο Θησέας, γιατί πολύ θα δυσκόλευε το σχέδιό του που δεν ήταν μόνο να σκοτώσει το Μινώταυρο αλλά και να γυρίσουν όλοι πίσω στην Αθήνα.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟΣ ΜΕ ΤΟ ΜΙΝΩΑ

Σαν φτάσανε στην Κρήτη βρήκαν το Μίνωα να τους περιμένει στην ακτή. Βγήκαν τα παιδιά στη στεριά κι ο Μίνωας τα κοίταζε προσεχτικά ένα ένα. Ο Θησέας ανησύχησε για τα δυο παλικάρια που τα έντυσε κορίτσια, μα ήταν τόσο τέλεια μεταμφιεσμένα που ο Μίνωας δεν κατάλαβε τίποτε. Το μάτι του όμως σταμάτησε σε μια πανώρια κόρη, την Ερίβοια, κι όπως ο Μίνωας ποτέ του δε λογάριαζε κανέναν, άπλωσε το χέρι του και την πείραξε. Ο Θησέας αμέσως βγήκε μπροστά.

—Ήρθαμε εδώ για να πεθάνουμε, όχι όμως και για να ατιμαστούμε, είπε με θάρρος.

—Ποιος είσαι εσύ που τολμάς να κάνεις σ᾽ εμένα παρατηρήσεις! φώναξε ο Μίνωας. Ξεχνάς πως είμαι βασιλιάς της πανίσχυρης Κρήτης! Κι αν αυτό δε σου φτάνει, μάθε πως είμαι και γιος του Δία, γιατί φαίνεται πως δεν το ξέρεις.

Ύστερα κοίταξε τον ουρανό, σήκωσε ψηλά τα χέρια και φώναξε:

—Πατέρα Δία, δείξε σε παρακαλώ ποιος είμαι!

Κι αμέσως τότε μια αστραπή έλαμψε στον ασυννέφιαστο ουρανό, σημάδι πως ο Δίας αναγνώριζε το γιο του.

Ο Θησέας ξαφνιάστηκε, μα ούτε και τώρα έχασε το θάρρος του.

—Αν αυτό έχει τόση σημασία, είπε, τότε έχω να σου πω πως είμαι κι εγώ γιος του θεού που κυβερνά τις θάλασσες. Είμαι γιος του Ποσειδώνα.

Ο Μίνωας δεν τον πίστεψε.

ΣΤΟ ΥΓΡΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ

—Αν είσαι γιος του Ποσειδώνα, τότε θα πρέπει να μπορείς να μου φέρεις πίσω αυτό. Και βγάζει το δαχτυλίδι του και το πετά με δύναμη μακριά, μέσα στη βαθιά θάλασσα.

Αμέσως ο Θησέας με μια βουτιά χάθηκε κι αυτός μέσ᾽ στα βαθιά νερά.

Πέρασε ώρα πολλή κι ο Θησέας δεν ξαναφάνηκε. Όλοι είπαν πως πνίγηκε, κι ο Μίνωας πρόσθεσε:

—Κρίμα που ο Μινώταυρος θα φάει έναν λιγότερο.

Η Αριάδνη όμως, η κόρη του Μίνωα, που ήταν κι αυτή εκεί, με κόπο έπνιξε ένα λυγμό και κρυφά σκούπισε τα δάκρυά της. Είχε προσέξει το Θησέα από την πρώτη στιγμή και η τόλμη του τη συγκίνησε. Αμέσως αγάπη δυνατή φώλιασε μέσα της καθώς ένα βέλος του Έρωτα, του φτερωτού γιου της θεάς Αφροδίτης, πέρασε τα φυλλοκάρδιά της. Έτσι τώρα σπάραζε απ᾽ τον πόνο που χάθηκε το λαμπρό παλικάρι.

Μα ο Θησέας κάθε άλλο παρά χάθηκε. Μόλις βούτηξε στο νερό τον πήραν δελφίνια και τον οδήγησαν γρήγορα στο παλάτι του θεού της θάλασσας, του κοσμοσείστη Ποσειδώνα, που ᾽ναι αδερφός του Δία κι όχι κατώτερος στη δύναμη απ᾽ το θεό που κρατά τους κεραυνούς στα χέρια του.

Σε μεγαλόπρεπο θρόνο, σαν σε τεράστιο κοχύλι, καθόταν ο θεός που κυβερνά τα κύματα. Πλάι του βρισκόταν η πανώρια Αμφιτρίτη, η γυναίκα του τρανού θεού. Κοντά τους ήταν ο Τρίτωνας και πολλές άλλες θαλασσινές θεότητες.

Με χαρά δέχτηκε ο Ποσειδώνας το Θησέα, και μόλις άκουσε γιατί κατέβηκε στο υγρό βασίλειό του, πρόσταξε τον Τρίτωνα να τρέξει να φέρει το δαχτυλίδι. Δεν άργησε να γυρίσει πίσω ο θαλασσινός θεός μαζί μ᾽ ένα πλήθος από Νηρηίδες. Μια απ᾽ αυτές κρατούσε το δαχτυλίδι και το έδωσε στο Θησέα. Αμέσως μετά η Αμφιτρίτη του φόρεσε χρυσό στεφάνι στα μαλλιά του κι ο Ποσειδώνας, που κατάλαβε πως ο Θησέας δεν έπρεπε να καθυστερήσει άλλο, πρόσταξε τον Τρίτωνα και τις Νηρηίδες να τον οδηγήσουν στην ακτή.

Ο Θησέας βγήκε από τη θάλασσα τη στιγμή που όλοι ετοιμάζονταν να φύγουν. Ξαφνικά όμως κάποιος φώναξε:

— Ο Θησέας! Γύρισε ο Θησέας!

Σαν τον είδε ο Μίνωας δεν τολμούσε να πιστέψει τα μάτια του. Όχι μόνο δεν πνίγηκε αλλά φορούσε και στο κεφάλι στεφάνι μ᾽ ολόχρυσα φύλλα. Μα πιο πολύ ξαφνιάστηκε όταν ήρθε κοντά του και του ᾽δωσε το δαχτυλίδι που είχε πετάξει στη θάλασσα. Κατάλαβε τώρα πως ο Θησέας δεν είναι ένας κοινός θνητός και τον φοβήθηκε. Γι αυτό είπε στην ακολουθία του.

— Ο πρώτος που θα φάει ο Μινώταυρος πρέπει να είναι αυτός.

Ακούγοντας τα λόγια του πατέρα της, η Αριάδνη σπάραξε απ᾽ τον πόνο. Λυπόταν όλους τους νέους και τις νέες, μα σαν άκουγε τέτοια λόγια για το Θησέα, ήταν σαν κάποιο μαχαίρι να της έσφαζε την καρδιά.

Ο Μίνωας πρόσταξε να βάλουν όλα τα παιδιά σε μια φυλακή και το Θησέα χώρια.

— Και αύριο το πρωί να τον πάτε στο Λαβύρινθο να τον φάει ο Μινώταυρος.

Η ταραχή της Αριάδνης τώρα κορυφώθηκε.

Ο ΜΙΤΟΣ ΤΗΣ ΑΡΙΑΔΝΗΣ

— Μεγάλη θεά της αγάπης, τι σου ᾽κανα και μου φύτεψες τέτοιο πόνο στην καρδιά, ψιθύρισε, κι έσκυψε το κεφάλι στον ώμο της αδερφής της, της Φαίδρας, για να μη δει κανένας τα κλαμένα μάτια της.

Γύρισε κείνη και την κοίταξε ανήσυχη.

— Γιατί κάνεις έτσι; Δεν είναι ούτε οι πρώτοι ούτε οι τελευταίοι που τρώει ο Μινώταυρος.

Η Αριάδνη τράβηξε την αδερφή της παράμερα.

— Φαίδρα, βοήθησέ με αν θες να μην πεθάνω. Πρέπει να σώσουμε αυτόν το νέο. Κι έδειξε με το βλέμμα της το Θησέα.

— Αριάδνη, είσαι τρελή. Ο πατέρας μας θα μας σκοτώσει και τις δυο. Δεν ξέρεις ότι πιο πολύ νοιάζεται για το Μινώταυρο παρά για μας;

— Βοήθησέ με Φαίδρα. Πες μου τι να κάνω για να τον σώσω.

— Δε βλέπω να γίνεται τίποτα Αριάδνη. Ούτε κι αυτός ο Δαίδαλος θα μπορούσε να βρει κάποιο τρόπο για να τον σώσει.

—Ο Δαίδαλος! είπε η Αριάδνη κι ο νους της ξαφνικά φωτίστηκε. Αμέσως παρατάει τη Φαίδρα και τρέχει στο εργαστήρι του μεγάλου τεχνίτη.

Ο Δαίδαλος ήταν ο Αθηναίος αρχιτέκτονας που έχτισε το Λαβύρινθο. Μα δεν ήταν μόνο αρχιτέκτονας και καλλιτέχνης αλλά και σοφός και πολυμήχανος όσο κανένας άλλος στον κόσμο. Μόλις είδε, στο άνοιγμα της πόρτας, την κόρη του Μίνωα, φώναξε:

—Αριάδνη ήρθες πάνω στην ώρα.

—Θέλω τη βοήθειά σου, σοφέ μου δάσκαλε.

—Κι εγώ τη δική σου. Πρέπει να σώσουμε τους νέους της Αθήνας και είσαι η μόνη που μπορείς να βοηθήσεις.

Σαν τ' άκουσε αυτό η Αριάδνη, έκλαψε από χαρά.

—Γι' αυτό ήρθα σε σένα, ψιθύρισε.

—Τότε άκουσέ με. Μαζί με τους νέους είναι κι ο Θησέας, ο γιος του Αιγέα. Ο Θησέας είναι μεγάλος ήρωας. Σκότωσε ληστές, κακούργους και τέρατα, και πιστεύω πως θα μπορέσει να σκοτώσει και το Μινώταυρο. Η μεγάλη δυσκολία δεν είναι σ' αυτό, αλλά στο πώς θα ξαναβγεί απ' το Λαβύρινθο. Τον έφτιαξα εγώ μ' εντολή του Μίνωα, μα δε φαντάστηκα ποτέ πως θα γινόταν η κατοικία ενός τέρατος. Ο Λαβύρινθος είναι ένα πολύ παράξενο κατασκεύασμα. Οι διάδρομοί του, οι στοές του, οι σκάλες του, οι πόρτες του και όλοι οι χώροι του είναι έτσι φτιαγμένοι, που ενώ είναι εύκολο να μπεις και να φτάσεις στο κέντρο, είναι μετά εντελώς αδύνατο να ξαναβγείς έξω.

—Σοφέ μου Δαίδαλε, βρες τη λύση.

—Την έχω βρει. Κάποιος όμως πρέπει να συναντήσει κρυφά το Θησέα και να του μιλήσει. Δε βρίσκω άλλον άνθρωπο εκτός από σένα. Πάρε αυτό το κουβάρι με την κλωστή. Βρες τρόπο να του το δώσεις χωρίς να σε δουν και πες του να δέσει τη μια άκρη κοντά στην είσοδο και να προχωρά ξετυλίγοντας το κουβάρι.

—Ω, κατάλαβα! Σίγουρος τρόπος! Φώναξε η Αριάδνη.

—Ναι. Ξανατυλίγοντας ύστερα την κλωστή, θα βρει την έξοδο και δε θα χαθεί. Για τα υπόλοιπα έχω εμπιστοσύνη στο Θησέα. Φοβάμαι μόνο μη σε υποψιαστεί στο τέλος ο πατέρας σου. Και είναι ικανός ακόμα και να σε σκοτώσει.

—Το ξέρω. Γι' αυτό θα φύγω με το Θησέα. Και αν με θέλει για ταίρι του, θα γίνω γυναίκα του. Ω Δαίδαλε, σοφέ μου δάσκαλε, αν ήξερες τι σου χρωστάω!

—Αν ήξερες κι εσύ τι χρωστάω κι εγώ σε σένα! Είμαι Αθηναίος, Αριάδνη, και πονώ για την Αθήνα. Πονώ για τα παιδιά που θυσιάζονται. Πονώ όμως και για κάτι άλλο. Που ζω στην ξενιτιά. Και που ενώ θέλω να κάνω έργα για τους ανθρώπους, στο τέλος κάνω παλάτια για τα τέρατα. Αν σωθεί ο Θησέας, ίσως

τότε να μπορέσω να ξαναγυρίσω κι εγώ στη γη που με γέννησε, να χτίζω και να δημιουργώ για όλους αυτούς που αγαπούν το ωραίο. Μα δεν είναι ώρα για λόγια. Πήγαινε γρήγορα να κάνεις αυτό που πρέπει.

—Τρέχω τώρα αμέσως. Μου 'δωσες φτερά, καλέ μου Δαίδαλε. Ο Θησέας θα σωθεί, κι όλα τα παιδιά μαζί του.

Με το κουβάρι κρυμμένο κάτω απ' τη μασχάλη της, η Αριάδνη έτρεξε και βρήκε το Θησέα.

—Είμαι κόρη του Μίνωα, του είπε. Με λένε Αριάδνη, κι όσο παράξενο κι αν μπορεί να σου φανεί, δε θέλω να χαθείς και θα προτιμούσα να πέθαινα, αν πέθαινες κι εσύ.

Ο Θησέας ξαφνιάστηκε. Θυμήθηκε όμως που είχε ζητήσει τη βοήθεια της Αφροδίτης κι αμέσως κατάλαβε. Κοίταξε την Αριάδνη. Ήταν πανώρια σαν θεά. Τη θαύμασε για το θάρρος της, θαμπώθηκε απ' την ομορφιά της και την αγάπησε κι αυτός αμέσως.

—Δεν ήρθα εδώ για να πεθάνω, απάντησε, αλλά για να σκοτώσω το Μινώταυρο.

—Αυτό κανένας δεν το μπορεί, είπε η Αριάδνη. Και όμως κάτι μου λέει πως εσύ θα το πετύχεις. Αλλά και πάλι δε θα μπορέσεις να ξαναδείς το φως του ήλιου, γιατί όποιος μπαίνει μέσα στο Λαβύρινθο δεν μπορεί να ξαναβρεί την έξοδο και να βγει έξω. Αλλά γι' αυτό ήρθα να σε βρω. Πάρε αυτό το κουβάρι με την κλωστή. Όταν θα μπεις στο Λαβύρινθο, δέσε την άκρη της κλωστής κοντά στην είσοδο και προχώρα ξετυλίγοντας το κουβάρι. Είναι ο μόνος τρόπος για να μη χαθείς. Στο γυρισμό, ξανατυλίγοντας την κλωστή, θα βρεις την πόρτα. Θέλω μονάχα, ύστερα απ' αυτό, να μη μ' αφήσεις στην Κρήτη, γιατί ο πατέρας μου θα μπορούσε ακόμα και να με σκοτώσει. Έτσι θα πρέπει να με πάρεις μαζί σου κι αν θες να με κάνεις ταίρι σου, θα γίνω η πιο ευτυχισμένη γυναίκα του κόσμου.

ΣΤΟ ΛΑΒΥΡΙΝΘΟ ΜΕ ΤΟ ΜΙΝΩΤΑΥΡΟ

Ο ήρωας ενθουσιάστηκε. «Σ' ευχαριστώ μεγάλη θεά», είπε σαν έμεινε μόνος, και το πρωί, όταν τον βάλανε στο Λαβύρινθο, έδεσε την κλωστή στην είσοδο, όπως του είπε η Αριάδνη, και προχωρούσε ξετυλίγοντας το κουβάρι. Ατέλειωτος κι αφάνταστα μπερδεμένος ήταν ο δρόμος μέσα στο Λαβύρινθο. Πότε πήγαινε από δω, πότε από κει, πότε γύριζε πίσω, ύστερα ξανά μπροστά και πάλι ζερβά και πάλι δεξιά, και ίσια κι απάνω και βόλτα και κάτω. Κι έτσι βάδιζε ώρα πολλή, ώσπου ξαφνικά, εκεί που δεν το περίμενε, είδε μπροστά του το Μινώταυρο.

Η μάχη με το θηρίο άρχισε αμέσως. Το τρομερό τέρας όρμησε με τα κέρατα πάνω στο Θησέα. Σβέλτος όμως ο νεαρός ήρωας, έκανε στην άκρη για να φυλαχτεί, ενώ με το σπαθί του το χτύπησε στα πλευρά. Μα το χτύπημα αυτό

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΡΑΤΟΣ

έκανε μικρό κακό στο Μινώταυρο που όρμησε και ξαναόρμησε, αλλά πάντα ο Θησέας προλάβαινε να παραμερίσει κι έτσι δεν πάθαινε τίποτα. Μέχρι που κάποτε το θηρίο, φανερά εξαντλημένο, θέλησε να πάρει μια ανάσα. Τότε ο Θησέας δεν έχασε την ευκαιρία. Το άρπαξε αμέσως απ᾽ τα κέρατα και με απίστευτη δύναμη το έριξε κάτω και του ᾽μπηξε γρήγορα το σπαθί στο στήθος. Κι αυτό ήταν το τέλος. Για το τέρας του Λαβύρινθου δε θα χρειαστούν πια άλλα θύματα.

Ο ήρωας κοίταξε το Μινώταυρο νεκρό, σκούπισε τον ιδρώτα απ᾽ το μέτωπό του και είπε: «Τώρα δε μένει παρά να βρω την έξοδο» και άρχισε να προχωρά τυλίγοντας την κλωστή στο κουβάρι. Κι ευτυχώς που ήταν αυτό το κουβάρι. Γιατί, ενώ κάτι του έδειχνε πως θα ᾽πρεπε να πάει από δω, η κλωστή τον οδηγούσε από κει, κι ενώ πάλι κάτι του έλεγε πως εκείνος είναι ο σωστός δρόμος, η κλωστή τον πήγαινε σε άλλο. Κι απορούσε και δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί η κλωστή τον οδηγεί μέσα από τόσο απίθανα περάσματα, ώσπου κάποτε, και σαν χόντρυνε πια το κουβάρι, βλέπει ξαφνικά μπροστά του την έξοδο.

— Αν δεν είχα αυτό το νήμα, θα ήμουνα χαμένος, είπε. Μ᾽ έσωσε η Αριάδνη!

Μα να που στην έξοδο τον περίμενε η όμορφη κόρη. Ήταν μόνη. Ευτυχώς ο Μίνωας δεν είχε φροντίσει να βάλει φρουρούς γιατί το νόμιζε εντελώς περιττό.

Κλαίγοντας από χαρά η κόρη του Μίνωα, έπεσε στην αγκαλιά του Θησέα και αυτός δεν έβρισκε λόγια να την ευχαριστήσει. Της έδωσε μόνο το κουβάρι, «το μίτο της Αριάδνης», όπως τον λέγανε από τότε. Και ύστερα είπε:

— Πάμε τώρα να βρούμε τους άλλους, και την τράβηξε απ᾽ το χέρι.

Ξεκίνησαν τρέχοντας. Η φυλακή όμως που ήταν τα παιδιά, δεν ήταν αφύλαχτη. Η Αριάδνη φοβήθηκε.

— Μη φοβάσαι, όλα θα πάνε καλά. Κι αφού είπε αυτά, σφύριξε τρεις φορές.

ΣΩΘΗΚΑΝ ΟΛΟΙ

Σαν ακούστηκαν στη φυλακή τα σφυρίγματα, τα παιδιά ξεσηκώθηκαν. Αμέσως, όλα μαζί, πέσαν με ορμή πάνω στην πόρτα και τη σπάσανε. Τρέχουν οι φρουροί και βλέπουν να βγαίνουν πρώτα δυο κορίτσια. Πάνε να τα σπρώξουν πίσω και τρώνε κάτι γροθιές που σωριάστηκαν κάτω. Τρέξαν και οι φύλακες, μα έπαθαν κι αυτοί τα ίδια, γιατί τα «κορίτσια» δεν ήταν κορίτσια, αλλά τα δυο παλικάρια που ήταν ντυμένα με γυναικεία ρούχα. Σε λίγο έφτασε κι ο Θησέας με το σπαθί στο χέρι, μα δε χρειάστηκε να κάνει τίποτα. Όλα είχαν τελειώσει και τώρα τρέχοντας φτάσαν όλοι στην ακτή.

Αυτή την ώρα ήταν εκεί ερημιά. Όλα τα κρητικά καράβια ήταν στη στεριά και μόνο το δικό τους πλοίο ήταν στο νερό.

— Πριν μπούμε στο πλοίο, λέει ο Θησέας, ελάτε να τρυπήσουμε τους πά-

τους των καραβιών του Μίνωα, γιατί, αν μας κυνηγήσουν, μπορεί να μας φτάσουν.

Γρήγορα τρύπησαν όλα τα καράβια. Ύστερα μπήκαν στο πλοίο, και, με μια χαρά που δε λέγεται με λόγια, ξεκίνησαν για την Αθήνα. Όταν ο Μίνωας πήρε είδηση τι έγινε, λύσσαξε απ' το κακό του. Δεν ήταν δα και λίγο. Όχι μόνο ο Θησέας σκότωσε το Μινώταυρο, όχι μόνο το 'σκασαν όλοι, αλλά τους βοήθησε η κόρη του η Αριάδνη, και το χειρότερο, πάει κι αυτή μαζί τους.

— Μα πού θα μου πάνε, θα τους πιάσω. Κι αμέσως πρόσταξε να ρίξουν τα καράβια στη θάλασσα και να τους κυνηγήσουν.

Μα τα καράβια, καθώς ήταν τρύπια, μόλις ανοίχτηκαν στη θάλασσα, βούλιαξαν όλα!

Ο Μίνωας γύρισε στο παλάτι απελπισμένος.

«Και να σκεφτείς, μονολογούσε, πως για όλα αυτά φταίει η Αριάδνη».

Στο τέλος όμως, ανίκανος να κάνει τίποτα, σκέφτηκε πιο λογικά και είπε.

«Δε βαριέσαι. Ήταν θέλημα των θεών. Κι έπειτα, είναι κόρη μου. Ας είναι για το καλό της. Μα κι ο Θησέας, για να πούμε την αλήθεια, δεν είναι και κανένας τυχαίος, αφού είναι γιος του Ποσειδώνα». Κι αφού τα δικαιολόγησε έτσι, κάπως ησύχασε.

ΣΤΗ ΝΑΞΟ

Το πλοίο του Θησέα έκανε ένα σταθμό στη Νάξο και χρειάστηκε να περάσουν εκεί τη νύχτα. Όλοι έπεσαν να κοιμηθούν στην αμμουδιά. Το βράδυ όμως ήρθε στον ύπνο του Θησέα ο Διόνυσος, ο θεός του κρασιού και της ευθυμίας.

— Πρέπει να σηκωθείτε να φύγετε χωρίς την Αριάδνη, του είπε, γιατί αυτή είναι η θέληση του Δία, του πατέρα των θεών και των ανθρώπων.

Λυπημένος ο Θησέας, αλλά και μην μπορώντας να παρακούσει την προσταγή του θεού, ξύπνησε τους συντρόφους του, κι αφού τους είπε τι είδε στον ύπνο του, αποφάσισαν να φύγουν αμέσως.

Έτσι μπήκαν ξανά στο πλοίο και ξεκίνησαν για την Αθήνα αφήνοντας την Αριάδνη στην αμμουδιά να κοιμάται.

Όταν η Αριάδνη ξύπνησε και είδε πως έμεινε μόνη, έκλαψε πικρά.

— Πόση αχαριστία, ψιθύρισε.

Μα την ίδια στιγμή φάνηκε μπροστά της ο θεός Διόνυσος.

— Δεν υπάρχει καμιά αχαριστία, είπε. Σε τίποτα δε φταίει ο Θησέας. Εγώ τον πρόσταξα να φύγει και να σ' αφήσει στην ακτή. Γιατί είναι θέληση του μεγάλου Δία, να γίνεις γυναίκα μου.

Έτσι η Αριάδνη, η κόρη του Μίνωα, παντρεύτηκε το θεό Διόνυσο.

Στην Αθήνα, ο Αιγέας, απ' τη στιγμή που έφυγε ο γιος του και τα άλλα παιδιά, δεν μπορούσε να ησυχάσει απ' την αγωνία. Δεν έκλεισε μάτι ούτε μια

νύχτα και στο τέλος αποφάσισε να κατεβεί στο Σούνιο. Εκεί κάθισε σ' έναν ψηλό βράχο πάνω απ' τη θάλασσα και κοίταζε καρτερικά τον ορίζοντα περιμένοντας να φανεί το καράβι του Θησέα, να δει το άσπρο πανί και να του φύγει το βάρος που του πλάκωνε την καρδιά.

Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΤΑΠΙΝΕΙ ΤΟΝ ΑΙΓΕΑ

Μα να στον ορίζοντα ένα μικρό, ένα πολύ μικρό, σκούρο σημαδάκι. Ο Αιγέας δεν τολμούσε να πιστέψει πως αυτό είναι το μαύρο πανί του πλοίου που περίμενε. Μα το σημαδάκι όλο και μεγάλωνε, ώσπου είδε καθαρά πως ήταν το γνωστό μαύρο πανί της συμφοράς και του θανάτου. Έγινε λοιπόν εκείνο που τόσο πολύ τον τρόμαζε! Το γιο του τον έφαγε ο Μινώταυρος!

— Άμοιρε γέρο, σαν ν' άκουσε τότε να του λέει κάποια φωνή, ήθελες τόσο πολύ ν' αποχτήσεις ένα γιο για να σου δώσει τη χαρά και την ξεκούραση. Απόχτησες το γιο που ήθελες, μα να τι κέρδισες: τον πόνο και τη συμφορά!

Σαν χαμένος ο Αιγέας κοίταξε άλλη μια φορά το μαύρο πανί που του σπάραζε την καρδιά και μην αντέχοντας πια άλλο, ρίχτηκε απ' τον ψηλό βράχο μέσα στην αφρισμένη θάλασσα.

Γιατί δυστυχώς ο Θησέας, απ' την πολλή χαρά του, αλλά κι από τις τόσες περιπέτειες και συγκινήσεις, ούτε θυμήθηκε καθόλου πως έπρεπε ν' αλλάξει το μαύρο πανί με άσπρο. Κι ενώ ο Αιγέας χανόταν μέσα στα κύματα εκείνος αμέριμνος και χαρούμενος συνέχιζε το ταξίδι του για την Αθήνα.

Μόλις ο Θησέας με τους συντρόφους του βγήκε στη στεριά —ήταν εκεί, στο Φάληρο— πρόσταξε έναν κήρυκα να τρέξει στην Αθήνα, να φέρει γρήγορα τα καλά νέα στην πόλη για να χαρεί ο πατέρας του κι όλοι οι Αθηναίοι. Ο ίδιος με τους συντρόφους του έμειναν για να κάνουν τις πρέπουσες θυσίες στους θεούς, να τους ευχαριστήσουν για τη σωτηρία τους και τη μεγάλη νίκη.

Είχε τελειώσει η θυσία όταν βλέπουν να γυρίζει ο κήρυκας μαζί με πολλούς Αθηναίους που πλησίαζαν φωνάζοντας: Ελελεύ! Ιού! Ιού!

Παραξενεύτηκαν όλοι απ' αυτές τις κραυγές, γιατί ενώ το «Ελελεύ!» εσήμαινε χαρά, το «Ιού! Ιού!» σήμαινε λύπη.

Δεν άργησαν όμως να μάθουν το θλιβερό μαντάτο και ο Θησέας έκλαψε πικρά κι απαρηγόρητα για τον άδικο χαμό του πατέρα του και για το ασυγχώρητο φταίξιμό του. Το ίδιο έκλαψαν για το χαμό του Αιγέα και οι σύντροφοί του. Όμως παρ' όλα αυτά, δεν ήταν ώρα μόνο για κλάματα αλλά και για μεγάλη χαρά. Έτσι ο γυρισμός του Θησέα στην Αθήνα ήταν επάνοδος θριάμβου. Μπροστά πήγαινε ο ίδιος ο ήρωας, πίσω του ακολουθούσαν τα δυο παλικάρια, που είχαν ντυθεί κορίτσια, και παραπίσω οι άλλοι νέοι και νέες.

Με κραυγές: «Ελελεύ! Ιού! Ιού!» υποδέχτηκε όλη η Αθήνα τον ήρωα Θησέα και τους συντρόφους του, ενώ πολλοί τους πετούσαν κλαδιά ελιάς κι άλλοι τους έβαζαν στα κεφάλια τους στεφάνια στολισμένα με άσπρες κορδέλες, κάτι

που το συνήθιζαν, ως τότε, μόνο για τ᾽ αγάλματα των θεών.

Η χαρά απ᾽ τη μεγάλη νίκη σκέπασε γρήγορα τη λύπη για το θάνατο του Αιγέα. Όχι μόνο σκοτώθηκε ο Μινώταυρος, αλλά γύρισαν κι όλοι ζωντανοί! Κι έπειτα, η Αθήνα θα είχε από δω κι εμπρός βασιλιά το Θησέα, το μεγάλο ήρωα και σωτήρα των παιδιών της. Για να μείνει όμως άσβηστη η μνήμη του Αιγέα, ονόμασαν Αιγαίο Πέλαγος τη θάλασσα που κατάπιε τον άμοιρο πατέρα.

Ο ΘΗΣΕΑΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ο Θησέας κυβέρνησε την Αθήνα με σοφία και αγάπη. Όσο κανένας άλλος, συμπαραστάθηκε στους φτωχούς και τους αδύνατους. Κυβέρνησε δημοκρατικά και λέγανε μάλιστα πως έμαθε στο λαό ν᾽ αποφασίζει αυτός για τις τύχες του. Ο Θησέας φρόντιζε όχι μόνο για το λαό της Αθήνας αλλά και για όλο το λαό της Αττικής. Χτύπησε τους μεγάλους άρχοντες που εκμεταλλεύονταν τους χωρικούς κι ένωσε όλους τους δήμους της Αττικής σε έναν. Τους χωρικούς τους έκανε έτσι Αθηναίους πολίτες σχηματίζοντας την «Πολιτεία των Αθηναίων». Και είναι από τότε που λένε την Αθήνα στον πληθυντικό, δηλαδή Αθήναι, ακριβώς γιατί η Αθήνα μαζί με τους άλλους δήμους της Αττικής έγιναν μια πολιτεία. Για τον ίδιο λόγο η μεγάλη «γιορτή των Αθηναίων», όπως λεγόταν ως τότε, ονομάστηκε «γιορτή των Παναθηναίων» γιατί έπαιρναν πια μέρος οι κάτοικοι όλων των δήμων της Αττικής.

Ο Θησέας βοήθησε πολύ και τον αθλητισμό. Όπως ο Ηρακλής, που καθιέρωσε τους Ολυμπιακούς Αγώνες, και μάλιστα προς τιμή του πατέρα του, του Ολύμπιου Δία, έτσι κι ο Θησέας καθιέρωσε τα Ίσθμια, άλλους μεγάλους αθλητικούς αλλά και καλλιτεχνικούς αγώνες που γίνονταν κάθε τρία χρόνια στον Ισθμό προς τιμή του Ποσειδώνα, του δυνατού θεού της θάλασσας, που λέγανε μάλιστα πως ήταν πατέρας του.

Κι ενώ ο Θησέας δεν έκανε κανένα επιθετικό πόλεμο, εξακολουθούσε ν᾽ αγαπά τους άθλους και τ᾽ ανδραγαθήματα. Έτσι πήρε μέρος μαζί με τον Ιάσονα στην Αργοναυτική εκστρατεία, και μαζί με πολλούς άλλους ήρωες κυνήγησε τον Καλυδώνιο κάπρο. Τέλος, μαζί με τον Ηρακλή, πήρε μέρος στην εκστρατεία στη χώρα των Αμαζόνων. Για όλα αυτά οι Αθηναίοι λέγανε με πολλή περηφάνια, πως τίποτα δεν έγινε χωρίς το Θησέα ή ακόμα πως ήταν ένας άλλος Ηρακλής.

Όταν ο Θησέας πήγε μαζί με τον Ηρακλή να φέρουν απ᾽ τη χώρα των Αμαζόνων τη ζώνη της Ιππολύτης, χρειάστηκε να πολεμήσει πλάι στο μεγάλο ήρωα και έδειξε τότε, για άλλη μια φορά, τον ηρωισμό του και την αυτοθυσία του.

Ο Θησέας σ᾽ αυτή τη μάχη έπιασε αιχμάλωτη μια απ᾽ τις τρεις βασίλισσες των Αμαζόνων, την Αντιόπη, και την έφερε στην Αθήνα. Την αιχμάλωτη Αντιόπη ο Θησέας την αγάπησε και αντί για σκλάβα την έκανε γυναίκα του. Μαζί της

απόχτησε ένα γιο, τον Ιππόλυτο, τον αγνό και ωραίο νέο που αφιερώθηκε στην υπηρεσία της θεάς Άρτεμης.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΜΑΖΟΝΕΣ

Και ενώ η Αντιόπη ζούσε ευτυχισμένη πλάι στο Θησέα, οι Αμαζόνες, στη μακρινή πατρίδα τους, δεν μπορούσαν να ησυχάσουν στην ιδέα πως η βασίλισσά τους πιάστηκε αιχμάλωτη και πως τυραννιέται τώρα σκλάβα στο παλάτι του Θησέα, όπως φαντάζονταν. Έτσι αποφάσισαν να εκστρατεύσουν ενάντια στην Αθήνα για να τη λευτερώσουν. Ήρθαν λοιπόν με καράβια, βγήκαν στην Αττική και χτύπησαν την Αθήνα. Οι πολεμόχαρες αυτές γυναίκες ήταν τόσο δυνατές, που τις έτρεμαν όλοι οι στρατοί του κόσμου. Και το κακό ήρθε στην Αθήνα ξαφνικά. Μπροστά στην άγρια ορμή των Αμαζόνων, που τρέχαν ασυγκράτητες καβάλα στ' άλογα σκορπώντας τον όλεθρο, οι Αθηναίοι δεν πρόλαβαν ν' αντισταθούν στην πόλη κι έτρεξαν και κλείστηκαν όλοι στην Ακρόπολη. Εκεί όμως ο Θησέας οργάνωσε με επιτυχία την άμυνά του και μετά ετοιμάστηκε για επίθεση. Η Αντιόπη, που πάντα εξακολουθούσε να αγαπά τον άντρα της, δε φαντάστηκε πως οι Αμαζόνες κάναν αυτή την εκστρατεία από αγάπη για κείνη την ίδια. Αντίθετα, πίστευε, όπως κι ο Θησέας, πως κάναν έναν πόλεμο εκδικητικό κι αρπακτικό. Έτσι στάθηκε στο πλευρό του, συμπαραστάτρια και συμπολεμίστρια.

Τέλος, ήρθε η μέρα που δόθηκε η αποφασιστική μάχη. Ήταν μια μάχη τρομερή κι αιματόβρεχτη. Με λύσσα πολεμούσαν οι Αθηναίοι για την πατρίδα τους, για τους βωμούς τους και τις εστίες τους, όπως νόμιζαν.

Με διπλή λύσσα πολεμούσαν οι Αμαζόνες για να λευτερώσουν τη βασίλισσά τους, που πίστευαν πως τυραννιέται στη σκλαβιά. Η μάχη όμως, όσο τρομερή κι αν ήταν, δεν έγερνε ούτε από τη μια, ούτε από την άλλη μεριά.

Κάποια στιγμή οι Αμαζόνες βλέπουν να ορμά, πρώτος καβάλα σε άλογο, ένας ωραίος και λαμπροντυμένος πολεμιστής και με το απαράμιλλο θάρρος του να εμψυχώνει το στρατό των Αθηναίων. Πέφτουν τότε απάνω του και μάχη φοβερή άναψε σ' αυτό το σημείο, ώσπου το βέλος μιας Αμαζόνας, της Μολπαδίας, ρίχνει απ' τ' άλογο τον ωραίο πολεμιστή νεκρό. Με άγριες πολεμικές κραυγές τρέχουν τότε οι Αμαζόνες ν' αρπάξουν το σώμα του νεκρού για να ταπεινώσουν πιο πολύ τους Αθηναίους κι η μάχη άναψε τώρα πάνω απ' το σκοτωμένο, μέχρι που κάποια στιγμή μια Αμαζόνα φώναξε:

— Σταματήστε τον πόλεμο! Σκοτώσαμε την ίδια την Αντιόπη!

Σαν δια μαγείας, η μάχη σταμάτησε και οι δυο αντίπαλοι στρατοί θρηνούσαν τώρα μαζί τη γενναία Αντιόπη, την άλλοτε βασίλισσα των Αμαζόνων και ύστερα βασίλισσα της Αθήνας.

Μετανιωμένες οι Αμαζόνες γιατί ξεκίνησαν αυτόν τον πόλεμο, κι αφού την έθαψαν αδελφωμένες με τους Αθηναίους, ξεκίνησαν για τη μακρινή πατρίδα

τους γεμάτες πόνο και πίκρα.

Απαρηγόρητος κι ο Θησέας θρήνησε την Αντιόπη για πολύ καιρό. Μα τελικά ο χρόνος μαλάκωσε τον πόνο του. Γιατί η ζωή έχει πάντα τις απαιτήσεις της κι η διακυβέρνηση της Αθήνας δεν μπορούσε να παραμεληθεί. Στο μεταξύ ο μεγάλος εχθρός των Αθηναίων, ο Μίνωας, είχε πεθάνει. Τώρα βασίλευε στην Κρήτη ο γιος του, ο Δευκαλίωνας, που δεν έμοιαζε καθόλου με τον πατέρα του, κι έβλεπε πως δε βγαίνει τίποτα αν τρέφεται μια τέτοια εχθρότητα. Κι έπειτα η Αθήνα του Θησέα δεν ήταν πια η άλλοτε αδύναμη πόλη, αλλά μια πολύ υπολογίσιμη δύναμη.

Ο Θησέας από την άλλη μεριά, που δεν αγαπούσε τα αδικαιολόγητα μίση και τους πολέμους, πρόσφερε στο Δευκαλίωνα φιλία και συμμαχία. Ο Δευκαλίωνας όχι μόνο συμφώνησε, αλλά για να δέσουν πιο πολύ τη φιλία τους, πρότεινε να δώσει στο Θησέα την αδερφή του τη Φαίδρα για γυναίκα του, κι εκείνος δέχτηκε με χαρά. Έτσι σφραγίστηκε η μεγάλη φιλία και συμμαχία της Αθήνας και της Κρήτης.

Ο Θησέας, από το γάμο του με τη Φαίδρα, απόχτησε δυο γιους, απ' τους οποίους ο Δημοφώντας έγινε αργότερα βασιλιάς της Αθήνας. Ο γάμος όμως με την κόρη του Μίνωα δεν έφερε καλό στον Θησέα. Η Φαίδρα δε στάθηκε πλάι του σαν άξια σύζυγος και βασίλισσα. Με μια ψεύτικη κατηγορία ενάντια στον Ιππόλυτο, το γιο του Θησέα και της Αντιόπης, προκάλεσε μια τραγωδία που είχε σαν αποτέλεσμα το θάνατο του Ιππόλυτου και την αυτοκτονία της ίδιας. Το δράμα αυτό, που το ιστορούμε σε άλλο βιβλίο, συγκίνησε πολύ τους Αθηναίους και η αθάνατη τραγωδία του Ευριπίδη «Ιππόλυτος», εξακολουθεί να συγκινεί και σήμερα όπως κι εκείνα τα παλιά χρόνια.

ΘΗΣΕΑΣ ΚΑΙ ΠΕΙΡΙΘΟΥΣ

Αργότερα ο Θησέας συνδέθηκε με μεγάλη φιλία με τον Πειρίθου, το βασιλιά των Λαπιθών, μιας γενναίας φυλής που ζούσε στη Θεσσαλία.

Ο Πειρίθους, που ήταν ατρόμητος πολεμιστής και ήρωας, γνωρίστηκε με το Θησέα κάπως παράξενα. Σαν έμαθε για τα πολλά και λαμπρά κατορθώματα του Αθηναίου ήρωα, ζήλεψε τη δόξα του και πολύ τον τυραννούσε η ιδέα πως ο Θησέας επισκίαζε τη δική του δόξα. Αποφάσισε γι' αυτό να τον ταπεινώσει για να φανεί αυτός ανώτερος.

Έτσι πήγε στο Μαραθώνα κι άρπαξε ένα κοπάδι από τα καλύτερα βόδια του Θησέα λέγοντας στους τρομαγμένους τσοπάνηδες:

— Να πάτε να πείτε στο βασιλιά σας πως τα βόδια του τα πήρε ο Πειρίθους, ο γενναιότερος άνθρωπος που ζει σήμερα στον κόσμο και πως του παραγγέλνει, αν τολμά, να 'ρθει να του τα πάρει.

Πολύ προσβλήθηκε απ' αυτό ο Θησέας κι έτρεξε να τον βρει, όχι τόσο για να πάρει πίσω τα βόδια, όσο για να ξεπλύνει την προσβολή που του έκανε.

Οι δυο ήρωες αντικριστήκανε έξω απ᾽ το Μαραθώνα.

Όταν από μακριά είδε ο Θησέας τον Πειρίθου κι ο Πειρίθους το Θησέα, τότε κι οι δυο αλύγιστοι κι αποφασισμένοι προχώρησαν με βήμα σταθερό και μάτι άγριο, ο ένας ενάντια στον άλλο. Μια και μόνη σκέψη είχε στο νου του ο καθένας: να σκοτώσει τον αντίπαλό του ή να σκοτωθεί.

Σαν πλησίασαν κοντά, σταμάτησαν κι έβαλαν κι οι δυο τα χέρια τους στις λαβές των σπαθιών τους, σημάδι πως η μονομαχία θ᾽ άρχιζε.

Αλλά την ίδια στιγμή δεν μπορούσαν να μη θαυμάσουν κι ο ένας τον άλλο για την τόλμη του και την ομορφιά του, για τη λεβεντιά του και τη λαμπρή πανοπλία του, που τον έκανε να φαίνεται ίδιος με θεό.

Κάποια στιγμή αποφάσισαν κι έσυραν τα σπαθιά τους, έτοιμοι να χτυπηθούν. Μα ξαφνικά κοντοστάθηκαν και τότε έγινε κάτι το απρόσμενο. Πέταξαν κι οι δυο τα σπαθιά τους μακριά, κι έμειναν έτσι να κοιτάζονται γεμάτοι θαυμασμό. Ύστερα όμως το βλέμμα τους αγρίεψε και πάλι, ώσπου με λύσσα όρμησαν ο ένας πάνω στον άλλο. Μα και πάλι δεν τ᾽ άντεξε η καρδιά τους να χτυπηθούν, οπότε, ανοίγοντας τα χέρια τους, αγκαλιάστηκαν και φιλήθηκαν. Αμέσως μετά ορκίστηκαν αιώνια φιλία και ύστερα σφράγισαν τη φιλία τους αλλάζοντας τα όπλα τους.

Από κείνη τη στιγμή αρχίζει η μεγάλη φιλία του Θησέα και του Πειρίθου που έγινε ακόμα πιο δυνατή όταν ο Θησέας βοήθησε το φίλο του να νικήσει τους φοβερούς Κένταυρους, τότε που αυτοί προσπάθησαν, πάνω στο γάμο του, ν᾽ αρπάξουν τη γυναίκα του, την πανώρια Δηιδάμεια, όπως είδαμε σε άλλο βιβλίο.

Ο Θησέας στη μάχη αυτή με τους Κένταυρους, τα παράξενα και τρομερά αυτά όντα, έδειξε για άλλη μια φορά την αξία του και την τόλμη του. Οι Κένταυροι, εκτός απ᾽ το σοφό Χείρωνα, ήταν άγριοι και φοβεροί και κάναν μεγάλο κακό σ᾽ όλη την Ελλάδα. Τους τρέμανε όλοι, βασιλιάδες, ήρωες και λαοί. Κι όλοι τους καλόπιαναν για να μην πάθουν χειρότερα. Ο πρώτος όμως που τους νίκησε ήταν ο Θησέας. Οι ανίκητοι ως τότε Κένταυροι πάθανε πραγματική πανωλεθρία κι έπαψαν να είναι ο φόβος κι ο τρόμος των ανθρώπων σ᾽ εκείνα τα μέρη. Αργότερα ο Ηρακλής εξόντωσε και τους τελευταίους. Έτσι καθάρισε η γη από την παρουσία τους κι ημέρεψαν βουνά και κάμποι.

Τώρα καλά θα ήτανε να τελειώναμε την ιστορία του Θησέα κάπου εδώ. Εξάλλου, έτσι κάνουν πολλοί συγγραφείς. Από δω κι εμπρός δεν υπάρχουν πια θαυμαστά κατορθώματα, κι έχουνε κάποιο δίκιο όσοι δε θέλουν να χαλάσουν τις ωραίες εντυπώσεις για το μεγάλο ήρωα. Έλα όμως που σαν μυθολογία δε θα ήταν σωστή. Έλα που κάτι κεντρίζει το συγγραφέα να προχωρήσει και τον κάνει να μη θέλει να πει ότι «ζήσανε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα», αφού μάλιστα δεν είναι και καθόλου έτσι.

Ας πάμε λοιπόν παρακάτω, κι αν η ιστορία μας δεν τελειώνει όμορφα ίσως να βγαίνει κάτι που να αξίζει πιο πολύ από ένα ευχάριστο τέλος.

Δυστυχώς η φιλία του Θησέα με τον Πειρίθου δε βγήκε σε καλό ούτε για τον έναν ούτε για τον άλλο.

Λίγο καιρό μετά τη μάχη με τους άγριους Κένταυρους, η γυναίκα του Πειρίθου πέθανε και επειδή και η γυναίκα του Θησέα, η Φαίδρα, είχε αυτοκτονήσει, οι δυο φίλοι αποφάσισαν να ξαναπαντρευτούν. Και για να μπορέσουν να πάρουν τις γυναίκες που λαχταρούσε η καρδιά τους υποσχέθηκαν να βοηθήσει ο ένας τον άλλο.

Ενώ όμως αυτό δε φαινόταν να είναι κακό, ωστόσο ήταν, γιατί έβαλαν στο νου τους τα πιο παράλογα σχέδια.

Είναι αλήθεια κρίμα τέτοιοι άνθρωποι να γίνονται στο τέλος παράλογοι. Και όμως αυτό πολλές φορές συμβαίνει. Κι επειδή συμβαίνει πραγματικά, το βλέπουμε και στη μυθολογία, πράγμα που δείχνει πόσο μεγάλοι ήταν οι δεσμοί της μυθολογίας με την πραγματικότητα κι ας είναι ορισμένα γεγονότα εντελώς φανταστικά. Κι ενώ πολλοί άνθρωποι κάνουν τρέλες όταν είναι μικροί και όταν μεγαλώσουν φρονιμεύουν, με τους δυο φίλους έγινε το αντίθετο.

Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΩΡΑΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ

Ο Θησέας λοιπόν, σαν αποφάσισε να ξαναπαντρευτεί, θέλησε να πάρει γυναίκα του την ωραία Ελένη, την κόρη του Δία και της Λήδας που ήταν τότε δώδεκα μόνο χρονών ενώ εκείνος ήταν πενήντα. Κι επειδή με μια τέτοια διαφορά ηλικίας, δεν τολμούσε να τη ζητήσει κανονικά σε γάμο, αποφάσισε να την κλέψει και γι᾽ αυτό είπε στον Πειρίθου:

— Βοήθησέ με τώρα εσύ και μετά θα σε βοηθήσω κι εγώ να πάρεις για γυναίκα σου όποια τραβάει η καρδιά σου.

Ο Πειρίθους κράτησε το λόγο του και οι δυο φίλοι πήγανε στη Σπάρτη και κλέψανε την Ελένη. Την άρπαξαν ξαφνικά την ώρα που χόρευε με τις φιλενάδες της στο ναό της Ορθίας Αρτέμιδος. Γρήγορα την έφεραν στην Αττική και την έκρυψαν στις Αφίδνες όπου έμενε τώρα η μητέρα του Θησέα, η Αίθρα. Κι αυτή, τι να κάνει, ανάλαβε να τη φυλάει και να της κρατά συντροφιά όσο θα έλειπε ο Θησέας. Έτσι η αρπαγή της μικρούλας Ελένης έγινε χωρίς πολλές δυσκολίες. Οι δυσκολίες θα φανούν αργότερα και μάλιστα ολέθριες.

Αν όμως η εκλογή του Θησέα ήταν μια φορά παράλογη, η εκλογή του Πειρίθου ήταν δέκα.

Πρώτ᾽ απ᾽ όλα διάλεξε για να πάρει γυναίκα του μια θεά. Έπειτα η θέα αυτή ήταν παντρεμένη και τρίτο και χειρότερο γι᾽ αυτόν, είχε για άντρα της ένα θεό, που οι άνθρωποι φοβούνταν να προφέρουν ακόμα και τ᾽ όνομά του. Μα ο Πειρίθους όλα αυτά τ᾽ αψήφησε. Το πρόβλημα γι᾽ αυτόν ήταν μόνο πώς να το πει στο Θησέα. Τελικά βρήκε τον τρόπο.

— Ποιος στη χάρη σου με την ωραία Ελένη, του είπε.

— Πες και κόρη του Δία! λέει με καμάρι ο Θησέας.

— Εσύ πια έγινες ίσος με τους θεούς, εγώ όμως...

— Τι θα πει «εγώ όμως». Δεν είπαμε; Διάλεξε όποια θέλεις. Είμαστε δύο, κι

οι δυο ατρόμητοι και δυνατοί όσο κανένας. Το σκέφτεσαι ακόμα;

— Μπράβο Θησέα. Έτσι είμαι κι εγώ. Το ξέρεις. Και στον Κάτω Κόσμο θα κατέβαινα για σένα.

— Εγώ και στα Τάρταρα λέει ο Θησέας.

— Αυτό θα πει φιλία! Κι εγώ ο ανόητος σκεφτόμουνα πώς να σου το πω, συμπληρώνει ο Πειρίθους. Ε, λοιπόν, για τον Κάτω Κόσμο πρόκειται. Πεθύμησα την Περσεφόνη, τη γυναίκα του Πλούτωνα!

Σαν τ᾽ άκουσε αυτό ο Θησέας έμεινε με το στόμα ανοιχτό. Τι να πει όμως; Είχε δώσει λόγο πάνω στο λόγο και τώρα δεν μπορούσε να κάνει πίσω. Κι έπειτα, να φανεί ότι φοβάται, τη στιγμή που ο Πειρίθους αποφάσιζε τέτοιο τόλμημα; Έτσι, χωρίς πολλές χρονοτριβές, οι δυο φίλοι έβαλαν σ᾽ εφαρμογή το παράλογο σχέδιό τους.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΩΝΑ

Από έναν γκρεμό, που ήταν κοντά στον Κολωνό, κατέβηκαν στο βασίλειο του Κάτω Κόσμου. Όλα στην αρχή πήγαιναν καλά. Ξεγέλασαν το Χάροντα και τους πέρασε με τη βάρκα του το ιερό υπόγειο ποτάμι, τη Στύγα. Ύστερα πέρασαν, χωρίς δυσκολίες, την Πύλη του Άδη που τη φύλαγε ο τρομερός Κέρβερος και τέλος προχώρησαν με προφύλαξη για το παλάτι του Πλούτωνα, προσέχοντας πάντα μην τους δει ο τρομερός βασιλιάς των πεθαμένων. Το σχέδιό τους ήταν ν᾽ αρπάξουν στα κρυφά την Περσεφόνη.

Μα ο Πλούτωνας, σαν θεός που ήταν, τα είχε καταλάβει όλα και ξάφνου παρουσιάζεται μπροστά τους.

— Τι ζητάτε εσείς εδώ, δυο ζωντανοί στον Άδη; είπε μ᾽ ένα προσποιητό ύφος που δε φανέρωνε όλο το θυμό που κρυβόταν μέσα του.

Οι δυο φίλοι τα ᾽χασαν. Τι να πουν δεν ξέρανε. Στο τέλος όμως ο Πειρίθους πήρε λίγο θάρρος και άνοιξε το στόμα του.

— Να, επειδή θα κάνουμε μια γιορτή στο παλάτι μου, θα θέλαμε, αν φυσικά δεν έχεις αντίρρηση, ν᾽ αφήσεις την Περσεφόνη να ᾽ρθει να μας τιμήσει με την παρουσία της.

— Κι εγώ να μην έρθω; ρώτησε ο Πλούτωνας, που άρχισε πια να τους δουλεύει.

— Πώς, πώς! απάντησαν σαστισμένοι κι οι δυο.

«Τι μασκαράδες!» είπε μέσα του ο Πλούτωνας. Μα κρύβοντας πάντα την αγανάκτησή του, είπε:

— Λοιπόν ακούστε: Δεν είναι για μένα οι γιορτές και τα ξεφαντώματα. Όμως την Περσεφόνη να την πάρετε. Της χρειάζεται και λίγη διασκέδαση. Καθίστε σ᾽ αυτά τα δυο καθίσματα ώσπου να πάω να τη φωνάξω. Και τους έδειξε δυο πέτρινα καθίσματα που ήταν στην είσοδο του παλατιού του.

— Ωραία τα κατάφερες, μπράβο! λέει ο Θησέας στον Πειρίθου σαν έφυγε ο

Πλούτωνας, κι ευχαριστημένος που θα τέλειωναν όλα έτσι εύκολα, έκατσε στο κάθισμα.

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ ΣΤΟΝ ΑΔΗ

— Κι ο Πλούτωνας θα το φυσάει και δε θα κρυώνει σαν καταλάβει πόσο έξυπνα του τη φέραμε, ενώ εμείς θα γελάμε με την καρδιά μας, είπε ο Πειρίθους και κάθισε κι αυτός.

— Για μη βιάζεσαι να γελάσεις, γιατί μου φαίνεται πως κόλλησα στο κάθισμα, λέει ανήσυχος ο Θησέας.

— Τι είπες; λέει ο Πειρίθους και προσπάθησε να σηκωθεί. Δεν μπορούσε όμως. «Κι εγώ το ίδιο!» λέει τρομαγμένος.

Προσπάθησαν ξανά κι οι δυο να λευτερωθούν. Ήταν αδύνατο. Βάλανε όλες τους τις δυνάμεις, μα δε γινόταν τίποτα. Ο πισινός τους είχε γίνει ένα με την πέτρα και δεν υπήρχε κανένας τρόπος πια να ξεκολλήσουν. Μάταια περίμεναν να γυρίσει ο Πλούτωνας για να τους λευτερώσει, γιατί θέλανε να πιστεύουν πως κάτι άλλο είχε συμβεί και όχι πως αυτό ήταν η δίκαιη τιμωρία για το τόσο θράσος τους. Αλλά αντί για τον Πλούτωνα και την Περσεφόνη, ήρθαν δυο φίδια που τυλίχτηκαν στα πόδια τους και τους έδεσαν ακόμα πιο γερά πάνω στα καθίσματα. Και τότε πια κατάλαβαν πόσο παράτολμο και ανόητο ήταν αυτό που έκαναν, μα ήταν πολύ αργά. Έτσι όλη τους η έπαρση και περηφάνια πήγε περίπατο. Απελπισμένοι κοίταζαν ο ένας τον άλλο μ᾽ ένα ύφος που ήταν πραγματικά να τους κλαις.

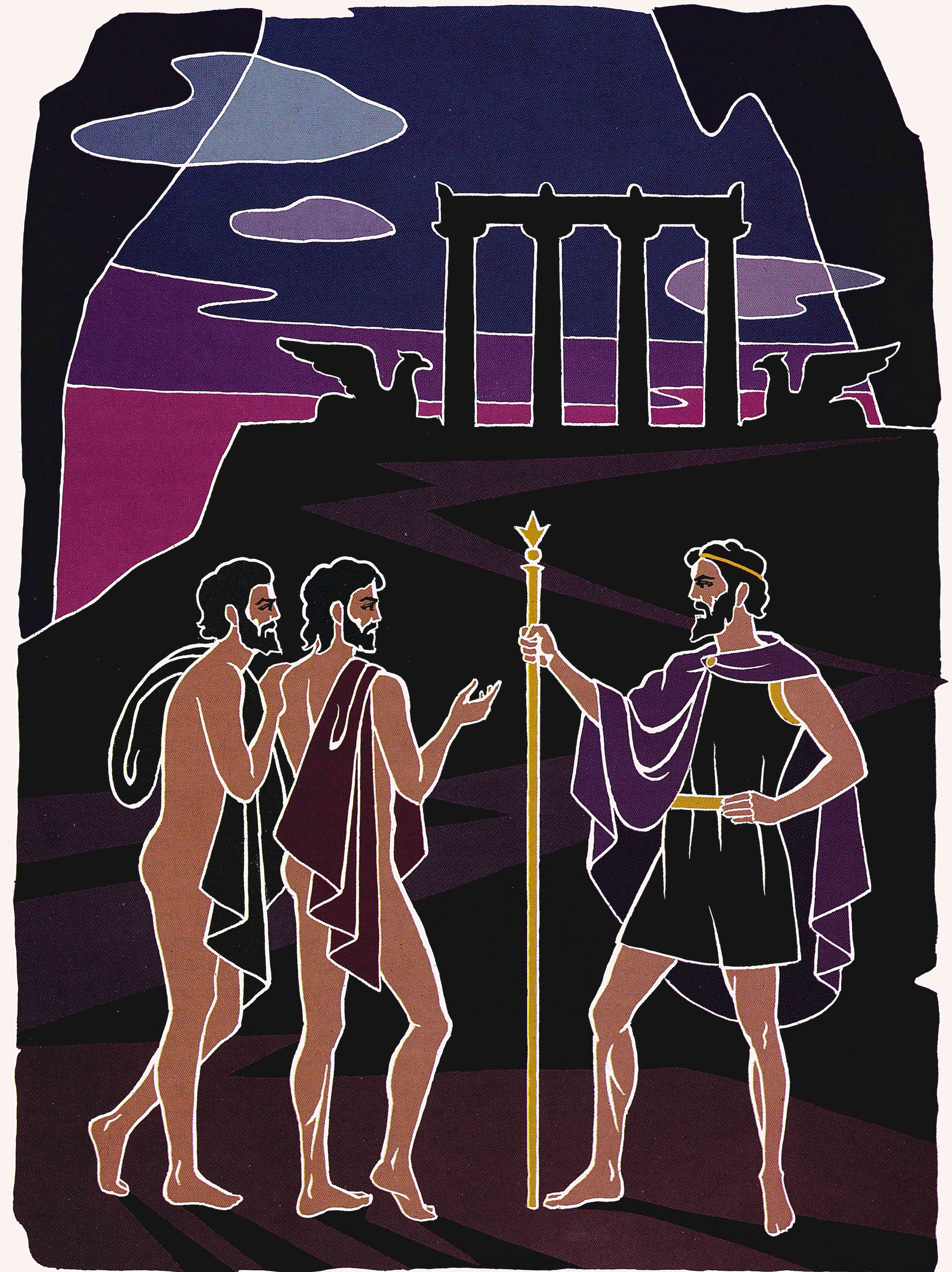
— Συγχώρα με Θησέα, είπε κάποια στιγμή και με σκυμμένο το κεφάλι, ο Πειρίθους.

— Τι να σε συγχωρήσω, είπε ο Θησέας. Μήπως εγώ δεν έφταιξα; Χάρη στη φιλία μας ενώσαμε τις δυνάμεις μας και γίναμε πιο δυνατοί, αντί όμως αυτή τη δύναμη να τη χρησιμοποιήσουμε για καλό, να τι κάναμε. Πήγαμε να κλέψουμε ξένη γυναίκα και μάλιστα τη γυναίκα ενός θεού. Καλά τιμωριόμαστε τώρα.

Οι δυο φίλοι έμειναν εκεί αρκετό καιρό μέχρι που κατέβηκε ο Ηρακλής στον Άδη για να φέρει τον Κέρβερο στη γη. Τους είδε κολλημένους στις πέτρες και τους λυπήθηκε. Έβαλε δύναμη και ξεκόλλησε το Θησέα. Ο Πειρίθους όμως δεν ξεκολλούσε. Ξαναπροσπάθησε ο τρανός ήρωας, βάζοντας ακόμα μεγαλύτερη δύναμη, μα ενώ έγινε σεισμός, ο Πειρίθους πάλι δεν ξεκολλούσε. Ο Ηρακλής κατάλαβε τότε πως οι θεοί δε θέλουν να λευτερωθεί ο φίλος του Θησέα. Έτσι άφησε εκεί τον Πειρίθου, που δεν ξανανέβηκε ποτέ στη γη.

Αλλά τίποτα καλό δεν περίμενε και το Θησέα σαν ξαναγύρισε στην Αθήνα ύστερα από τόσον καιρό.

Πρώτα απ᾽ όλα η αρπαγή της ωραίας Ελένης, της κόρης του Δία, δεν είχε μείνει χωρίς συνέπειες. Η Ελένη είχε δυο αδέρφια, τον Κάστορα και τον Πολυδεύκη, που τους λέγαν και Διόσκουρους γιατί ήταν κι αυτοί γιοι του Δία. Ήταν

ήρωες ξακουστοί για τη δύναμή τους και την τόλμη τους. Όταν έμαθαν για την αρπαγή της αδερφής τους και ποιος την πήρε, ξεσήκωσαν τους Σπαρτιάτες και με πολύ στρατό μπήκαν στην Αττική. Κι όπως έλειπε ο Θησέας, κυρίεψαν την Αθήνα και τη λεηλάτησαν. Την αδερφή τους όμως δεν μπορούσαν να τη βρουν. Δε θα 'μενε μάλιστα πέτρα πάνω στην πέτρα σ' όλη την Αθήνα και σ' όλη την Αττική, αν κάποιος, που λεγόταν Ακάδημος, δεν έδειχνε σωφροσύνη και δε μαρτυρούσε πού βρίσκεται η Ελένη. Έτσι τ' αδέρφια της τη βρήκαν στις Αφίδνες και τη λευτέρωσαν. Φεύγοντας όμως πήραν μαζί τους σκλάβα την Αίθρα, τη μητέρα του Θησέα, που πλήρωνε, τώρα στα γεράματα, τους παραλογισμούς του γιου της.

Η Ελένη γέννησε στο Άργος μια κόρη που ονομάστηκε Ιφιγένεια. Την κόρη αυτή του Θησέα, οι Διόσκουροι τη δώσανε να τη φροντίσει η Κλυταιμνήστρα, που ήταν αδερφή της Ελένης.

Η Κλυταιμνήστρα με τον άντρα της τον Αγαμέμνονα, το βασιλιά των Μυκηνών, μεγάλωσαν την Ιφιγένεια σαν παιδί τους. Από τότε όλοι λέγανε πως η Ιφιγένεια, η γνωστή κόρη που αργότερα θυσιάστηκε για να φυσήξει αέρας και να ξεκινήσουν τα πλοία για τον πόλεμο της Τροίας, ήταν κόρη του Αγαμέμνονα και της Κλυταιμνήστρας.

ΤΑ ΛΑΘΗ ΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ

Μα οι Διόσκουροι κάνανε κι άλλο μεγαλύτερο κακό στο γιο της Αίθρας. Σαν έφυγαν απ' την Αττική, διορίσανε βασιλιά στην Αθήνα τον Μενεσθέα, έναν ξάδερφο του Θησέα. Έτσι, όταν ο ήρωας γύρισε πίσω, η θέση του ήταν πιασμένη. Ο Θησέας ζήτησε το θρόνο του, μα ο Μενεσθέας, που δεν είχε καμιά διάθεση να του τον δώσει, είπε ν' αποφασίσει ο λαός. Ο Μενεσθέας εκμεταλλεύτηκε έξυπνα το γεγονός ότι ο Θησέας έγινε η αιτία του πολέμου με τους Σπαρτιάτες. Έλεγε ότι άφησε το λαό αβοήθητο και εξαφανίστηκε και πως αυτό το πλήρωσε η Αθήνα με τρομερές καταστροφές και πολύ αίμα.

Έτσι οι Αθηναίοι, που κάποτε τόσο αγάπησαν το Θησέα, τώρα δεν ήθελαν ούτε να τον βλέπουν και πολλοί έλεγαν πως ένας άξιος αρχηγός για να έχει την αγάπη του λαού ως το τέλος, πρέπει να μείνει και πλάι του ως το τέλος. Γι' αυτό ο Θησέας δεν έγινε ξανά δεκτός στην Αθήνα. Απελπισμένος και πικραμένος, πήρε το δρόμο της εξορίας, μακριά από την πόλη που τόσο λαμπρά κάποτε υπηρέτησε και που τόσο τον τίμησε και τον δόξασε όταν ήταν βασιλιάς της. Έτσι όλα γκρεμίστηκαν. Τώρα αποζητούσε τη λύτρωση που όμως δεν μπορούσε να τη φέρει παρά μόνο ο θάνατος. Μα κι αυτός δεν ήρθε όπως ταιριάζει σε ήρωες. Γυρνώντας ο Θησέας εδώ κι εκεί, πήγε τελικά στη Σκύρο όπου είχε κάτι δικά του χτήματα. Κι αυτά όμως τα είχε πάρει ο βασιλιάς του νησιού, ο Λυκομήδης, άνθρωπος πονηρός και αδίστακτος. Κι ενώ με τα λόγια δεν αρνήθηκε να τα δώσει πίσω, βγήκε έναν περίπατο μαζί του, δήθεν για να του τα δείξει, τον

ΑΔΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

ανέβασε σ' έναν ψηλό βράχο και όπως του τα 'δειχνε, του έδωσε μια σπρωξιά και τον έριξε κάτω. Κι αυτό ήταν το άδοξο τέλος του πιο μεγάλου ήρωα και βασιλιά της Αθήνας.

Αν όμως ο Θησέας έκανε στο τέλος λάθη, αυτό δε σημαίνει πως πρέπει να σβηστεί και ότι καλό έκανε στη ζωή του. Γιατί τελικά στον κάθε άνθρωπο βαραίνει πιο πολύ κάποια θυσία, κάποιος ηρωισμός, κάποια μεγαλοσύνη που τον ανέβασε στη συνείδηση όλου του κόσμου. Κι ο Θησέας, υπηρετώντας το λαό της Αθήνας, έκανε πολλά ωραία και λαμπρά κατορθώματα κι έγινε ένας μεγάλος ήρωας. Αν ήρθε όμως καιρός που οι Αθηναίοι τον αρνήθηκαν, αυτό δεν κράτησε πολύ.

Ο Μενεσθέας σκοτώθηκε στον πόλεμο της Τροίας και τότε έγινε βασιλιάς της Αθήνας ο γιος του Θησέα, ο Δημοφώντας. Έτσι οι Αθηναίοι γρήγορα ξαναθυμήθηκαν ό,τι ωραίο έκανε γι' αυτούς ο τρανός ήρωας και τον συγχώρεσαν που στο τέλος, χωρίς να το θέλει, τους έβλαψε.

Ο Δημοφώντας τίμησε τον πατέρα του, όχι μόνο αποκαθιστώντας τη μνήμη του, αλλά και με ηρωικές πράξεις. Δοξάστηκε πολεμώντας κάτω απ' τα τείχη της Τροίας και σαν βασιλιάς της Αθήνας υποστήριξε τους Ηρακλείδες, που μετά το θάνατο του πατέρα τους, τους κυνηγούσε ο Ευρυσθέας, γιατί τους φοβότανε. Με τη βοήθεια του Δημοφώντα οι Ηρακλείδες νίκησαν τον Ευρυσθέα και ο θρασύδειλος βασιλιάς των Μυκηνών βρήκε τότε το θάνατο που του άξιζε.

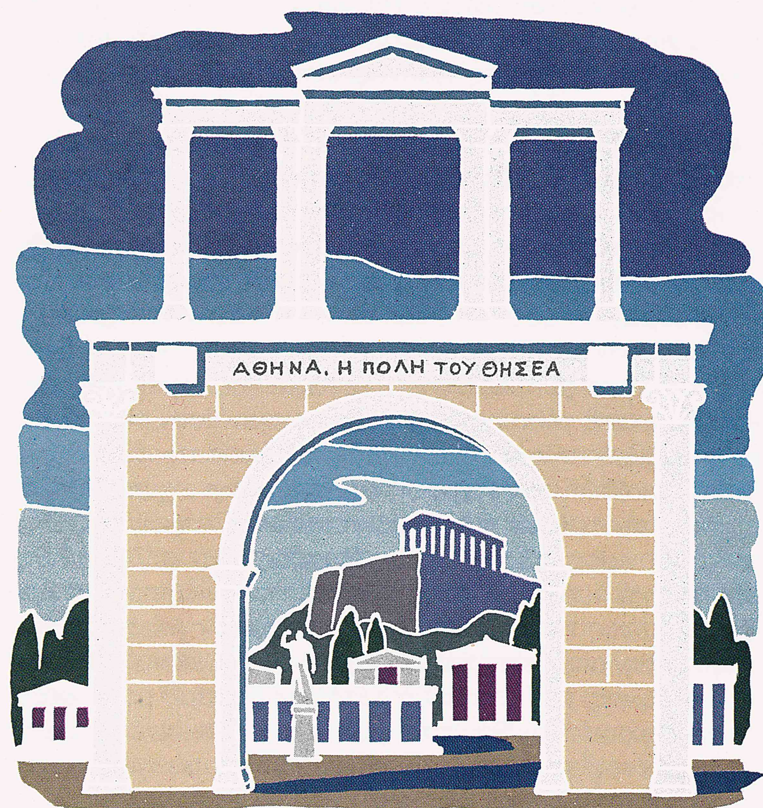
Οι Αθηναίοι αγάπησαν το Δημοφώντα για όλα του τα έργα, αλλά ξέχωρα γιατί χάρη σ' αυτόν ξαναθυμήθηκαν το Θησέα και τα λαμπρά του κατορθώματα, μέχρι που τον θαύμαζαν τώρα πιο πολύ από τον καιρό που ζούσε.

Ενώ όμως κυλούσαν τα χρόνια και περνούσαν οι αιώνες, κι ενώ εύκολα τα παλιά ξεχνιούνται, η δόξα του Θησέα δεν έσβησε. Αντίθετα, όσο η Αθήνα δυνάμωνε και λάμπρυνε, τόσο οι Αθηναίοι τον θυμούνταν και τον τιμούσαν σαν τον πιο μεγάλο βασιλιά τους. Κι όταν η Αθήνα έσωσε την ελευθερία όλων των Ελλήνων από την εισβολή των Περσών κι έγινε η πιο ισχυρή και λαμπρή πόλη της Ελλάδας, τότε πήρε ακόμα πιο μεγάλη έκταση η λατρεία του Θησέα. Γιατί ο Θησέας ήταν ο Αθηναίος ήρωας. Γιατί ο Θησέας ήταν η ίδια η Αθήνα.

Έτσι, στην εποχή του Κίμωνα, οι Αθηναίοι αποφάσισαν να βρουν και να φέρουν στην πόλη τους τα οστά του Θησέα. Ρώτησαν γι' αυτό το μαντείο των Δελφών και πήραν την απάντηση πως θα έπρεπε να πάνε να ψάξουν στη Σκύρο. Πήγε ο ίδιος ο Κίμωνας, και τότε ένας αετός σκάβοντας με το ράμφος του τη γη, έδειξε το μέρος που ήταν θαμμένος ο ήρωας. Έσκαψε εκεί ο Κίμωνας και βρήκε το σκελετό ενός μεγαλόσωμου άντρα. Δίπλα του ήταν η χάλκινη αιχμή ενός κονταριού και το σπαθί του Θησέα. Έτσι λέγανε.

ΑΠΟΘΕΩΣΗ

Όταν τα λείψανα αυτά τα φέρανε στην Αθήνα, η πόλη έμοιαζε σαν να υποδεχότανε τον ίδιο τον ήρωα, λες και γύριζε από το πιο μεγάλο και λαμπρό του κατόρθωμα. Με κραυγές: Ελελεύ! Ιού! Ιού! που θύμιζαν την επιστροφή από την Κρήτη, και μέσα από μεγαλόπρεπες πομπές και θυσίες στους θεούς, θάψανε οι Αθηναίοι το Θησέα στο κέντρο της πόλης, σε μια θέση που ήταν το άσυλο των αδυνάτων και των καταφρονεμένων, δηλαδή ανάμεσα σ᾽ αυτούς που τόσο υποστήριξε όταν ζούσε. Πάνω απ᾽ τον τάφο του χτίστηκε ύστερα ένα μαγαλόπρεπο μνημείο, το Θησείο, όπου οι πιο γνωστοί γλύπτες και ζωγράφοι της εποχής αναπαράστησαν με περίσσια τέχνη τα κατορθώματα του γιου της Αίθρας, του πρώτου και πιο αγαπητού ήρωα της Αθήνας. Και όταν πολλούς αιώνες αργότερα, ένας Ρωμαίος αυτοκράτορας, ο Αδριανός, έχτισε πλάι στην Αθήνα και μια νέα συνοικία, έγραψε πάνω στην πύλη, απ᾽ την πλευρά της παλαιάς πόλης: Εδώ είναι η Αθήνα, η πόλη του Θησέα.

ΑΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΠΗΛΕΑΣ

Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΙΑΚΟΣ

Μεγάλοι και ξακουστοί ήρωες που ανάμεσά τους είναι κι ο Αχιλλέας, ο πιο τρανός πολέμαρχος της Ελλάδας, κατάγονται από τον Αιακό.

Ο Αιακός ήταν γιος του Δία και της Αίγινας, της πανώριας κόρης του θεού-ποταμού Ασωπού. Αλλά η γέννηση του Αιακού έχει κι αυτή τη δική της ιστορία.

Όταν ο Δίας είδε σε μια σκιερή ακροποταμιά την Αίγινα, ξετρελλάθηκε από την ομορφιά της, κι επειδή, σαν άρχοντας των θεών και των ανθρώπων, ποτέ δε λογάριαζε κανέναν, άρπαξε την όμορφη κόρη κρυφά απ᾽ τους γονείς της. Έμπλεξε όμως πολύ άσχημα με τον πατέρα της που κίνησε γη και ουρανό για να τη βρει και να την πάρει πίσω, γιατί ο Ασωπός έμαθε από το Σίσυφο ποιος άρπαξε την κόρη του και πού βρίσκεται. Έτσι έτρεξε σ᾽ ένα δάσος έξω από την Κόρινθο, όπου ανακάλυψε το Δία μαζί με την Αίγινα. Οργισμένος κι αγριεμένος όπως ήταν, δε δίστασε να τα βάλει με το μεγάλο θεό, που μπροστά στη δύναμή του, τρόμαζαν όλοι οι άλλοι θεοί κι όλοι οι άνθρωποι. Και ήταν τέτοια η ορμή του, που ο Δίας, για πρώτη φορά στη ζωή του φοβήθηκε. Όπως μάλιστα δεν είχε και τους κεραυνούς του, και ήταν εντελώς άοπλος, άρπαξε την Αίγινα απ᾽ το χέρι κι έγινε τότε αυτό το πρωτάκουστο: Ο πανίσχυρος Δίας έφευγε κυνηγημένος απ᾽ τον Ασωπό, ένα θεό που ως τώρα κανένας δεν τον υπολόγιζε ούτε για τη δύναμή του αλλά ούτε και για τη τόλμη του.

Μέσα απ᾽ το πυκνό δάσος κατάφερε τελικά να ξεφύγει, μα ο Ασωπός έψαχνε παντού και θα τον ξανάβρισκε αν ο Δίας δε μεταμόρφωνε τον εαυτό του και την Αίγινα σε βράχο.

Έτσι ο θεός-ποταμός πέρασε πλάι τους χωρίς να υποψιαστεί τίποτα κι όταν απομακρύνθηκε, πήρε ο Δίας την Αίγινα κι έφυγε για τον Όλυμπο. Τον ξαναβρήκε όμως ο Ασωπός και τον κυνήγησε μέχρι τις πλαγιές που Ολύμπου. Μα εκεί ο αγώνας πήρε άλλη τροπή. Δεν ήταν μόνο που ο Δίας οχυρώθηκε στ' απόρθητο και πανύψηλο βουνό, αλλά εφοδιάστηκε και με τους κεραυνούς του. Έτσι άρχισε να χτυπά μ' αυτούς τον Ασωπό αλύπητα, που ήρθε τώρα η σειρά του να το βάλει στα πόδια. Οργισμένος ο κυρίαρχος του κόσμου, που τον είχε ντροπιάσει ένας τόσο παρακατιανός θεός, τον κυνήγησε με τέτοια λύσσα, που ο καημένος ο Ασωπός έφτασε με τη ψυχή στα δόντια στην Κόρινθο, κι εκεί για να γλιτώσει κρύφτηκε σ' ένα πηγάδι. Ο Δίας όμως σαν τον έχασε ξεθύμανε πάνω στο ποτάμι του. Και αν καμιά φορά περάσετε απ' τον ποταμό Ασωπό, αξίζει να περπατήσετε λίγο πλάι στις όχθες του. Θα δείτε εκεί αρκετούς μαύρους ογκόλιθους. Έγιναν λένε, από τους κεραυνούς που έριξε ο Δίας όταν θέλησε να τιμωρήσει παραδειγματικά τον Ασωπό γιατί τόλμησε να τα βάλει μαζί του.

Αφού ξεμπέρδεψε ο Δίας με τον πατέρα της Αίγινας, οδήγησε την πανώρια κόρη σ' ένα νησί του Σαρωνικού κόλπου και την έκανε γυναίκα του. Έτσι γεννήθηκε ο Αιακός που έγινε βασιλιάς αυτού του νησιού, που από τότε ονομάστηκε Αίγινα.

Ο ΑΙΑΚΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΑΣ

Κανένας άνθρωπος στον κόσμο δεν ήταν τόσο ευλαβής όσο ο Αιακός. Και αν οι θεοί δε δίνουν πολλή σημασία στις παρακλήσεις των ανθρώπων δεν κάνουν το ίδιο με τον Αιακό, το γιο του Δία.

Κάποτε οι θεοί, για να τιμωρήσουν τον Πέλοπα της Πίσας που σκότωσε το Στύμφαλο, το βασιλιά της Αρκαδίας, φέρανε σ' όλη την Ελλάδα μια τρομερή ξηρασία, έτσι που τίποτα δε φύτρωνε πάνω στη γη. Όταν λοιπόν ρωτήθηκε το μαντείο των Δελφών πώς θα σταματήσει αυτή η τιμωρία των θεών, η απάντηση του μαντείου ήταν:

«Ζητήστε απ' τον Αιακό να παρακαλέσει για τη σωτηρία σας».

Γρήγορα ήρθαν στην Αίγινα αποσταλμένοι απ' όλη την Ελλάδα φέρνοντας όλοι το ίδιο αίτημα. Κι ο Αιακός σαν τους άκουσε ανέβηκε στο Πανελλήνιο, το πιο ψηλό βουνό του νησιού και αφού θυσίασε στο Δία, τον παρακάλεσε να λυπηθεί τους ανθρώπους και να μην τους αφήσει να χαθούν.

Η παράκληση του Αιακού εισακούστηκε αμέσως. Μαύρα βαριά σύννεφα σκοτείνιασαν γρήγορα τον ουρανό και μια καρποδότρα βροχή άρχισε να ποτίζει τη γη. Η τιμωρία των θεών πήρε έτσι τέλος.

Μα ο Αιακός δεν ήταν μόνο ευλαβής. Η πιο μεγάλη αρετή του ήταν η αγάπη του για το δίκιο και την αλήθεια. Ο κόσμος τόσο πολύ πίστευε στη δίκαιη κρίση του που ακόμα κι απ' τις πιο μακρινές γωνιές έρχονταν πολλοί στην Αίγινα για να κρίνει ο Αιακός όποιες διαφορές είχαν ανάμεσά τους, συγγενείς ή γείτονες. Μα πώς να μην το κάνουν αυτό οι άνθρωποι, όταν ακόμα κι οι θεοί πήγαιναν

στον Αιακό για να λύσουν τις διαφορές τους;

Αλλά και σ' όλους τους μεγάλους αθλητικούς αγώνες ο Αιακός ήταν πάντα παρών, έτοιμος να πει την τελευταία λέξη όπου υπήρχε ασυμφωνία για τον πραγματικό νικητή. Ο θαυμασμός μάλιστα που τρέφαν γι' αυτόν οι άνθρωποι ήταν τόσο μεγάλος, που πολλοί πήγαιναν στους αγώνες μόνο και μόνο για να δουν τον Αιακό, τον πιο δίκαιο άνθρωπο που έζησε ποτέ στον κόσμο.

Μα ο Αιακός δεν έπαψε να κρίνει τις πράξεις των ανθρώπων ούτε και μετά το θάνατό του. Χάρη στον ακέραιο χαρακτήρα του, ο Πλούτωνας του εμπιστεύτηκε τα κλειδιά του Άδη και τον διόρισε κριτή στο βασίλειο του Κάτω Κόσμου, όπου μαζί με το Μίνωα και το Ραδάμανθυ ανταμείβανε ή τιμωρούσανε τους πεθαμένους ανάλογα με τις πράξεις τους στη γη.

Ο Αιακός παντρεύτηκε την Ενδηίδα και έκανε δυο παιδιά, δυο ήρωες: τον Πηλέα που έγινε κι ο πατέρας του Αχιλλέα, και τον Τελαμώνα που έγινε ο πατέρας του Αίαντα, του μεγαλύτερου ήρωα του Τρωικού πολέμου μετά τον Αχιλλέα.

Ο Αιακός δεν ήταν μόνο δίκαιος και σοφός αλλά και χειροδύναμος. Όταν ο Απόλλωνας και ο Ποσειδώνας έχτισαν, μ' εντολή του Δία, τα τείχη της Τροίας, κάλεσαν τον Αιακό να τους βοηθήσει γιατί πίστευαν πως έτσι τα τείχη θα γίνονταν πραγματικά απόρθητα. Ωστόσο έγινε το αντίθετο. Όταν τα τείχη χτίστηκαν, τρία φίδια προσπάθησαν να τ' ανεβούν και να μπουν στην πόλη. Τα δυο απ' αυτά πήγαν ν' ανεβούν από το μέρος που έχτισαν οι δυο θεοί, αλλά έπεσαν στο τέλος κάτω και σκοτώθηκαν. Το τρίτο όμως, που προσπάθησε ν' ανέβει από το μέρος που έχτισε ο Αιακός, μπήκε μέσα στην πόλη με ένα τρομακτικό σφύριγμα. Τότε ο Απόλλωνας προφήτεψε πως η Τροία θα κυριευτεί από τους Έλληνες δύο φορές και πως και τις δυο φορές, ανάμεσα σ' αυτούς που θα μπουν στην πόλη, θα είναι τη μια ένας γιος και την άλλη ένας εγγονός του Αιακού. Πραγματικά, στην πρώτη κατάκτηση της Τροίας, που έγινε από τον Ηρακλή, μπήκε στην πόλη ο Τελαμώνας και μάλιστα πρώτος, και στη δεύτερη μπήκε ο Αίαντας.

Η ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΜΦΟΡΑ

Ο Αιακός κυβέρνησε την Αίγινα με σοφία και μ' αγάπη. Οι άνθρωποι δούλευαν με όρεξη τη γη κι αυτή έδινε πλούσιους καρπούς ανταμείβοντας το μόχθο τους και ποτέ οι κάτοικοι αυτού του νησιού δε ζούσαν τόσο καλά όσο εκείνα τα χρόνια. Πάντα όμως βρίσκεται κάποιος που να θέλει να καταστρέψει το ωραίο. Και το χειρότερο ήταν που, επειδή αυτός ο κάποιος δε βρέθηκε ανάμεσα στους ανθρώπους, βρέθηκε ανάμεσα στους θεούς. Ήταν η θεά Ήρα που μισούσε τον Αιακό, γιατί ενώ ήταν γιος του άντρα της, δεν ήταν και δικός της. Όταν μάλιστα είδε πως ο Αιακός έγινε ο πιο αγαπητός και ο πιο σεβαστός άνθρωπος πάνω στη γη, ζήλεψε τόσο πολύ που αποφάσισε τρομερή εκδίκηση.

Στην αρχή έστειλε στο νησί ένα φίδι του νερού. Τι κακό όμως μπορούσε να κάνει μια νεροφίδα σ' όλη την Αίγινα; Και όμως! Αυτή η νεροφίδα γέννησε χιλιάδες αυγά και σε λίγο καιρό όλο το νησί γέμισε κοπάδια από φίδια που

μόλυναν όλα τα νερά. Έτσι ήρθε μεγάλη δίψα. Αμέσως όμως την ακολούθησε και μεγάλη πείνα γιατί τα φίδια δεν άφηναν τίποτα να βλαστήσει πάνω στη γη. Οι τροφές γρήγορα λιγόστευαν και νερό δε βρισκόταν πια ούτε μια σταγόνα. Όσο υπήρχε λίγο κρασί οι άνθρωποι έβρεχαν μ᾽ αυτό το διψασμένο τους λαιμό, μα όταν κι αυτό τέλειωσε η κατάσταση έγινε απελπιστική. Και σαν να μην έφταναν αυτά, έστειλε η θεά κι ένα νοτιά γεμάτο αρρώστιες και το κακό ολοκληρώθηκε. Πείνα, δίψα κι αρρώστιες εξολόθρευαν τους κατοίκους της Αίγινας. Σκελετωμένοι άνθρωποι φέρνανε στους βωμούς μισοπεθαμένα ζώα για να τα θυσιάσουν, μήπως οι θεοί τούς λυπηθούν, μα πριν προλάβουν να κάνουν τη θυσία πέθαιναν από εξάντληση. Στο τέλος δεν έμειναν άλλοι ζωντανοί σ᾽ όλη την Αίγινα παρά μόνο ο Αιακός και η οικογένειά του. Για πρώτη φορά οι παρακλήσεις του Αιακού δεν εισακούστηκαν απ᾽ τους θεούς, γιατί η Ήρα μπόρεσε να τους κρατήσει όλους μακριά απ᾽ το νησί.

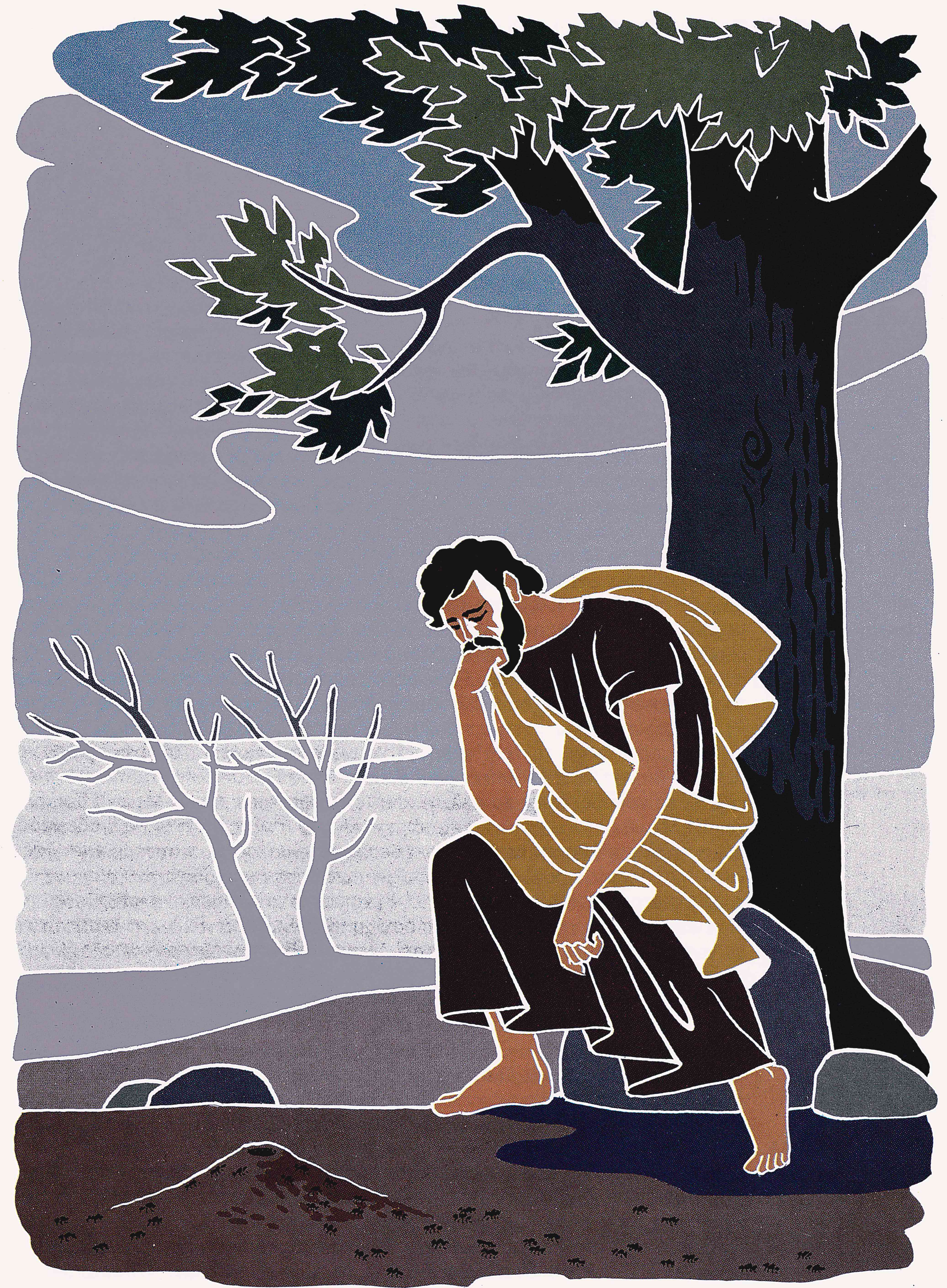
Ωστόσο ο Αιακός βρήκε τον τρόπο ν᾽ ακουστεί η φωνή του απ᾽ το Δία.

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ Π᾽ ΤΑ ΜΥΡΜΗΓΚΙΑ

Στην Αίγινα υπήρχε μια ιερή βελανιδιά. Αυτή φύτρωσε από βελανίδι του ιερού δέντρου του Δία που ήταν στη Δωδώνη. Ο Αιακός πήγε κάτω απ᾽ τη βελανιδιά και παρακάλεσε το Δία για βοήθεια. Αμέσως τότε μια αστραπή έλαμψε στον ασυννέφιαστο ουρανό, σημάδι πως ο θεός που κρατά τους κεραυνούς στα χέρια του, άκουσε την παράκλησή του. Κείνη ακριβώς τη στιγμή το μάτι του Αιακού έπεσε σε μια μυρμηγκοφωλιά όπου πλήθος μυρμήγκια πηγαινοέρχονταν γρήγορα κι ακούραστα. Ο Αιακός στάθηκε λίγο να τα κοιτά. Ύστερα σήκωσε τα χέρια του προς το φύλλωμα του δέντρου και φώναξε:

— Πατέρα Δία, ξέρω πως εσύ προστάτεψες την οικογένειά μου κι εμένα και δε χαθήκαμε. Με το σημάδι σου μας έδειξες πως θα μας προστατέψεις κι από δω και μπρος. Τι να την κάνουμε όμως τη ζωή όταν δεν υπάρχουν άνθρωποι που να δουλεύουν και να πλουτίζουν τη γη; Αν είμαι γιος σου κι αν με πονάς όπως πιστεύω, κάνε και αυτό που θα σου ζητήσω τώρα. Κάνε να γίνουν αυτά τα μυργμήγκια άνθρωποι, καλοί και γεροί δουλευτάδες που θα φέρουν ξανά τη χαρά της ζωής στην Αίγινα.

Σαν τελείωσε την παράκλησή του, τα κλωνιά της βελανιδιάς ταράχτηκαν ενώ το θρόισμα των φύλλων έκανε τον Αιακό να πλημμυρίσει από χαρά. Αλλά όπως ήταν εξαντλημένος, δεν μπορούσε άλλο να σταθεί όρθιος, γι᾽ αυτό ξάπλωσε κάτω απ᾽ το δέντρο. Σε λίγο τον πήρε ο ύπνος και τότε είδε ένα όνειρο: Είδε την ίδια μυρμηγκοφωλιά απ᾽ όπου βγαίνανε αμέτρητα μυρμήγκια που αμέσως όμως γίνονταν άνθρωποι. Άντρες, γυναίκες και παιδιά πλημμύρισαν γρήγορα όλο τον τόπο ενώ ο Αιακός γυρνούσε ανάμεσά τους και δε χόρταινε να τους κοιτάζει, να τους αγκαλιάζει και να τους φιλά. Αλλά όταν κάποια στιγμή ξύπνησε, χάθηκε απ᾽ τα μάτια του η χαρούμενη εικόνα και τότε η θλίψη και ο πόνος ζωγραφίστηκαν ξανά στο πρόσωπό του. Το βλέμμα του έπεσε στη μυρμηγκοφωλιά, μα αυτή τη φορά τη βρήκε έρημη. Ούτε ένα μυρμήγκι δεν πηγαινοερχόταν εκεί γύρω. Κι ενώ τον κυρίεψε μεγάλη απελπισία, έρχεται τρεχάτος ο Τελαμώνας.

— Πατέρα σήκω. Έγινε θαύμα απίστευτο!

Σηκώθηκε ο Αιακός και τι να δει. Η Αίγινα είχε γεμίσει πάλι μ' ανθρώπους! Άντρες και γυναίκες καλλιεργούσαν τη γη. Τεχνίτες χτίζανε σπίτια, ενώ κορίτσια κουβαλούσαν νερό και τα μικρά παιδιά παίζανε ξένοιαστα και χαρούμενα. Κι όλα ήταν σαν να μην είχε συμβεί τίποτα στο νησί. Ανάμεσα στους ανθρώπους που έβλεπε ο Αιακός γνώρισε και πολλούς από κείνους που είχε δει στον ύπνο του. Είχε γίνει αυτό ακριβώς που ζήτησε απ' το Δία. Η Αίγινα γέμισε μ' έναν καινούριο λαό, τους Μυρμιδόνες, που ονομάστηκαν έτσι γιατί κατάγονταν απ' τα μυρμήγκια. Απ' αυτούς θα γεννηθούν αργότερα κι οι ατρόμητοι σύντροφοι του Αχιλλέα, οι περίφημοι Μυρμιδόνες που δοξάστηκαν στον πόλεμο της Τροίας.

Ο Αιακός μετά τον Πηλέα και τον Τελαμώνα, έκανε άλλον ένα γιο, το Φώκο. Επειδή ο Φώκος ήταν το στερνοπαίδι του, το αγαπούσε πιο πολύ απ' τα άλλα παιδιά του κι αυτό έκανε τα δυο αδέρφια να τον ζηλεύουν. Αργότερα, όταν μεγάλωσε, τους ξεπέρασε και στη δύναμη. Κι ενώ ως τότε ο Τελαμώνας και ο Πηλέας νικούσαν στους αγώνες όλους τους άλλους αθλητές, τώρα, αν εξαιρέσει κανείς το πάλεμα, όπου ο Πηλέας ήταν ανίκητος, σ' όλα τ' άλλα αγωνίσματα έβγαινε πάντα νικητής ο Φώκος. Έτσι η ζήλεια σιγά σιγά μεγάλωνε, ώσπου έγινε εχθρότητα.

Μια μέρα, όπως τα τρία αδέρφια γυμνάζονταν, και ο Τελαμώνας έριχνε δίσκο, ο δίσκος λοξοδρόμησε και βρήκε στο κεφάλι το Φώκο που έπεσε αμέσως κάτω νεκρός. Αυτό το ατύχημα κατατάραξε τόσο τον Τελαμώνα όσο και τον Πηλέα. Δεν ήταν μόνο που από μεγάλη απροσεξία σκοτώθηκε ο αδερφός τους, αλλά φοβήθηκαν πως θα τους υποψιαστούν ότι τον σκότωσαν επίτηδες, γιατί όλοι ήξεραν πόσο και οι δυο εχθρεύονταν το Φώκο. Έτσι αποφάσισαν να τον θάψουν κρυφά. Μα αυτό ήταν ό,τι χειρότερο μπορούσαν να κάνουν και το ακόμα χειρότερο γι'αυτούς, ήταν ότι τους πήραν είδηση. Το αποτέλεσμα ήταν να γίνει ακριβώς αυτό που φοβήθηκαν. Τους κατηγόρησαν για δολοφόνους. Ο πατέρας τους, αν και δεν πίστευε πως σκόπιμα σκότωσαν το Φώκο, τους συμβούλεψε να φύγουν αμέσως από την Αίγινα. Πραγματικά αυτή ήταν η καλύτερη λύση. Έτσι ο Τελαμώνας πήγε στη Σαλαμίνα και ο Πηλέας στη Φθία της Θεσσαλίας.

Στη Σαλαμίνα ο Τελαμώνας, χάρη στις ικανότητές του και το θάρρος του, έγινε βασιλιάς αυτού του νησιού, ενώ στο βιβλίο μας για τον Ηρακλή θαυμάσαμε τα λαμπρά κατορθώματά του πλάι στο μεγάλο ήρωα.

ΠΗΛΕΑΣ

Η ιστορία όμως του Πηλέα είναι πιο πολυτάραχη.

Σαν πήγε στη Φθία, τον φιλοξένησε και του συμπαραστάθηκε ο βασιλιάς Ευρυτίωνας. Ο Ευρυτίωνας τον εκτίμησε και τον αγάπησε τόσο, που τον πάντρεψε με την κόρη του, την Αντιγόνη, δίνοντάς του και το ένα τρίτο του βασιλείου του. Στο κυνήγι όμως του Καλυδώνιου κάπρου έγινε ένα τρομερό ατύχημα. Ο Πηλέας σκότωσε, κατά λάθος, τον Ευρυτίωνα! Αυτό το νέο χτύπημα

της τύχης, τον γέμισε με μεγάλη θλίψη. Πήρε τη ζωή του ευεργέτη του και πατέρα της γυναίκας του. Μη μπορώντας να βασιλεύει σ' ένα θρόνο που του χάρισε ο άνθρωπος που σκότωσε, παράτησε το βασίλειό του και αφήνοντας τη γυναίκα του στις φροντίδες της μητέρας της, πήρε τους δρόμους. Η τύχη τον έφερε στη γειτονική Ιωλκό. Εκεί, τυχαία, συναντήθηκε με το βασιλιά Άκαστο. Κι ενώ ο Πηλέας, από την αφροντισιά και το δρόμο, έμοιαζε πιο πολύ ζητιάνος παρά βασιλιάς, ο Άκαστος γρήγορα κατάλαβε πως δεν ήταν ένας απλός ξένος. Όταν μάλιστα τον κοίταξε πιο προσεχτικά, διάβασε στο πρόσωπό του όλο του τον πόνο, έτσι που δεν μπόρεσε να μην τον ρωτήσει:

— Πες μου, ξένε, ποιος είσαι και τι σε βασανίζει και να ξέρεις πως εδώ στην Ιωλκό δεν αφήνουμε ποτέ περαστικό που να μην τον φιλοξενήσουμε και να μην τον βοηθήσουμε αν έχει την ανάγκη μας.

Ο ΠΗΛΕΑΣ ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΑΚΑΣΤΟΥ

Σαν έμαθε πως είναι ο Πηλέας, ο γιος του Αιακού, κι όταν άκουσε τι τον βασανίζει, τον δέχτηκε με τιμές και τον κάλεσε να μείνει στο παλάτι του. Ο Άκαστος καθάρισε τον Πηλέα από το φόνο του Ευρυτίωνα και τον βοήθησε, σαν πατέρας, να ξεπεράσει τον πόνο του. Κι ενώ όλα πήγαιναν προς το καλύτερο, και ήταν έτοιμος να ξαναντικρίσει τη γυναίκα του, καινούριο χτύπημα τον βρήκε. Τον ερωτεύτηκε, παρά τη θέλησή του, η βασίλισσα Αστυδάμεια, η γυναίκα του Άκαστου. Έτσι, μια μέρα που έλειπε ο άντρας της, μίλησε ανοιχτά στον Πηλέα και στο τέλος πρόσθεσε:

— Σου προσφέρω την αγάπη μου, την ομορφιά μου, τα πλούτη μου και σαν πεθάνει ο Άκαστος, κι όλο τούτο το ξακουστό βασίλειο.

Μα η απάντηση του Πηλέα δεν ήταν καθόλου αυτή που περίμενε.

— Αγαπώ τη γυναίκα μου και σέβομαι τον άντρα σου και φίλο μου, που τόσο με βοήθησε. Μη ζητάς από μένα κάτι που δεν μπορώ να κάνω.

Ταπεινώθηκε απ' αυτή την απάντηση η Αστυδάμεια. Αντί όμως να καταλάβει το φταίξιμό της, έκανε τώρα άλλο χειρότερο κακό. Έστειλε στη γυναίκα του Πηλέα, την Αντιγόνη, τούτο το γράμμα:

«Επειδή σ' αγαπώ, νομίζω πως έχω χρέος να σε πληροφορήσω πώς σκέφτεται ο άντρας σου. Ο Πηλέας αντί να γυρίσει και πάλι κοντά σου, θέλει να παντρευτεί την κόρη μου».

Πήρε η Αντιγόνη το γράμμα κι ήταν σαν να 'σβηνε απ' τα μάτια της ο ήλιος. Δε φτάνει που έχασε τον πατέρα της, τώρα την προδίδει κι ο άντρας της. Το χτύπημα ήταν τρομερό. Χωρίς να μπορέσει να φανταστεί πως το γράμμα έλεγε ψέματα, πήρε η δύστυχη ένα σκοινί και πήγε και κρεμάστηκε.

Κι η Αστυδάμεια, χωρίς ίχνος τύψεων για το κακό που προκάλεσε, νόμισε τώρα πως θα μπορούσε να εκμεταλλευτεί το θάνατο της Αντιγόνης για να κάνει δικό της τον Πηλέα, που βέβαια δεν ήξερε γιατί αυτοκτόνησε η γυναίκα του. Γρήγορα όμως κατάλαβε πως ο πόνος του ήταν τόσο μεγάλος, που θα ήταν άσκοπη και μια δεύτερη προσπάθεια.

«Ας μείνει γι' αργότερα», είπε.

ΠΗΛΕΑΣ ΚΑΙ ΑΤΑΛΑΝΤΗ

Πέρασε καιρός, ώσπου γίνανε στην Ιωλκό μεγάλοι επιτάφιοι αγώνες στη μνήμη του Πελία. Ήρθαν τότε αθλητές απ᾽ όλη την Ελλάδα ν᾽ αγωνιστούν σε διάφορα αγωνίσματα διεκδικώντας το στεφάνι της νίκης. Ανάμεσά τους ήταν και μια αθλήτρια, μια ηρωίδα, η περίφημη Αταλάντη. Η Αταλάντη ήταν άφθαστη στο τρέξιμο. Κανένας όμως δε φανταζόταν πως ήταν το ίδιο καλή και στο πάλεμα. Κι έπειτα αυτό δεν ήταν αγώνισμα για γυναίκες.

Στο πάλεμα, καλύτερος αθλητής σ᾽ όλη την Ελλάδα ήταν ο Πηλέας. Ήταν μάλιστα τόσο ξακουσμένος παλαιστής που όταν δήλωσε ότι θα πάρει μέρος στους αγώνες, όλοι οι άλλοι παλαιστές αποτραβήχτηκαν και δεν βρισκόταν κανένας που να θέλει ν᾽ αγωνιστεί μαζί του.

— Θα παλέψω εγώ με τον Πηλέα! πετάχτηκε τότε η Αταλάντη.

Όλοι ξαφνιάστηκαν.

— Πώς θα γίνει αυτό! Μια γυναίκα να παλέψει μ᾽ έναν άντρα! Αυτό δεν ξανάγινε ποτέ! είπε ένας από την επιτροπή των αγώνων.

— Τι θα κάνουμε όμως; Δεν υπάρχει κανένας που να θέλει να παλέψει με τον Πηλέα, είπε ένας άλλος. Έπειτα, τους ξέρουμε καλά και τους δυο. Είναι περισσότερο από σίγουρο πως το πάλεμα θα γίνει άψογα και πως τίποτα δε θα χαλάσει την ιερότητα των αγώνων.

— Το ίδιο πιστεύω κι εγώ, αυτοί πρέπει ν᾽ αγωνιστούν, είπε ένας τρίτος.

Έτσι στο τέλος συμφώνησαν όλοι. Ο αγώνας έγινε και έληξε ισόπαλος.

Κι ενώ οι δυο παλαιστές με τη δύναμή τους και την τέχνη τους συνάρπασαν τους θεατές, έγινε κάτι που κανένας δεν το πήρε είδηση, μα και που κανένας δεν μπορούσε να το υποψιαστεί.

Κρυμμένη πίσω από κάτι δέντρα παρακολουθούσε τον αγώνα η Αστυδάμεια. Βλέποντας τον Πηλέα να παλεύει με μια γυναίκα, και μάλιστα με μια ηρωίδα, η καρδιά της άρχισε να χτυπά δυνατά. Πες από ζήλεια, πες από θαυμασμό, ο παλιός έρωτας, που ποτέ δεν έσβησε, τώρα φούντωσε κι έγινε ασυγκράτητος.

«Πρέπει να ενεργήσω γρήγορα, πριν προλάβει η Αταλάντη. Πέρασε πια αρκετός καιρός που πέθανε η γυναίκα του και τώρα ή θα τον πάρω εγώ ή θα μου τον πάρει εκείνη».

Μα η Αταλάντη δεν έβαλε καθόλου στο νου της τον Πηλέα ούτε κι ο Πηλέας την Αταλάντη. Έτσι, όταν η Αστυδάμεια έκανε ξανά την πρότασή της, ο Πηλέας απάντησε οργισμένος.

— Ίσως να είναι δικαίωμά σου, της είπε, να φέρεσαι όπως θέλεις με τη συνείδησή σου. Δεν έχεις όμως το δικαίωμα να ζητάς να πέσουν οι άλλοι στο επίπεδο το δικό σου. Και πάνω απ᾽ όλα δεν έχεις το δικαίωμα να μου ζητάς, και μάλιστα να επιμένεις, να προδώσω τον ευεργέτη μου!

Μα η Αστυδάμεια αυτά ούτε τα καταλάβαινε καθόλου. Αυτό που εκείνη καταλάβαινε ήταν ότι ο Πηλέας όχι μόνο αρνιόταν και πάλι τον έρωτά της, αλλά την πρόσβαλε κι από πάνω. Δεν του ᾽πε όμως λέξη, αλλά μέσα της έβραζε.

«Αυτό θα μου το πληρώσει ακριβά, πιο ακριβά απ᾽ την πρώτη φορά», ψιθύρι-

σε. Και τότε έκανε αυτό που είχε κάνει κάποτε η Σθενέβοια, αυτό που έκανε κάποτε κι η Φαίδρα. Κατηγόρησε ψεύτικα τον Πηλέα στον άντρα της αναποδογυρίζοντας τα γεγονότα.

— Μάθε ΄Ακαστε, έτρεξε και του είπε, πως ο Πηλέας αψήφησε ότι τον ευεργέτησες και πρόδωσε την εμπιστοσύνη σου!

— Μα πώς έγινε αυτό! απόρησε ο ΄Ακαστος.

— Προσπάθησε να σου πάρει τη γυναίκα σου!

— Εσένα; μα είναι απίστευτο!

— Ακριβώς γιατί είναι απίστευτο πρέπει να τιμωρηθεί σκληρά.

— Δηλαδή; είπε ο ΄Ακαστος.

— Αν δεν πεθάνει ο Πηλέας, θα νομίζει πως εγώ τον προστατεύω και τότε θα ξαναρχίσει τα ίδια.

— ΄Οσο κι αν έχεις δίκιο, δεν μπορώ να σκοτώσω ένα φιλοξενούμενό μου. Θα προκαλέσω την οργή του Ξένιου Δία και τότε αλίμονό μας.

— Εγώ ένα ξέρω, ότι πρέπει να πεθάνει. Εσύ βρες τον τρόπο.

ΚΥΝΗΓΙ ΣΤΟ ΠΗΛΙΟ

΄Ετσι ο ΄Ακαστος έψαχνε να βρει τρόπο να εξοντώσει τον Πηλέα χωρίς όμως να τον σκοτώσει ο ίδιος. Τελικά αποφάσισε να τον στείλει στο Πήλιο να κυνηγήσει άγρια θηρία απ᾽ τα οποία το βουνό αυτό ήταν τότε γεμάτο.

«Αφού είναι ένοχος, ας τον σκοτώσει κάποιο θηρίο, οπότε η τιμωρία θα έρθει απ᾽ τους θεούς και όχι από μένα», είπε ο ΄Ακαστος. ΄Ετσι φώναξε τους πιο πιστούς του φίλους, καλούς κυνηγούς, και τους εξήγησε τι τον βασανίζει. ΄Υστερα τους είπε να τον πάρουν στην παρέα τους και να τον βάλουν να κυνηγά τα πιο άγρια θηρία, ώσπου κάποιο να τον σκοτώσει.

Ο Πηλέας, που ήταν άξιος κι ατρόμητος κυνηγός, δέχτηκε πρόθυμα να πάει στο κυνήγι με τους φίλους του ΄Ακαστου και σκότωσε πολλά θηρία χωρίς να πάθει το παραμικρό. Επειδή όμως, όπως και σήμερα έτσι και τότε, υπήρχαν πολλοί κυνηγοί που μιλούσαν για κατορθώματα που γίνανε μόνο μέσα στο μυαλό τους, ο Πηλέας, για να μην αμφισβητούν τα λόγια του, είχε τη συνήθεια να κόβει τις γλώσσες των ζώων που σκότωνε και να τις βάζει σ᾽ ένα σακούλι. Αυτό έκανε και τώρα. Φυσικά οι άλλοι κυνηγοί αυτό δεν το ήξεραν. Και για να καυχηθούν οι ίδιοι γι ανύπαρκτα κατορθώματα, κάνανε κάτι άλλο, πιο σίγουρο, όπως νόμιζαν. Μάζευαν τα ζώα που σκότωνε ο ήρωας για να του πουν πως ήταν δικά τους.

— Κι αν ο Πηλέας γυρίσει ζωντανός, είπε κάποιος, θα τον κατηγορήσουμε πως δε σκότωσε τίποτα. Αν θυμώσει και μας προκαλέσει, το φταίξιμο θα είναι δικό του. Και αν πάνω στον καυγά πάθει τίποτα, πάλι δε θα φταίμε εμείς.

— Θαυμάσιο σχέδιο! είπε ένας άλλος. Αν πετύχει, και πρέπει να πετύχει, ο Άκαστος θα μας ανταμείψει πλουσιοπάροχα.

— Νάτος, έρχεται και δε φέρνει τίποτα. Ευκαιρία είναι, είπε ένας άλλος. Και μόλις πλησίασε, του είπε πειραχτικά.

— Μ᾽ άδεια χέρια σε βλέπω Πηλέα, και σε νομίζαμε σπουδαίο κυνηγό.

— Μα ούτε ένα κουνέλι! Κρίμα σε σένα! πρόσθεσε ο πρώτος.

— Κοίτα πόσα σκοτώσαμε εμείς. Και τι θηρία!

— Μπράβο σας! τους έκοψε ο Πηλέας ειρωνικά. Μήπως όμως μπορείτε να μου πείτε γιατί τα ζώα που σκοτώσατε δεν έχουν γλώσσες; ΄Η μήπως έχουν;

Οι άλλοι τα ᾽χασαν. Κοίταξαν τα ζώα, κανένα δεν είχε γλώσσα.

— Και τι θες να πεις; πετάχτηκε ένας που δεν ήθελε να παραδεχτεί τη γκάφα τους.

— Θέλω να πω πως αυτά τα ζώα, αν και νεκρά, σας κατηγορούν για ψεύτες με το ίδιο τους το στόμα. Να οι γλώσσες τους! Και βγάζει απ᾽ το σακούλι του μια αρμαθιά γλώσσες.

Αυτό ήτανε. Σε λίγο αντί να τσακωθούν με τον Πηλέα, όπως σχεδίαζαν, τσακώθηκαν μεταξύ τους, ρίχνοντας το φταίξιμο ο ένας στον άλλο, κι αν δεν τους χώριζε ο Πηλέας, σίγουρα θα γινόταν μεγάλο κακό.

Σαν έμαθε ο ΄Ακαστος τι έγινε, στενοχωρήθηκε πολύ. ΄Οχι μόνο δεν πέτυχε το σχέδιό του, αλλά εξευτελίστηκαν κι οι φίλοι του.

«Μα είναι κι όλοι τους ανίκανοι, είπε. Αν δεν ασχοληθώ εγώ ο ίδιος, δε θα γίνει τίποτα». ΄Ετσι πήγε και βρήκε τον Πηλέα.

— Πάμε στο Πήλιο να κυνηγήσουμε οι δυο μας, του είπε.

Ο Πηλέας δέχτηκε. ΄Υστερα από αρκετή πορεία, και σαν κουράστηκαν, κάθισαν σε μια πηγή για να ξανασάνουν. Ο Πηλέας, σαν ήπιε νερό, ξάπλωσε λίγο, αλλά όπως ήταν κουρασμένος, τον πήρε γρήγορα ο ύπνος.

«Αυτό ήθελα», λέει ο ΄Ακαστος και κρυφά του παίρνει το μαχαίρι του και το κρύβει μέσα σε κάτι κοπριές, εκεί πλάι.

Το μαχαίρι όμως που έκρυψε ο ΄Ακαστος δεν ήταν μονάχα το μοναδικό όπλο του Πηλέα. ΄Ηταν ένα μαχαίρι μαγικό, έργο του ΄Ηφαιστου, απ᾽ το οποίο δε γλίτωνε κανένας.

«Τώρα πια είναι χαμένος», είπε ο ΄Ακαστος γεμάτος ικανοποίηση. «Σαν τον βρουν εδώ αυτοί που φαντάζομαι, δε θα τον αφήσουν να φύγει ζωντανός». Και λέγοντας αυτά πήγε και κρύφτηκε αφήνοντας τον Πηλέα να κοιμάται.

ΠΗΛΕΑΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΑΥΡΟΙ

Λίγο αργότερα ο ήρωας ξύπνησε από ποδοβολητό αλόγων. Ανασηκώνεται να δει ποιοι έρχονται, αλλά αντί για άλογα βλέπει να τρέχουν προς το μέρος του Κένταυροι και μάλιστα με πολύ άγριες διαθέσεις. Ο Πηλέας κατάλαβε τον κίνδυνο κι έψαξε για το μαχαίρι του, αλλά βρήκε μόνο την άδεια θήκη του. Φωνάζει τον ΄Ακαστο, αλλά ούτε και ο ΄Ακαστος φαινόταν πουθενά. Και στο μεταξύ οι Κένταυροι κάλπαζαν άγριοι κι ορμητικοί κραδαίνοντας από μακριά τα μυτερά τους κοντάρια. Ο Πηλέας ένιωσε ανατριχίλα. ΄Ηταν άοπλος και μόνος. Κατάλαβε πως προδόθηκε.

— Πώς το ᾽κανε αυτό ο ΄Ακαστος! απόρησε. ΄Οπως και να ᾽ναι όμως δε θα πεθάνω με σταυρωμένα τα χέρια. Κι αρπάζοντας πέτρες και ξύλα τα πετούσε με δύναμη πάνω στους Κένταυρους.

Η μάχη όμως ήταν άνιση. Σαν θα πλησίαζαν ακόμα λίγο θα μπορούσαν στα

σίγουρα να τον τρυπήσουν με τα κοντάρια τους. Ξαφνικά πίσω από ένα θάμνο, πετάγεται ένας ακόμα Κένταυρος. Ο Πηλέας κατάλαβε τώρα πια πως πλησίαζε το τέλος του.

Ο Κένταυρος όμως αυτός, αντί να ριχτεί στον ανυπεράσπιστο ήρωα, στράφηκε προς τ᾽ αδέρφια του, και σηκώνοντας ψηλά τα χέρια, φώναξε.

— Σταματήστε να σκοτώνετε αθώους!

— Δε σκοτώνουμε αθώους! Ήρθε στην πηγή μας και πρέπει να πεθάνει!

— Δε σας έκανε κανένα κακό και είναι κι άοπλος.

— Αν είναι άοπλος, τόσο το καλύτερο για μας. Κι αν δε μας έκανε κανένα κακό, θα μας κάνει αν τον αφήσουμε ζωντανό. Κάνε μόνο γρήγορα στην άκρη, γιατί αυτή τη φορά δε θα σ᾽ ακούσουμε.

Ο Πηλέας κοίταζε τον Κένταυρο που τον υπερασπιζόταν. Είχε άσπρα μαλλιά, άσπρα γένια, ήταν σοβαρός και μετρημένος, ενώ το βλέμμα του ήταν βαθιά στοχαστικό. Ναι, αυτός ήταν ο Χείρωνας, ο σοφός Κένταυρος που ξεπερνούσε στο νου και στη γνώση και τους θεούς ακόμα. Ο Χείρωνας όμως ήταν και μεγάλος μάντης. Έτσι γρήγορα το μάτι του έπεσε στην κοπριά. Τη σκορπίζει με το πόδι του και βρίσκει το μαχαίρι. Αμέσως το πετάει στον Πηλέα και φωνάζει:

— Και τώρα φυλαχτείτε. Το μαχαίρι που του ᾽δωσα είναι μαγικό. Απ᾽ αυτό κανένας δε γλιτώνει.

Ο Πηλέας άρπαξε το μαχαίρι στον αέρα. Κι όπως τα δάχτυλά του το ᾽σφιξαν η όψη του αγρίεψε και το βλέμμα του έγινε τρομερό. Οι Κένταυροι στάθηκαν και τον κοίταξαν αναποφάσιστοι. Ο ήρωας σήκωσε ψηλά το μαγικό μαχαίρι έτοιμος να ορμήσει.

— Είπα να κάνετε πίσω, αλλιώς είστε χαμένοι! φώναξε ο Χείρωνας.

Και τότε οι Κένταυροι, όχι τόσο γιατί φοβήθηκαν, αλλά πιο πολύ γιατί δεν ήθελαν να τα βάλουν με το μεγάλο και σοφό αδερφό τους, κάνανε μεταβολή και γρήγορα χάθηκαν μέσα στο δάσος.

Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Σε λίγο φάνηκε ο Άκαστος.

— Προδότη! φώναξε ο Πηλέας όταν τον είδε και σήκωσε απειλητικά το μαχαίρι.

— Ποιος από τους δυο μας είναι προδότης το ξέρουν πολύ καλά οι θεοί! Κι έβγαλε κι αυτός το μαχαίρι του, γεμάτος λύσσα.

— Δεν είναι προδότης ούτε ο ένας, ούτε ο άλλος, φώναξε ο Χείρωνας. Και τους δυο σας πρόδωσε η Αστυδάμεια. Κι έκατσε ο μεγάλος μάντης και τους εξήγησε όσα δεν ξέρανε.

— Καημένη Αντιγόνη! είπαν μ᾽ ένα στόμα ο Πηλέας κι ο Άκαστος κι αμέσως έπεσαν ο ένας στην αγκαλιά του άλλου.

— Όμως η Αστυδάμεια θα πληρώσει ακριβά, συμπλήρωσε ο Άκαστος.

— Πρέπει να πληρώσει, είπε κι ο Χείρωνας.

΄Ετσι η Αστυδάμεια δικάστηκε και καταδικάστηκε σε θάνατο. Μα οι δυο φίλοι τη λυπήθηκαν και της χάρισαν τη ζωή. Την κυνήγησαν όμως οι Ερινύες, μέχρι που τρελάθηκε. Στο τέλος πέθανε μόνη και αβοήθητη.

ΠΗΛΕΑΣ ΚΑΙ ΘΕΤΙΔΑ

Αργότερα ο Πηλέας γύρισε στη Φθία όπου ξανάγινε βασιλιάς. Μα εκείνο που έχει πιο μεγάλη σημασία μ᾽ αυτόν τον ήρωα είναι ο δεύτερος γάμος του. Ο Πηλέας παντρεύτηκε τώρα μια θεά. Κάτι δηλαδή που ήταν ξεχωριστή τιμή για ένα θνητό. Γιατί αν οι θεοί παντρεύονταν και θνητές γυναίκες, οι θεές δεν παίρνανε ποτέ θνητούς άντρες.

Πώς όμως έγινε αυτό, είναι μια ολόκληρη ιστορία.

Η θεά που παντρεύτηκε τον Πηλέα ήταν η Θέτιδα, η πιο όμορφη απ᾽ όλες τις κόρες του Νηρέα, τις πανώριες Νηρηίδες, που ζούσαν μέσα στη γαλάζια θάλασσα. Την απόφαση όμως γι᾽ αυτόν το γάμο δεν την πήραν ο Πηλέας και η Θέτιδα, αλλά οι θεοί του Ολύμπου. Και οι θεοί δεν πήραν την απόφαση αυτή, έτσι, στην τύχη.

Την πανώρια θαλασσινή θεά την είχε αγαπήσει ο ίδιος ο Δίας και ήθελε από πολύ καιρό να την πάρει γυναίκα του. Μα εκείνη δε συμφωνούσε σ᾽ έναν τέτοιο γάμο. ΄Οχι γιατί δεν της άρεσε ο Δίας, κάθε άλλο. Αλλά γιατί δεν ήθελε να πικράνει την ΄Ηρα που ήταν φίλη της.

Μα ο Δίας επέμενε. Δεν ήξερε όμως πως ήταν γραμμένο από τις Μοίρες ότι η Θέτιδα, με όποιον κι αν παντρευόταν, θ᾽ αποχτούσε ένα γιο πιο δυνατό απ᾽ τον πατέρα του. Αυτό δεν το ήξερε κανένας, παρά μόνο ο τιτάνας Προμηθέας, που ήξερε ακόμα πως, αν ο Δίας παντρευτεί τη Θέτιδα, ο γιος που θα γεννηθεί θα τον ρίξει από το θρόνο των θεών. Πολύ καιρό φύλαγε το μυστικό του ο Προμηθέας, γιατί ο Δίας τον κρατούσε αλυσοδεμένο στον Καύκασο. Ήρθε καιρός όμως που φανέρωσε το μυστικό και τότε ο άρχοντας του κόσμου φοβήθηκε αυτόν το γάμο.

«Αλλά τότε η Θέτιδα», σκέφτηκε ο Δίας, «δεν πρέπει να παντρευτεί ούτε με άλλο θεό αλλά μόνο με άνθρωπο. ΄Ετσι ο γιος της, όσο δυνατός κι αν γίνει δε θα μπορέσει ποτέ ν᾽ απειλήσει το θρόνο μου γιατί θα είναι θνητός». Γι᾽ αυτό αποφάσισε ν᾽ απαγορέψει στη Θέτιδα να παντρευτεί θεό, και την υποχρέωσε να πάρει άνθρωπο.

Σαν το ᾽μαθε αυτό η όμορφη κόρη του Νηρέα στενοχωρήθηκε αφάνταστα. Μα η θεά ΄Ηρα, που δεν ξέχασε πόσο σωστά της φέρθηκε η Θέτιδα, έτρεξε και τη βρήκε.

— Το ξέρω, της είπε, πως μια θεά δε θα ᾽πρεπε να παντρευτεί ένα θνητό αλλά έναν αθάνατο, μα τις αποφάσεις του Δία, καλές ή κακές, δεν μπορούμε να τις αλλάξουμε. Υπάρχει όμως κι ένας θνητός που είναι ίσος με τους θεούς στο παράστημα, στη δύναμη και στη γνώση κι αξίζει να τον πάρεις για άντρα σου.

Τι να πει η καημένη η Θέτιδα, που ήξερε πως ενώ εκείνη θα έμενε πάντα νέα και θα ζούσε αιώνια, ο άντρας της θα γερνούσε και κάποτε θα πέθαινε. Πώς λοιπόν να της αρέσει ένας τέτοιος γάμος, που όσο πιο καλός και άξιος θα ήταν ο άντρας της, τόσο πιο μεγάλος θα ᾽ταν κι ο πόνος της στο τέλος! Αλλά γιατί μια τέτοια μεταχείριση σ᾽ αυτήν, που θα μπορούσε, αν ήθελε, να παντρευτεί τον ίδιο το Δία και να ᾽ναι σήμερα η πρώτη ανάμεσα σ᾽ όλες τις θεές!

— Πολύ στενοχωριέμαι που σε βλέπω σκεφτική και θλιμμένη, συνέχισε η Ήρα, έχω όμως να σου προτείνω για άντρα σου ένα μεγάλο ήρωα και άξιο βασιλιά που είναι σεβαστός κι αγαπητός από θεούς και ανθρώπους, Είναι ο Πηλέας, ο γιος του Αιακού και εγγονός του Δία. Και μάθε ακόμα πως είναι γραμμένο από τις Μοίρες να γεννήσεις μαζί του ένα γιο που θα γίνει ο πιο μεγάλος πολέμαρχος της Ελλάδας!

— Κι εγώ η δύστυχη δε θα κλάψω μόνο στο θάνατο του άντρα μου, αλλά και στο θάνατο του παιδιού μου. Μα υπάρχει πιο σκληρή μοίρα για μια γυναίκα;

— Σε καταλαβαίνω, καλή μου θεά, μα στο ξαναλέω, αυτή είναι η απόφαση του Δία.

— Ε, τότε άκουσε και τη δική μου απόφαση. Θα πάρω τον Πηλέα μόνο αν με νικήσει στο πάλεμα!

Η ΄Ηρα, που καταλάβαινε τι θα πει αυτό, έφυγε απογοητευμένη. Γιατί ήξερε πως ειδικά τη θεά Θέτιδα δεν μπορούσε να νικήσει στο πάλεμα ούτε κι ο πιο δυνατός θεός. Μ᾽ αυτή τη σκέψη πέταξε θλιμμένη για τον ΄Ολυμπο. Στο συμβούλιο των θεών είπε ποιον όρο έβαζε η θαλασσινή θεά.

΄Ολοι τότε ξαφνιάστηκαν. Γιατί ήταν σίγουρο πως σ᾽ έναν τέτοιο αγώνα η Θέτιδα θα νικούσε τον Πηλέα κι έτσι, παρά τη θέληση του Δία, ο γάμος αυτός δε θα γινόταν. Μα η Αφροδίτη δεν είχε την ίδια γνώμη.

— Υπάρχει, είπε, και μια δύναμη που θα μπορούσε να υπερισχύσει σ᾽ αυτόν τον αγώνα. Είναι η δύναμη της αγάπης!

Ο Δίας αυτό το κατάλαβε. ΄Ετσι το συμβούλιο των θεών συμφώνησε τελικά με την απόφαση της Θέτιδας. Ύστερα απ᾽ αυτό οι θεοί αναθέσανε στον κένταυρο Χείρωνα να μιλήσει στον Πηλέα, κι αυτός, αντίθετα από τη θαλασσινή θεά, κυριολεκτικά ενθουσιάστηκε. ΄Οσο για το πάλεμα, είπε στο Χείρωνα:

— Θα τη νικήσω, ακόμα κι αν είναι ανώτερη απ᾽ την Αταλάντη. Θα παλέψω όσο σκληρά κι αν χρειαστεί αφού ξέρω πως έτσι μόνο θα μπορέσω να την κάνω γυναίκα μου.

— Ανώτερη απ᾽ την Αταλάντη μπορεί να μην είναι, είπε ο Χείρωνας. Η Θέτιδα όμως έχει μια ικανότητα που δεν την έχει η Αταλάντη. ΄Οπως κι ο πατέρας της ο Νηρέας, έτσι κι αυτή, μπορεί την ώρα που παλεύει, να γίνει ξαφνικά λιοντάρι, ή φίδι, ή ταύρος, ή και νερό ακόμα, κι εκεί είναι όλη η δυσκολία.

Ο Πηλέας όμως όλα αυτά τ᾽ αψήφησε κι αποφάσισε να παλέψει, πιστεύοντας πάντα πως θα νικήσει αυτήν την τόσο αξιαγάπητη αντίπαλό του.

— Τώρα μένει να σου πω και πού θα τη βρεις, πρόσθεσε ο Χείρωνας. Θα πας στο ακρωτήριο της Σουπιάς που είναι στη νοτιότερη άκρη του Πηλίου. Εκεί

είναι το ιερό της Θέτιδας και η θεά βγαίνει σ' αυτήν την ακτή κάθε πανσέληνο. Τα άλλα είναι δική σου δουλειά.

Η ΠΑΛΗ ΜΕ ΤΗ ΘΕΑ

Με την πρώτη πανσέληνο ο Πηλέας πήγε στην ακτή που του είπε ο Χείρωνας, και γεμάτος αγωνία περίμενε κρυμμένος πίσω από ένα θάμνο. Και να, ξαφνικά, βγαίνει μέσα απ' τη γαλάζια θάλασσα η Θέτιδα. Ψηλή, πανώρια, γαλανομάτα θεά, που θάμπωσε τον Πηλέα με τη θωριά της. Καμιά οπτασία και κανένα όνειρο δε θα μπορούσε να είναι ανώτερο απ' αυτό που έβλεπε ο ήρωας τώρα μπροστά του. Στην απλή σκέψη πως η θεά αυτή θα μπορούσε να γίνει γυναίκα του, μια γλυκιά ταραχή τον αγκάλιασε σύγκορμο.

«Θα τη νικήσω, είπε, ή θα πεθάνω». Και χωρίς να διστάσει ούτε στιγμή, έπεσε ξαφνικά επάνω της και την άρπαξε από τη μέση. Ξαφνιάστηκε η θεά κι έβγαλε μια κραυγή τρόμου. Γρήγορα όμως κατάλαβε με ποιον είχε να κάνει κι αυτό την εξόργισε και την αγρίεψε. Αντιστάθηκε με λύσσα, μα ο Πηλέας δεν έκανε πίσω. Προσπάθησε να λευτερωθεί μα ήταν αδύνατο. Προσπάθησε να τον ανατρέψει, ούτε κι αυτό το κατάφερε. Σαν είδε με πόσο μεγάλο παλαιστή είχε να κάνει, κατάλαβε πως δε θα μπορέσει να τον νικήσει αν δε χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα. «Τώρα θα δει αυτός τι θα πάθει», είπε. Και ξαφνικά έγινε νερό και τον έκανε μούσκεμα. Ύστερα έγινε σίφουνας και τον έριξε κάτω, ύστερα έγινε λιοντάρι και τον καταμάτωσε, ύστερα οίστρος και τον κατατσίμπησε, ύστερα φίδι και τυλίχτηκε γύρω του. Μα με όση λύσσα πάλευε εκείνη, με άλλη τόση πάλευε κι ο Πηλέας με σκοπό πάντα να την αποχτήσει χωρίς να λογαριάζει τίποτα. Στο τέλος η Θέτιδα έγινε μια τεράστια σουπιά, κι όταν ο Πηλέας την άρπαξε, αυτή έχυσε επάνω του πυκνό μαύρο μελάνι και τον έλουσε απ' την κορφή στα νύχια. Μα και πάλι ο Πηλέας δεν απελπίστηκε και δεν την άφησε, ώσπου η Θέτιδα βλέποντάς τον να αγωνίζεται τόσο σκληρά, χωρίς να υποχωρεί μπροστά σε τίποτα, τον θαύμασε τόσο πολύ που άφησε τις μεταμορφώσεις και ξανάγινε η πανώρια θεά που ήταν και πριν. Γρήγορα ο Πηλέας από φόβο μην τη χάσει, την άρπαξε από τη μέση, ενώ εκείνη, που δεν είχε πια καμιά διάθεση να ξεφύγει, τον κοίταξε με συμπόνια και στο τέλος τον αγκάλιασε σαν άντρα της. Έτσι η Θέτιδα υποχώρησε και ο Πηλέας κέρδισε την πανώρια θαλασσινή θεά. Χάρη στην αγάπη, τ' ακατόρθωτο έγινε δυνατό. Η θεά Αφροδίτη είχε δίκιο.

Γρήγορα έγιναν οι γάμοι. Αυτοί είναι οι περίλαμπροι γάμοι του Πηλέα και της Θέτιδας, όπου πήραν μέρος όλοι οι θεοί και όπου έπεσε το περίφημο μήλο της Έριδας με χαραγμένες τις δυο λέξεις: «Στην ομορφότερη». Δυο λέξεις που έφεραν τρομερή συμφορά στο γένος των ανθρώπων.

Από δω όμως αρχίζει μια άλλη μεγάλη ιστορία, που δεν είναι θέμα αυτού του βιβλίου, αλλά ενός άλλου με τον τίτλο «Τρωικός πόλεμος». Ας πούμε μόνο από τώρα πως πραγματικά η Θέτιδα γέννησε ένα γιο, που, όπως προφήτεψε ο Προμηθέας, έγινε πιο δυνατός απ' τον πατέρα του. Αυτός ήταν ο Αχιλλέας, ο πιο τρανός πολέμαρχος της Ελλάδας.

ΑΤΑΛΑΝΤΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ

ΑΤΑΛΑΝΤΗ

Ο Ιασίωνας, ο βασιλιάς της Αρκαδίας, όταν η γυναίκα του ήταν να γεννήσει, ήθελε πολύ ν' αποχτήσει ένα γιο για να τον κάνει διάδοχό του. Αντί όμως γι αγόρι γεννήθηκε κορίτσι κι αυτός θύμωσε τόσο πολύ που πρόσταξε να πάρουν το νεογέννητο και να πάνε να τ' αφήσουν στ' άγρια βουνά. Ούτε τα κλάματα της γυναίκας του, ούτε τα παρακάλια των γονιών του λύγισαν το σκληρόκαρδο βασιλιά και το δύστυχο μωρό το πήραν και το πέταξαν μακριά σ' ένα δάσος, κοντά στην Καλυδώνα. Εκεί όμως το βρήκε μια αρκούδα. Το λυπήθηκε, του 'δωσε το γάλα της, και το φρόντιζε μαζί με τ' αρκουδάκια της. Έτσι τ' αθώο πλασματάκι γλίτωσε το θάνατο, ώσπου το βρήκαν κάτι κυνηγοί που ζούσαν μέσα στα δάση. Αυτοί το πήραν, το μεγάλωσαν σαν παιδί τους και του 'δωσαν το όνομα Αταλάντη. Το όνομα αυτό, που σημαίνει αταλάντευτη, ακλόνητη, ή ατρόμητη, πολύ της ταίριαζε σαν μεγάλωσε, γιατί πραγματικά αντιμετώπιζε «αταλάντευτη» και τον πιο μεγάλο κίνδυνο. Ωστόσο αρχικά την έλεγαν μ' αυτό το όνομα για έναν άλλο λόγο. Γιατί ποτέ δεν «ταλαντεύτηκε» σαν μωρό, δηλαδή ποτέ δεν κουνήθηκε σε κούνια, όπως όλα τα παιδιά του κόσμου.

Η μικρή Αταλάντη, επειδή ζούσε μαζί μ' ανθρώπους που κυνηγούσαν κάθε μέρα για την τροφή τους, κι όπως ήταν αναγκασμένη να τρέχει συνεχώς πίσω

τους, σκληραγωγήθηκε και ασκήθηκε τόσο πολύ που στο τέλος ήταν ικανή να σκαρφαλώνει στις πλαγιές σαν αγριοκάτσικο και να τρέχει στα ξέφωτα σαν ζαρκάδι.

Σαν μεγάλωσε έγινε μια τόσο καλή κυνηγός που μόνο η θεά Άρτεμη μπορούσε να συγκριθεί μαζί της στου κυνηγιού την τέχνη. Έτσι η φήμη της Αταλάντης ξαπλώθηκε γρήγορα σ' όλη την Ελλάδα. Κι ενώ εκείνα τα χρόνια καμιά γυναίκα δεν έπαιρνε μέρος σ' αθλητικούς αγώνες, για την Αταλάντη γινόταν εξαίρεση. Αγωνιζόταν μαζί με τους άντρες που τους κέρδιζε πάντα στο τρέξιμο και στο τόξο. Ακόμα και στο πάλεμα ήταν ανίκητη, μέχρι που ντρόπιασε όλους τους παλαιστές όταν μόνη αυτή δέχτηκε να παλέψει με τον Πηλέα, τον πιο μεγάλο παλαιστή του κόσμου. Όταν, μάλιστα μετά από κάθε αγώνα, ερχόταν η στιγμή ν' ανεβεί στο βάθρο για να της φορέσουν το στεφάνι της νίκης, ο κόσμος την αποθέωνε αλαλάζοντας, σαν να μην ήταν μια απλή νικήτρια των αγώνων, αλλά μια μεγάλη και δυνατή θεά, που κατέβηκε από τον Όλυμπο.

Για όλα αυτά, αλλά και για την αφάνταστη ομορφιά της, την επιθυμούσαν για γυναίκα τους τα πιο λαμπρά παλικάρια της Ελλάδας. Μα η Αταλάντη αγαπούσε να ζει λεύτερη στα βουνά και δεν ήθελε να παντρευτεί. Κι όταν κάποιος τη ζητούσε, εκείνη του 'λεγε:

«Θα πρέπει όμως πρώτα να με νικήσεις στο τρέξιμο». Κι όπως δεν υπήρχε άνθρωπος πιο γρήγορος απ' αυτήν, η Αταλάντη έκανε τη ζωή που της άρεσε αναπνέοντας τον αέρα του βουνού και του λόγγου.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ

Την Αταλάντη την αγάπησε κι ο τρανός ήρωας Μελέαγρος. Για να μην ταπεινωθεί όμως δε φανέρωσε ποτέ την αγάπη του. Αν και ήταν μεγάλος αθλητής, καταλάβαινε πως θα νικηθεί, σαν θα τρέξει μαζί της. Έτσι έπνιξε το αίσθημά του και αργότερα παντρεύτηκε την Κλεοπάτρα την κόρη του Ίδα και της Μάρπησσας. Μα την Αταλάντη ποτέ δεν την ξέχασε κι αυτό έγινε φανερό στο περίφημο κυνήγι του Καλυδώνιου κάπρου.

Ο Μελέαγρος ήταν γιος του Οινέα, του βασιλιά της Καλυδώνας. Όταν γεννήθηκε και έγινε εφτά ημερών, ήρθαν οι Μοίρες στη μητέρα του την Αλθαία και της είπαν πως το παιδί της θα πεθάνει σαν καεί το κούτσουρο που κείνη την ώρα ήταν στη φωτιά. Μόλις τ' άκουσε αυτό η Αλθαία, άρπαξε έναν κουβά νερό και τον άδειασε πάνω στο ξύλο, κι ύστερα το πήρε και το 'κρυψε σ' ένα μπαούλο, βαθιά στον πάτο του.

Ο Μελέαγρος μεγάλωσε, έγινε ωραίος και δυνατός, έγινε ήρωας τρανός κι ανίκητος πολεμιστής που σαν αυτόν δεν ήταν άλλος κείνα τα χρόνια. Ακόμα ήταν άτρωτος από σπαθί, από κοντάρι κι από βέλος, αλλά κι από αρρώστιες κι από κάθε κίνδυνο, αφού για να πεθάνει θα έπρεπε πρώτα να καεί το κούτσουρο που η μάνα του είχε καλά κρυμμένο.

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΟΥ ΚΑΛΥΔΩΝΙΟΥ ΚΑΠΡΟΥ

Ο πατέρας του Μελέαγρου, ο Οινέας, ήταν τόσο περήφανος για το γιο του, που κάθε χρόνο έκανε πλούσιες θυσίες σ' όλους τους θεούς για να τους ευχαριστήσει γιατί δεν του 'δωσαν μόνο δύναμη και πλούτη αλλά κι ένα γιο, άξιο διάδοχο του θρόνου της Καλυδώνας. Μια φορά όμως έκανε ένα μοιραίο λάθος. Ενώ πρόσφερε θυσίες σ' όλους τους θεούς, ξέχασε την Άρτεμη. Κι ο θεός Ήλιος, που απ' τον ουρανό τα βλέπει όλα, δεν του ξέφυγε αυτή η παράλειψη. Κι επειδή είχε δώσει υπόσχεση στη θεά να της λέει όλες τις παραλείψεις των θνητών που την αφορούν, είπε κι αυτήν που έκανε ο Οινέας. Τότε όμως η τιμωρία που έπεσε στην Καλυδώνα ήταν τρομερή. Ένας τερατώδης κάπρος, δηλαδή ένα τρομερό αγριογούρουνο, με τα σουβλερά του δόντια ανάσκαφτε όλη τη γη, ξερίζωνε τις καλλιέργειες, μέχρι που έριχνε κάτω τις καλύβες των τσοπάνηδων και σκότωνε ανθρώπους και ζώα, ενώ όποιος νόμιζε πως μπορεί να το κυνηγήσει, γρήγορα έχανε τη ζωή του στον άνισο αγώνα με το τρομερό θηρίο.

Βλέποντας ο Οινέας πόσο δύσκολο είναι να γλιτώσει ο τόπος του απ' αυτήν τη μάστιγα, αποφάσισε να οργανώσει ένα μεγάλο κυνήγι όπου θα παίρναν μέρος πολλοί φημισμένοι κυνηγοί και ήρωες. Φυσικά ανάμεσα σ' αυτούς θα ήταν πρώτος και καλύτερος ο γιος του ο Μελέαγρος.

Στο κάλεσμα του Οινέα ήρθαν από την κάθε γωνιά της Ελλάδας οι πιο μεγάλοι ήρωες. Ανάμεσά τους ήταν ο Κάστορας κι ο Πολυδεύκης από τη Σπάρτη, ο Πηλέας κι ο Ευρυτίωνας από τη Φθία, ο Τελαμώνας απ' τη Σαλαμίνα, ο Ίδας από τη Μεσσηνία, ο Θησέας απ' την Αθήνα, ο Πειρίθους από τη Λάρισα, ο Ιάσονας απ' την Ιωλκό, ο Άδμητος απ' τις Φερές, ο Αμφιάραος απ' το Άργος, ο Αγκαίος και ο Κηφέας απ' την Τεγέα. Και πλάι σ' όλους αυτούς τους ήρωες ήρθε και στάθηκε ισάξιά τους κι η ατρόμητη Αταλάντη.

Κι ενώ κάθε κυνηγός γινόταν πρόθυμα δεκτός απ' όλους, δεν έγινε το ίδιο με την Αταλάντη. Οι συμπατριώτες της, τα αδέρφια Αγκαίος και Κηφέας, άρχισαν να μουρμουρίζουν.

— Τι θέλουμε γυναίκα στο κυνήγι; έλεγε ο ένας.

— Μια γυναίκα μεταξύ μας μόνο κακό μπορεί να φέρει, έλεγε ο άλλος.

Μα ο Μελέαγρος την υπερασπίστηκε με θάρρος.

— Κανένας μας δεν ξεπερνά την Αταλάντη στο κυνήγι! φώναξε.

Κι ενώ ο Κηφέας, που κάτι ήξερε, δε μίλησε, ο Αγκαίος είπε:

— Ποιος είναι ανώτερος στο κυνήγι θα το δούμε στην πράξη.

— Τώρα είπες μια σωστή κουβέντα, συμφώνησε ο Μελέαγρος, και τελικά τη δέχτηκαν όλοι.

Με γιορτές και ξεφαντώματα που κράτησαν εννιά μέρες φιλοξένησε τους ήρωες ο Οινέας κι όταν τη δέκατη μέρα ξεκίνησαν, ο καθένας φιλοδοξούσε να

σκοτώσει τ᾿ αγριογούρουνο και να πάρει σαν έπαθλο της νίκης το τομάρι του τρομερού θηρίου που θα του ᾿δινε τιμή και δόξα.

Το κυνήγι άρχισε. Τα σκυλιά τρέχουν μπροστά, οσφραίνονται το χώμα και γαβγίζουν δυνατά για να ξεσηκώσουν το θηρίο.

Δυο Κένταυροι όμως που είναι εκεί κοντά, ακούγοντας τα σκυλιά, θέλουν να δουν τι γίνεται και καθώς βλέπουν την Αταλάντη να προχωράει μόνη μπροστά, θαμπωμένοι, απ᾿ την ομορφιά της, τρέχουν να την αρπάξουν. Σκληρή πάλη έγινε τότε ανάμεσα στην όμορφη κόρη που αγωνίζεται μόνη και τους άγριους Κένταυρους, που καθόλου δε φαντάζονταν ποια δύναμη κρυβόταν σ᾿ αυτήν την πανώρια νέα. Ο Μελέαγρος που δεν ήταν μακριά, σαν είδε ότι κινδύνευε η Αταλάντη, έτρεξε να τη βοηθήσει. Πίσω του έτρεξαν κι άλλοι ήρωες, μα γρήγορα είδαν ότι δε χρειαζόταν καμιά βοήθεια γιατί κι οι δυο Κένταυροι κείτονταν κιόλας νεκροί. ΄Ολοι τότε γεμάτοι θαυμασμό για την Αταλάντη, κατάλαβαν πόσο άδικο είχαν ο Αγκαίος κι ο Κηφέας που ήθελαν να την αποκλείσουν από το κυνήγι.

Λίγο αργότερα τα σκυλιά βρήκαν τον κάπρο. Ξαφνικά, ενώ η Αταλάντη με το Μελέαγρο ήταν στην άλλη άκρη, αυτός ξεπετάχτηκε μπροστά στους κυνηγούς και έπεσε πάνω σ᾿ αυτούς που έτυχε να βρίσκονται κοντά του. Κι έγινε τότε τρομερό κακό. Μέσα σε δευτερόλεπτα δυο ήρωες έπεσαν νεκροί ενώ άλλοι δυο τραυματίστηκαν βαριά, τρυπημένοι όλοι από τα σουβλερά δόντια του θηρίου, που ήταν διπλάσιο σε μέγεθος από ένα συνηθισμένο αγριογούρουνο. Μεγάλη απογοήτευση κυρίεψε τους κυνηγούς απ᾿ αυτήν την πρώτη επαφή με το φοβερό κάπρο. Μα ο Ιάσονας, ο Θησέας κι ο Τελαμώνας νίκησαν κάθε δισταγμό κι άρχισαν να του ρίχνουν απανωτά τα βέλη και τα κοντάρια τους.

΄Οπως όμως τ᾿ αγριογούρουνο έτρεχε από δω κι από κει σαν αστραπή, ήταν αδύνατο να το σημαδέψουν σωστά και μόνο ο Τελαμώνας πέρασε μια σαΐτα ξυστά στη ράχη του θηρίου, αλλά χωρίς να το βλάψει. Αμέσως μετά, ένα βέλος του Πηλέα, που χτύπησε πάνω σ᾿ ένα χαυλιόδοντα του κάπρου, λοξοδρόμησε, και βρήκε στο στήθος τον Ευρυτίωνα και τον σκότωσε. Ο τρίτος αυτός νεκρός έφερε νέα πιο μεγάλη αποθάρρυνση στους ήρωες που άρχισαν να φοβούνται πως κάποιος θεός, ίσως η ίδια η ΄Αρτεμη, προστάτευε το αγριογούρουνο και γι᾿ αυτό όχι μόνο δεν μπορούσαν να το βλάψουν, αλλά πλήρωναν και με το αίμα των συντρόφων τους το τόλμημα να το κυνηγήσουν.

Η ΑΤΑΛΑΝΤΗ ΧΑΡΙΖΕΙ ΤΗ ΝΙΚΗ

Κι ενώ έτσι είχαν τα πράγματα, έφτασαν τρέχοντας η Αταλάντη κι ο Μελέαγρος. Με την πρώτη σαϊτιά της Αταλάντης η κατάσταση άλλαξε μονομιάς. ΄Ενα βέλος της μπήχτηκε στο κεφάλι του αγριογούρουνου, κάτω απ᾿ τ᾿ αυτί. Γρύλισε το τρομερό θηρίο από τον πόνο κι όμως κρατήθηκε στα πόδια του. Ωστόσο σήμανε η αρχή του τέλους.

Με κραυγές ενθουσιασμού δέχτηκαν οι ήρωες την επιτυχία της Αταλάντης, ο Αγκαίος όμως της πέταξε:

— Κάτι έκανες! κοίτα να δεις πώς πελεκούν τ᾿ αγριογούρουνα οι άντρες. Και σηκώνει αμέσως ψηλά το δίκοπο πελέκι του. Ενώ όμως το κατέβαζε με τρομερή δύναμη, το θηρίο ξέφυγε κι ο Αγκαίος πλήγωσε πολύ άσχημα τον εαυτό του στα σκέλια κι έπαθε το πιο μεγάλο κακό που μπορεί να πάθει ένας άντρας.

Στο μεταξύ το θηρίο, που σπάραζε από τον πόνο, γυρνούσε γύρω γύρω και προσπαθούσε με το πόδι του να βγάλει το βέλος που του ᾿μπηξε η Αταλάντη στο κεφάλι. Δεν έκανε όμως τίποτ᾿ άλλο, παρά μόνο να μεγαλώνει την πληγή

και να τρέχει το αίμα του ποτάμι. Μα να, σε λίγο και μια δεύτερη επιτυχία. Ο ήρωας Αμφιάραος το χτύπησε με τέχνη στο ένα μάτι και του το 'βγαλε. Μούγκρισε ο κάπρος απ' τον αβάσταχτο πόνο, ενώ τώρα καταλάβαινε πως είναι ολότελα χαμένος αν δεν ξεφύγει. Αλλά στο δρόμο του στεκόταν ο Θησέας. Συγκεντρώνοντας τότε όση δύναμη του έμενε κι άλλη τόση που του έδινε ο φόβος του θανάτου, όρμησε ίσια πάνω στον ήρωα. Δεν πρόλαβε όμως. Γιατί πετάχτηκε απ' το πλάι ο Μελέαγρος κι αστραπιαία κάρφωσε το μυτερό σπαθί του στο στήθος του αγριογούρουνου, ακριβώς στο μέρος της καρδιάς. Αυτό ήταν. Το τρομερό θηρίο έπεσε στον τόπο νεκρό. Το κυνήγι του Καλυδώνιου κάπρου πήρε έτσι τέλος.

Δυστυχώς όμως δεν πήρε τέλος κι η εκδίκηση της θεάς. Δεν μπορούσε η Άρτεμη να συμβιβαστεί με την ιδέα πως η Καλυδώνα θα ηρεμήσει, ενώ τόσο πολύ την πρόσβαλαν οι Καλυδώνιοι όταν ξέχασαν να της προσφέρουν θυσία, λες κι ήταν καμιά παρακατιανή θεά. Η ευκαιρία που ζητούσε, της δόθηκε όταν ο Μελέαγρος έγδαρε τ' αγριογούρουνο και πρόσφερε το τομάρι στην Αταλάντη.

— Εσύ το χτύπησες πρώτη, είπε, σε σένα ανήκει και το έπαθλο.

Πετάχτηκε όμως τότε ο Πλήξιππος, που ήταν θείος του Μελέαγρου, δηλαδή αδερφός της μητέρας του, και είπε τούτα τα λόγια:

— Με ποιο δικαίωμα δίνεις το έπαθλο στην Αταλάντη. Αν δεν το θέλεις εσύ, που σκότωσες τ' αγριογούρουνο, τότε θα πρέπει να το πάρω εγώ που είμαι ο ανώτερος στη σειρά απ' όλους.

— Η τιμή ανήκει στην Αταλάντη. Αν δεν το πλήγωνε εκείνη, ίσως εγώ να μην μπορούσα να το σκοτώσω. Αλλά και για έναν ακόμα λόγο. Γιατί, κι αν δεν το χτυπούσα εγώ, πάλι αυτό θα πέθαινε απ' την πληγή που του 'κανε η Αταλάντη. Αυτή είναι η αλήθεια.

— Η αλήθεια είναι ότι σε μάγεψε ένα γύναιο, είπε ο αδερφός του Πλήξιππου, γεμάτος μίσος.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΩΝΑ

Αυτό ο Μελέαγρος δεν μπόρεσε να το ανεχτεί κι αμέσως χωρίς να λογαριάσει πως ήταν αδέρφια της μητέρας του, έσυρε το σπαθί του. Αόρατη τότε η Άρτεμη του 'σπρωξε το χέρι, και μέσα σε μια στιγμή, ο Μελέαγρος σκότωσε και τον Πλήξιππο και τον αδερφό του. Οι δυο θείοι του που σκοτώθηκαν ήταν, όπως και η μητέρα του, από την Πλευρώνα, όπου κατοικούσαν οι Κουρήτες, τρομεροί και άγριοι πολεμιστές. Έτσι αμέσως ξέσπασε πόλεμος ανάμεσα στους Κουρήτες και τους Καλυδώνιους. Η Άρτεμη πετύχαινε το σκοπό της.

«Η Καλυδώνα θα γίνει στάχτη» έλεγε η θεά γεμάτη ικανοποίηση.

Με αρχηγό όμως το Μελέαγρο οι Καλυδώνιοι όχι μόνο αντιστάθηκαν μ' επιτυχία στην επίθεση των Κουρητών αλλά τους έτρεψαν γρήγορα σε φυγή και τους ανάγκασαν να κλειστούν στο κάστρο της Πλευρώνας. Κι ενώ όλη η Καλυδώνα δόξαζε το Μελέαγρο που έσωσε την πόλη, υπήρχε μια ψυχή που ήθελε το χαμό του κι αυτή δεν ήταν άλλη από την ίδια του τη μάνα.

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Δεν μπορούσε η Αλθαία να πιστέψει πως το παιδί, που βγήκε από τα σπλάχνα της και που τόσο πολύ τ' αγάπησε, σκότωσε δυο αδέρφια της και τώρα ξευτελίζει τα άλλα δύο, γιατί δυο ακόμα αδέρφια της είναι κλεισμένα στο κάστρο της Πλευρώνας. Έτσι όλη η μητρική αγάπη, έγινε ξαφνικά μίσος και νύχτα μέρα η Αλθαία παρακαλούσε τους θεούς του Άδη, τον Πλούτωνα και την Περσεφόνη, να πάρουν την ψυχή του γιου της και να την πάνε στο σκοτεινό βασίλειό τους.

Σαν το 'μαθε αυτό ο Μελέαγρος πληγώθηκε τόσο πολύ, που παράτησε αμέσως τη μάχη και γεμάτος πίκρα, πήγε και κλείστηκε σπίτι του, μαζί με τη γυναίκα του την Κλεοπάτρα. Ήταν αδύνατο να το χωρέσει ο νους του πως η ίδια η μητέρα του ζητούσε το θάνατό του.

Χωρίς όμως τον αρχηγό τους οι Καλυδώνιοι πάθαιναν μεγάλες συμφορές. Οι Κουρήτες σπάσανε την πολιορκία της Πλευρώνας και κυνήγησαν τους εχθρούς τους σκορπώντας στο διάβα τους τον όλεθρο και την καταστροφή. Του κάκου παρακαλούσαν όλοι το Μελέαγρο να ξαναγυρίσει στη μάχη για να σώσει την Καλυδώνα από τον αφανισμό. Και τι δεν του 'ταξε ο πατέρας του, και πόσο δεν τον παρακάλεσε η γυναίκα του κι η αδερφή του. Ακόμα κι αυτή η μάνα του, βλέποντας το τρομερό κακό που πάθαινε η πόλη, μετανιωμένη που τον καταράστηκε, τον παρακαλούσε τώρα να τους σώσει απ' την καταστροφή. Μα ο Μελέαγρος πεισμωμένος και βαθιά πληγωμένος, έμενε κουφός σ' όλα τα παρακάλια ενώ οι Κουρήτες σπάσαν τις καστρόπορτες και μπήκαν στην Καλυδώνα. Έτσι καίγοντας, σφάζοντας και λεηλατώντας, παίρναν εκδίκηση. Έφτασαν πια να χτυπούν την πόρτα του Μελέαγρου για να τη σπάσουν, να χτυπούν τους τοίχους του σπιτιού του για να τους γκρεμίσουν. Και όμως ο Μελέαγρος δεν κουνιόταν. Τόσος ήταν ο θυμός του και το πείσμα του! Ώσπου έπεσε στα πόδια του η νεαρή γυναίκα του, η όμορφη Κλεοπάτρα, και κλαίγοντας τον παρακαλούσε να σώσει την Καλυδώνα που χάνεται, να λυπηθεί τις γυναίκες και τα παιδιά που θα γίνουν σκλάβοι. Και μετά πρόσθεσε:

— Εκτός αν θέλεις να δεις το ίδιο σου το ταίρι και την ίδια σου την αδερφή να τις σέρνουν σκλάβες και να τις ατιμάζουν!

Πάνω σ' αυτά τα λόγια δεν κρατήθηκε άλλο ο μεγάλος ήρωας. Πετάχτηκε αμέσως επάνω, φόρεσε την πανοπλία του, άρπαξε τα όπλα του και όρμησε για τη μάχη. Πανικός έπιασε τους Κουρήτες μόνο που τον είδαν. Σαν τρελοί έτρεχαν να γλιτώσουν απ' τα αλάθευτα βέλη του. Μα πολλοί δεν προλάβαιναν και σωριάζονταν κάτω νεκροί. Η Καλυδώνα ελευθερώθηκε και οι Κουρήτες κλείστηκαν ξανά στο κάστρο της Πλευρώνας. Ανάμεσα όμως σ' αυτούς που σκο-

τώθηκαν τώρα απ' το Μελέαγρο ήταν κι οι άλλοι δυο θείοι του. Κι αυτό ήταν το χειρότερο. Όταν η Αλθαία έμαθε πως ο γιος της σκότωσε και τα δυο τελευταία της αδέρφια, την έπιασε ξανά η τρομερή μανία και παρακαλούσε πάλι τους θεούς, ζητώντας εκδίκηση.

— Αφού κανένας θνητός δεν μπορεί να τον σκοτώσει, μπορείτε εσείς φώναζε στους θεούς. Ώσπου παρουσιάστηκαν μπροστά της οι Μοίρες.

— Άδικα φωνάζεις, της είπαν. Τίποτε δεν μπορούν να κάνουν οι θεοί όσο το κούτσουρο που έβγαλες κάποτε απ' τη φωτιά δεν το ρίχνεις και πάλι στις φλόγες.

Αμέσως τότε η Αλθαία, γεμάτη λύσσα για τον ήρωα γιο της που της σκότωσε όλα της τ' αδέρφια, έτρεξε κι άνοιξε το μπαούλο όπου είχε φυλαγμένο το κούτσουρο και το 'ριξε στη φωτιά.

Την ίδια στιγμή ο σαϊτευτής Απόλλωνας πέταξε απ' τον Όλυμπο κι έτρεξε στη μάχη όπου ο Μελέαγρος κυνηγούσε τους Κουρήτες. Και την ώρα που το κούτσουρο γινόταν στάχτη, ρίχνει μια αλάθευτη σαΐτα και του παίρνει τη ζωή, γιατί κανένας θνητός δεν ήταν ικανός να τον σκοτώσει.

Έτσι χάθηκε ο μεγάλος ήρωας και η ψυχή του, γεμάτη πίκρα και πόνο πήγε στο σκοτεινό βασίλειο των ίσκιων.

Αυτή είναι η θλιβερή ιστορία του Μελέαγρου, που όταν την άκουσε ο Ηρακλής, λένε πως γέμισαν τα μάτια του δάκρυα.

Όσο για την Αταλάντη, μετά τη δόξα που κέρδισε στο κυνήγι του Καλυδώνιου κάπρου, ο πατέρας της τη δέχτηκε πια για κόρη του. Δείχνοντας μάλιστα και το πατρικό του ενδιαφέρον, αποφάσισε να την παντρέψει.

ΑΤΑΛΑΝΤΗ ΚΑΙ ΜΕΛΑΝΙΩΝ

Την Αταλάντη τη ζήτησε τώρα ο ήρωας Μελανίωνας, που είχε πάρει μέρος κι αυτός στο κυνήγι του κάπρου. Μα κείνη ούτε ν' ακούσει ήθελε για γάμο. Για να ξεφύγει είπε τότε στον πατέρα της:

— Θα τρέξω μαζί του. Ο Μελανίων θα ξεκινήσει πριν από μένα. Αν τερματίσει πρώτος θα τον παντρευτώ. Αν όμως τον προλάβω, θα τον σκοτώσω.

Όσο κι αν η Αταλάντη πίστευε πως ο Μελανίωνας δεν θα αποφάσιζε τέτοιον αγώνα, εκείνος την αγαπούσε τόσο που αψήφησε τον κίνδυνο.

Ευτυχώς ήρθε σε βοήθεια του Μελανίωνα η Αφροδίτη, η θεά της αγάπης. Του έδωσε τρία χρυσά μήλα και του είπε να τα πετάει πίσω του όταν θα τον πλησιάζει η Αταλάντη για να την καθυστερεί κι έτσι να κερδίσει τον αγώνα.

Ο Μελανίων έκανε όπως του είπε η θεά. Και όταν η απόσταση που τον χώριζε απ' την Αταλάντη έγινε επικίνδυνα μικρή εκείνος πέταξε πίσω του το ένα μήλο. Έλαμψε αυτό στον ήλιο, θαμπώθηκε από την ομορφιά του η Αταλάντη, στάθηκε και το πήρε. Το ίδιο έγινε αργότερα με το δεύτερο, ύστερα με το τρίτο κι έτσι ο Μελανίωνας τερμάτισε πρώτος.

Ενθουσιάστηκε ο ήρωας για τη νίκη του, και η όμορφη κόρη, που καθόλου δεν ήθελε το χαμό του, τον δέχτηκε για άντρα της γεμάτη χαρά.

Οι δυο νέοι παντρεύτηκαν αμέσως, μα δε χάρηκαν για πολύ την αγάπη τους. Τους τιμώρησε ο Δίας γιατί την πρώτη νύχτα του γάμου την πέρασαν στον περίβολο του ναού του. Τόσο προσβλήθηκε ο μεγάλος θεός που τους μεταμόρφωσε αμέσως σε δυο πέτρινα λιοντάρια που στέκονται αντικριστά κοιτώντας το ένα το άλλο με θλίψη και με πόνο, αφού ούτε να σμίξουν, ούτε να μιλήσουν μπορούν καθόλου. Κι όσοι, από τότε, περνούσαν κι έβλεπαν τα δυο πέτρινα λιοντάρια, θυμούνταν με πόνο τους δυο αδικοχαμένους νέους. Γιατί φαίνεται πως δε λυπούνται τόσο οι θεοί τους ανθρώπους όσο τους λυπούνται οι ίδιοι οι άνθρωποι.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ για όλους τους τόμους

1ος, 2ος, κλπ., σημαίνει τόμος.
14-16, κλπ., σημαίνει σελίδες.
Με έντονους αριθμούς σημειώνονται οι πιο σημαντικές αναφορές.
Με άτονους αριθμούς σημειώνονται άλλες χρήσιμες αναφορές.

ΟΜΗΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ

Περιεχόμενα από το 1ο βιβλίο
Από το Χάος γίνεται ο κόσμος
Ο Ουρανός, κυρίαρχος του κόσμου
Τιτάνες και Κύκλωπες
Η βασιλεία του Κρόνου
Η γέννηση του Δία
Η Τιτανομαχία
Οι Τιτάνες στα τάρταρα
Ο Δίας κυβερνά τον κόσμο

Περιεχόμενα από το 2ο βιβλίο
Η Ήρα στη χώρα των Εσπερίδων
Οι γάμοι της Ήρας και του Δία
Τα μαρτύρια της Ιώς
Η αχαριστία του Ιξίονα
Η γέννηση της Αφροδίτης
Πυγμαλίωνας και Γαλάτεια
Νάρκισσος και Ηχώ
Αφροδίτη και Άδωνης

Περιεχόμενα από το 3ο βιβλίο
Η γέννηση του Απόλλωνα
Ο άθλος του Άδμητου
Απόλλωνας και Δάφνη
Ο ήρωας Ίδας
Ασκληπιός
Οι κατεργαριές του Ερμή
Μια μεγάλη φιλία αρχίζει
Το νερό της λησμονιάς

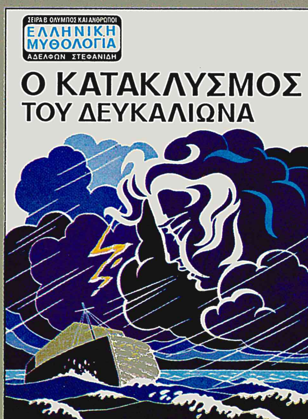
Περιεχόμενα από το 4ο βιβλίο
Η Δήμητρα διδάσκει τη γεωργία
Έρχεται ο πολιτισμός
Μάνα, μ' αρπάζουν!
Η επιστροφή της άνοιξης
Ο Τριπτόλεμος στη μακρινή Σκυθία
Ο Ερυσίχθονας σκοτώνει τα δέντρα
Η Άρτεμη και οι γίγαντες Αλωάδες
Ιππόλυτος και Φαίδρα

Περιεχόμενα από το 5ο βιβλίο
Ένα ανεπιθύμητο μωρό
Ο Ήφαιστος δαμάζει τη φωτιά
Ένας θρόνος «δώρο» στην Ήρα
Τα άρματα του Αχιλλέα
Ο αιμοβόρος θεός Άρης
Κανένας δεν τον αγαπά
Ένα γερό μάθημα στον Άρη
Ηρακλής και Άρης

Περιεχόμενα από το 6ο βιβλίο
Η γέννηση της Αθηνάς
Το αλέτρι, αιτία μεγάλων αλλαγών
Η τιμωρία της Αράχνης
Ο Ερεχθέας βασιλιάς της Αθήνας
Η έριδα για την Αθήνα
Η οργή του Ποσειδώνα
Ποσειδώνας και Αμφιτρίτη
Η Εστία, μια ταπεινή θεά

Περιεχόμενα από το 7ο βιβλίο
Οι πέντε γενιές
Η έριδα του Δία με τον Προμηθέα
Η κλοπή της φωτιάς
Η Πανδώρα, «δώρο» του Δία
Ο κατακλυσμός
Ο Προμηθέας σώζει τον Δευκαλίωνα
Η κιβωτός «αράζει» στον Παρνασσό
Οι Έλληνες, γενιά του Προμηθέα

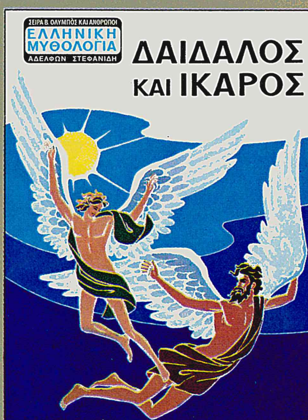
Περιεχόμενα από το 8ο βιβλίο
Ο Προμηθέας στον Καύκασο
Ο Ωκεανός θέλει να τον σώσει
Προμηθέας και Ιώ
Το μεγάλο μυστικό του Προμηθέα
Ο Προμηθέας στα τάρταρα
Το μαρτύριο με τον αετό
Έρχεται ο Ηρακλής
Η απελευθέρωση του Προμηθέα

Περιεχόμενα από το 9ο βιβλίο
Σελήνη, Ηώ και Ήλιος
Φαέθωνας, ο γιος του Ήλιου
Διόνυσος, Στάφυλος και Οινέας
Διόνυσος και Ικάριος
Οι εκστρατείες του Διόνυσου
Οι Τυρρηνοί πειρατές
Πάνας, ο θεός των τσοπάνηδων
Ο Μίδας και τα παθήματά του

Περιεχόμενα από το 10ο βιβλίο
Οι εννιά Μούσες
Οι τρεις Χάριτες
Ορφέας, ο μεγάλος τραγουδιστής
Ορφέας και Ευρυδίκη
Στον Άδη για την Ευρυδίκη
Η Ευρυδίκη χάνεται για πάντα
Ο Αρίωνας και οι ληστές
Μαρσύας και Απόλλωνας

Περιεχόμενα από το 11ο βιβλίο
Ο Βορέας αρπάζει την Ωρείθυια
Αίολος και Οδυσσέας
Δαίδαλος
Ο Δαίδαλος στο Μίνωα
Δαίδαλος και Ίκαρος
Το μαρτύριο του Τάνταλου
Αρματοδρομία για ζωή ή για θάνατο
Μάχη με Κενταύρους

Περιεχόμενα από το 12ο βιβλίο
Η αρπαγή της Ευρώπης
Η Ευρώπη στην Κρήτη
Ο γίγαντας Τάλος
Ο Κάδμος ψάχνει για την Ευρώπη
Ζήθος και Αμφίονας
Η περήφανη Νιόβη
Απάνθρωπη και φοβερή τιμωρία
Η ήττα των θεών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΙΓΜΑ, ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 20 - 106 80 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 3638.941 ISBN 960-425-014-0